

Št. 26 (2080) Leto XL
Novo mesto, četrtak,
29. junija 1989
Cena: 4.000 din
13. februarja 1975 je bil list odlikovan z redom
ZASLUGE ZA NAROD S SREBRNIMI ŽARKI

Posavski muzej ob 40-letnici

Preteklost prebuja zavest o nas samih, o svobodoljubju

BREŽICE — Posavski muzej je 26. junija obeležil svoj jubilej z dvema vrhunskima kulturnima doživetjema, z retrospektivno slikarske ustvarjalnosti pesnika slovenske pokrajine Franceta Pavlovca in s koncertom ansambla Slovenicum, ki si je za nastop v baročno poslikani dvorani izbral dela Mozarta in Bacha.

Korenine muzealstva segajo v trideseta leta in so se zadržale med krškimi ljubitelji. Muzej je takoj po vojni gostoval v Valvasorjevi hiši, nakar so ga 1949 preselili v brežiški grad, kjer je imel sprva na voljo le nekaj prostorov. Sčasoma je razširil svoje zbirke na celoten grad, ki ga je sprva obnavljal in tako rešil propadanja najpomembnejši spomenik grajske arhitekture v pokrajini.

»Iz skromnih, premoženih začetkov pred 40 leti se je muzej razvil v

• **PRIZNANJA MUZEJA** — Muzejski svet je ob jubileju nameril priznanja Posavskega muzeja Ivi Stiplovec za 40-letno vztrajno in požrtvovalno delo, dipl. inž. Francu Filipčiču za dolgoletno strokovno pomoč pri obnovi gradu, postavljanju razstav in stalnih zbirk, prof. Marjanu Gregoriču, sedanjemu ravnatelju, za uspešno vodenje ustanove in izpeljavo številnih muzejskih akcij kljub stalnemu pomanjkanju finančnih sredstev, Kulturni skupnosti Slovenije, Kulturni skupnosti občine Brežice in Zavarovalni skupnosti Triglav Krško pa za razumevanje in pomoč pri premoščanju denarnih zagat.

sodobno ustanovo, »je dejal v svojem govoru Vladimir Kavčič, »ki zbira in predstavlja bistvene dokaze materialnega in duhovnega razvoja tega dela Slovenije. Muzej se je uveljavil v raziskovalnem in publicističnem delu ter drugimi oblikami kulturnega poslanstva, za kar ga zahvala njegovim poklicnim prednikom strokovnjakom. Zdaj, ko nas preplavljajo valovi krize, moramo iziti iz nje z jasno zavestjo o nas samih in naši zavezavnosti svobodoljubni tradiciji.« J. T.

Zanašati se kaže predvsem nase

Dušan Šinigoj z novomeškimi gospodarstveniki o ukrepih ekonomske politike — Nujna boljša elektrika za Dolenjsko — Prednost avtomobilski cesti

NOVO MESTO — Pretekli petek se je mudil na obisku v novomeški občini predsednik republiškega izvršnega sveta Dušan Šinigoj s sodelavcem, predsednikom republiškega komiteja za energetiko Gvidonom Kacmom in namestnikom predsednika republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo Pavlom Livakovičem. V Novoteksu so se najprej pogovarjali o težavah in perspektivah novomeške tekstilne industrije, z novomeškimi gospodarstveniki pa je tekkel pogovor o ukrepih ekonomske politike.

Tekstilci (Novoteks, Labod, Beti) so predsedniku slovenske vlade razložili svoje težave. Proizvodnja ki se še zdaj v večjem delu prodaja na zahtevne zahodne trge, pesti predvsem pomanjkanje denarja. Finančna »svetla kri« naj bi pritekla iz bank (te se ravno sedaj reorganizirajo, pri čemer dajejo po Šinigo-

Jugoslavija za nikogar kletka!

Na osrednji proslavi 120-letnice tabora in 110-letnice GD v Sevnici govoril podpredsednik RK SZDL Slovenije Viktor Žakelj — 5000 ljudi na trgu

SEVNICA — »Po zmagoviti osvobodilni vojni in revoluciji, času, ko je slovenska partizanska vojska obvladovala celotno etnično ozemlje, smo oblikovali, kot bi rekli taborjani, »kronovino Slovenijo«. Namesto da bi dosledno uresničili izborjeno, se začeli obnašati kot državotvoren narod, biti polnokrvna nacija, smo v imenu anacionalno razumljenega, bratstva in enotnosti popuščali korak za korakom tako, da danes »uradnije« celo v Ljubljani ne »ravna s Slovenci slovenski«, najbolj zagreti tvorci novega jugoslovanstva pa nas celo podijo v Gradec in Philadelfijo, in to ne kaznovano, česar si ni dovolil celo noben Habsburg.«

Tako je povedal slavnostni govornik podpredsednik RK SZDL Slovenije magister Viktor Žakelj na osrednji proslavi ob 120. letnici tabora in 110. letni-

»GORJANCI« PROSLAVILI 35-LETNICO

NOVO MESTO — Delovna organizacija za avtopromet, gostinstvo in turizem Gorjanci iz Straže je te dni praznovala 35-letnico obstoja. Praznovanje je bilo predvsem v delovnem vzdušju, 23. junija dopoldne pa je bila v gostišču na Loki v Novem mestu svečana seja delavskega sveta delovne organizacije.

ci sevnškega gasilskega društva v Sevnici. Zatem je nadaljeval, da smo si vsega tega sami krivi in da je moralo priti, kar je prišlo. »Upati je le, da smo se zdramili in bomo končno rekli raznarodovalni politiki odločni ne ter da bomo poslej dali veto na sprejem tistih instrumentov tekoče in razvojne ekonomske politike, ki bodo v nasprotju z vitalnimi interesi slovenskega naroda in ljudstva Slovenije, če pa bodo s preglašovanjem sprejeti, pa jih ne bomo izvajali. To ni nikakršen egoizem, še manj grožnja komurkoli, je le poziv na dosledno izvajanje ustavne norme, ki pravi, da je — poenostavljeno rečeno — vsakdo odgovoren za svoj in skupen razvoj.«, je poudaril Žakelj.

PESTER SPORED — Na čelu povorke gasilskih in drugih društev, ki je pred pričetkom osrednje proslave 120-letnice tabora in 110-letnice GD Sevnica prišla na trg, so bili konjeniki s slovensko trobojnico, sledil je vprežni voz z domačimi godci, nato pa številni praporščaki in drugi člani društev. Člani sevnškega astronavičnega raketnega kluba Vega so z grajskega dvorišča spustili v zrak več raket in s tem že naznačili, da bodo besedo dobili združeni pevski zbori Jutranjke, Lisce in PD Primož Trubar iz Loke ter delavska godba na pihala GD Sevnica, Oder mladih, senovska folklor in ritmična skupina OŠ Savo Kladnik Sevnica. Vse je pozdravil Janko Rebernik. (Foto: P. Perc)

Potem je na kratko orisal, kako je prva Jugoslavija do kraja razočarala njihove dede in se zato ni čuditi, da je razpadla ob prvi priložnosti. In danes, ko se pred agresijo novih unitarističnih sil ruši avnojska podoba Jugoslavije, postajajo tudi očetje in mi z njimi razočarani.

(Nadaljevanje na 2. strani)

MIRAN POTRČ BO GOVORIL NA MAVERLENU

ČRNOMELJ — Osrednja črnomaljska proslava ob dnevu borca bo v nedeljo, 2. julija, ob 15. uri pri gasilnem domu na Maverlenu v krajevni skupnosti Talčji vrh-Straznji vrh. Slavnostni govornik bo Miran Potrč, predsednik slovenske skupščine. V kulturnem programu se bo predstavil upokojenski pevski zbor iz Črnomlja, učenci črnomaljske glasbene šole in še kdo. Po slavnostnem delu bo družabno srečanje, na katerem bodo organizatorji, ZZB NOV in ostale DPO v krajevni skupnosti, poskrbeli za bogato ponudbo jedade in pijače, za dobro voljo pa bo igral ansambel Belokranjci. Poskrbljeno bo tudi za organiziran prevoz na Maverlen.

DVAJSET LET »NAŠE OBRAMBE«

LJUBLJANA — Ob 20-letnici revije Naša obramba je bila v Domu JLA v Ljubljani 22. junija slovesnost, na kateri je govoril predsednik RK SZDL Slovenije Jože Smole o aktualnih dogodkih v Jugoslaviji. Pri tem je dejal, da bi zavračanje zahteve SR Slovenije za pomolitev četverice lahko imelo hude posledice. Na slovesnosti so predstavili tudi razvoj revije Naša obramba.

BERITE DANES!

- na 2. strani:
 - Upad vpisa ogroža obstoj enote
- na 3. strani:
 - Zakaj delajo zas-tonj le kmetje?
- na 4. strani:
 - Dražja bo komunalna »košarica«
- na 6. strani:
 - Danes bo druga bitka za šolstvo
- na 8. strani:
 - Ali bomo uničili Gorjance?
- na 9. strani:
 - O Evropi bodimo čisto tiho
- na 13. strani:
 - Klopi so lahko zelo nevarni

Družba zdaj vrača svoj dolg iz NOB

10 let skupnosti spominskega območja Žumberak — Gorjanci

KRAŠIČ — Na volilni seji skupščine spominskega območja Žumberak — Gorjanci, ki je bila 24. junija v Krašiču na Hrvaškem, so za novega predsednika skupščine izvolili Miroslava Falico iz občine Jastrebarsko, po delovnem sestanku pa je bila še slavnostna seja ob 10-letnici delovanja skupnosti.

Dosedanji predsednik skupnosti Zoran Šoln iz Krškega je v uvodnem delu seje med drugim dejal, da Socialistični zvezi obeh republik visoko ocenjujeta dosedanje delo skupnosti. Po ocenah obeh SZDL je delovanje skupnosti dokaz, da se dajo z malo denarja, a s toliko več volje in zagnanosti doseči veliki rezultati. Skupnost je opravila nemajhno delo pri razvijanju in ohranjanju tradicij NOB, velik je njen prispevek pri krepitevi bratstva in enotnosti, prav tako pa se je skupnost izkazala pri gradnji komunalnih naprav, cest in industrijskih obratov na območju celotnega spominskega območja Žumberak — Gorjanci. Šoln je med temi dosežki omenil zlasti izgradnjo obrata v Sočah, v Podbočju pri Kostanjevici in cesti med Šutno, Planino in Novim Selom na Hrvaškem.

Novi predsednik skupnosti spominskega območja Miroslav Falica je v govoru na slavnostni seji skupščine navedel še podrobnejše podatke o dosedanjih dosežkih skupnosti ter seveda govoril o načrtih, ki jih ima skupnost. Za kraje z območja skupnosti, ki upravno spadajo v 8 občin (Brežice, Krško, Novo mesto, Črnomelj, Metlika, Samobor, Jastrebarsko in Ozalj), je značilno, da so njihovi prebivalci plačali krvav davek med NOB. Vendar pa je na te kraje družba kasneje nekako pozabila, zato skuša ta skupnost s svojimi akcijami in delovanjem preprečiti nadaljnje izseljevanje prebivalcev in zaostajanje gospodarstva. V zadnjih 10 letih so na tem območju v okviru delovanja skupnosti asfaltirali okoli 400 km cest, zgradili 97 km novih, postavili mostove, elektrificirali posamezne kraje, poskrbeli za 1600 novih delovnih mest itd. V prihodnjih letih pa naj bi poskrbeli za gospodarski razvoj predvsem z razvojem kmetijstva, turizem ipd.

Na slavnostni seji so predstavili tudi turistični vodnik Po Žumberku in Gorjancih, ki ga je skupnost izdala ob pomoči TCP Videm iz Krškega.

45 LET KARLOVŠKEGA TJEDNIKA

ADLEŠIČI — V spomin na 1. vojno številko Karlovskega tjednika, ki so ga pred 45. leti natisnili v Adlešičih, izhaja pa še danes, bo v soboto, 1. julija, ob 11. uri v adlešičkem kulturnem domu svečanost. Udeležili se je bodo uredniki in novinarji, ki so sodelovali pri časopisu v 45 letih, predstavniki karlovske in črnomaljske občine ter številni drugi gosti, pozdravil pa jih bo predstavnik občinske konference Socialistične zveze iz Črnomolja.

Za nenasilno skupnost

Zgodovina je lahko zelo poučna. To, čemur se marsikdo še danes čudi in ga straši, se je v Sloveniji in Jugoslaviji že nekajkrat pripetilo: razpadale so državne tvorbe umirali nenadomestljivi, rojevale in izginjale so ideologije, ostajala pa so ljudstva in kasneje narodi, sestavljeni iz živih, neponovljivih ljudi. Ko je podpredsednik republiške konference Socialistične zveze Viktor Žakelj preteklo nedeljo v Sevnici ob 120. obletnici tabora spretno in kleno povezoval taborsko gibanje s sedanjostjo, je opozoril, da se je slovenski narod — rečeno v jeziku samozvanih »antibirokratskih mitingarjev« — zgodil že pred davnimi 120-letji, v drugačnih razmerah in na drugačen način, predvsem pa do nikogar nasilno. V časih, ko se vzpostavlja drugačna političnost, ko je v rabi drugačen jezik in se začinja prisegati na drug sistem vrednot, je gotovo na mestu vprašanje, ali je ta prostor že dosegel zrelost, da se kvalitativni preobrat naredi po evolutivni poti, ali pa sta prekucništvo in nasilje neizbežna. Tisto, kar hočemo prenoviti, sta socializem in Jugoslavija: želimo si tržnega gospodarstva in političnega pluralizma, da bi vsak naš narod poslej živel primerno rezultatom njegovega dela. Zaščita klasičnih človekovih pravic ter pravice do samoupravljanja in participacije naj postane temeljna dolžnost prenovljene države. Te zahteve so le ugaševanje naše države z novo evropsko stvarnostjo, katere del moramo čimprej postati tudi mi.

P. PERC

DUŠAN ŠINIGOJ V NOVO MESTU — Pretekli petek se je predsednik slovenske vlade s sodelavci v Novoteksu pogovarjal o problemih dolenskih tekstilcev, z novomeškimi gospodarstveniki pa o ukrepih ekonomske politike. (Foto: Z. L.-D.)

jevih besedah premalo poudarka vsebini in nimajo na mizi vseh kart), računajo pa tudi na razvojni dinar pri nujnem posodabljanju proizvodnje. Tekstil ima perspektivo, je bilo slišati, če bo moderen, kakovosten, produktiven. Le tak bo imel možnosti tudi v Evropi 1992. Opozorili so še na nujnost sistemskih sprememb, na potrebnost

DAN ISKRE

ČRNI VRH NAD IDRJO — Tukaj bo 1. julija ob 11. uri proslava ob dnevu Iskre in dnevu borca, ki jo organizira DO Iskra Rotomatika iz Spodnje Idrije.

• Posebej je bil govor o preskrbi Dolenjske za elektriko, ki je obupno slaba. Šinigoj je poudaril, da je iz gospodarskih, razvojnih vidikov treba najti rešitev za ta problem. Kar zadeva novo avto cesto je dejal, da karavanskega predora ne morejo odpreti brez jesenjske ceste in da ima avtocesta Karavanke—Ljubljana—Zagreb prednost. Ker se Jugoslavija obnaša, kot da ta transjugoslovska cesta ni njen problem, bo Slovenija očitno morala za »svoj« del sama poskrbeti z večjim bencinskim dinarjem.

res težkega stanja je vprašanje. Poudaril je nujnost razčiščenih odnosov federacije in Narodne banke Jugoslavije in pri tem pomen ene enotne proračunske porabe, izvenproračunsko bo treba odpraviti tudi v republiki in občinah. V Sloveniji smo proti administrativnemu urejanju osebnih dohodkov, je rekel Šinigoj, morajo pa biti vsi odvisni od dohodka, pri čemer je treba delavcev v družbenih dejavnostih zagotavljati enak družbenoekonomski položaj.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

V drugi polovici tedna bo spremenljivo vreme s popoldanskimi nevihtami.

MEDNARODNI MIRNOPEŠKI TEKI — Na 8. mirnopeškem teku je sodelovalo več kot 700 tekmovalcev iz vse Slovenije, pridružili pa so se jim tudi športniki iz prijateljskega mesta Langenhagna v ZRN in v Novim mestom pobratena mesta Leskovec. Čeprav vreme organizatorjem ni bilo naklonjeno, stbila dosežena dva rekorda. V malem maratonu na 21 kilometrov ga je dosegel Ptujčan Mirko Vindiš (na sliki v krogu), na trinskem teku na 10 kilometrov pa je nov najboljši čas dosegel Novomeščan, član atletskega kluba Matjaž Fabjan. Več na športni strani. (Foto: J. Pavlin)

Malo je odraslih ljudi

V soboto je bil v Mariboru kongres Slovenske demokratične zveze, kar je na neki način zgodovinski dogodek. Med množico zgodovinskih kongresov Komunistične partije oziroma Zveze komunistov je bil to namreč prvi kongres kakšne opozicijske stranke v drugi Jugoslaviji. SDZ ni kakšna množična zveza, na Dolenjskem in v Beli krajini ima na primer nekaj več kot 20 članov, njena moč je v sedanjem trenutku v tem, da sploh je, da obstaja. To je poudaril tudi dosedanji predsednik izvršilnega odbora SDZ Dimitrij Rupel, ko je rekel, da bo položaj zveze natančneje razviden šele po volitvah — če bodo svobodne. Nobenega dvoma ni, da bo SDZ na teh volitvah, če bodo svobodne, dobila primeren delež glasov in se s tem uveljavila v slovenskem parlamentu. Še boljši rezultat lahko po Rupelovem mnenju dosežejo v kompoziciji z drugimi alternativnimi zvezami, s kmečko, socialdemokratsko, morebitno krščansko, pripravljeni pa so tudi na sodelovanje z zelenimi, študenti in mladinsko organizacijo. Rupel je pri tem uporabil izraz »združena opozicija«, hip zatem pa dodal, da lahko zim-

ski in drugi viharji vse kaj hitro raznesejo. Rupel je zelo jasno izrazil odnos SDZ do slovenske uradne politike oziroma politike ZK Slovenije. Tej je očital neodločnost in nesamostojnost, razodeva, da se predvsem v njenem razmerju do Jugoslavije in Srbije. Pozitivne točke je zaradi svojega nastopa v Tacnu dobil le Milan Kučan, ki da je prvi priznal, da med Slovenci na eni strani ter Jugoslavijo, armado in Srbi na drugi ne gre za nesporazume, ampak za razlike. S tem so po Ruplu podane načelne možnosti za obrat slovenske politike od modela taktičnega prilagajanja k modelu strateških pogajanj in uveljavljanja nacionalnih interesov, ne glede na magične oblike AVNOJ, bratstvo in enotnosti, proletarske solidarnosti in kar je še podobnega. Vendar Rupel ostaja skeptik, po njegovem dejanskem obrata še ne moremo pričakovati kmalu, Kučan pa si je z nekaterimi izjavami in kritikami sam zaprl pot do radikalnih premislekov o našem življenju oziroma pot do dejanskih pogajanj o sožitju na podlagi spoštovanja nacionalnih interesov.

Zanimivo je, kako je o kongresu SDZ poročal naš osrednji dnevnik Delo. V Maribor sicer niso poslali prekaljenih kongresnih poročevalcev a' la Vlado Štamberger-Štampi, vendar so tudi mlajše moči imele prava navodila in o dogodku poročale sproščeno operetno, rekli bi ljubko podcenjevalno. Kako ni bilo tam nobenega velikega poma in mažurek. Sploh nobenih žensk, razen gospe sedemdesetih let, ki je imela čez novinarje. Kako in komu so in niso ploskali, kako je bil Franci Zavrln zmerjan kot partijsko trobilno. Od strani Franceta Tomšiča, vodje socialdemokratov. Sicer pa se Zavrln poročevalcu mu pravi kar Franci, tako in tako gre za eno leto v zapor, kjer ga bo eno leto hranila država. Tam da bo tudi magistriral. In tako naprej. Kdo je in ni vstal, kako so nekateri razumeli, drugi pa ne, po koliko so bile pripetke in kako kupčija ni ravno cvetela. Nimam nič proti takemu stilu in lahkotnosti. Pričakujemo pa, da ju bodo kolegi uporabili tudi za kakšno poročanje o delovanju svoje matične stranke, na primer Zveze komunistov, katere člani se celo med odmori sej in zasedanj pogovarjajo samo tvorno. Tako vsaj trdijo podpisani k slikam v Delu. Sicer pa je o tem vse povedal že Dimitrij Rupel, rekoč: »Dragi prijatelji, malo je odraslih in svobodnih ljudi na Slovenskem.«

M. BAUER

Jugoslavija...

(Nadaljevanje s 1. strani)

rani. »Mar naj zdaj mi, vnuki in sinovi, ponovno vložimo svoje materialne in duhovne moči za nekaj, kar do sedaj ni dalo pravih sadov?«, si je zastavil retorično vprašanje Viktor Žakelj in odvrnil: »Jugoslavija kot demokratična federativna skupnost enakopravnih narodov in narodnosti, grajena na temelju integralnega trga in na političnem pluralizmu, je gotovo v interesu večine Jugoslovancev. Toda če to ni mogoče, če je temu alternativa 'Dušanovo' ali katero drugo carstvo, potem tudi sam pritrjujem spoštovanemu pisatelju in patriarhu srbstva — Čosiću, da je bolje, da se razidemo, v miru seveda.«

Za nas me ni strah: dosegli smo takšno gospodarstvo in družbeno razvitost, da smo sposobni enakopravnega sodelovanja s svojimi sosedi, da lahko razmeroma hitro osvojimo standarde in normative, ki jih zahteva razvita Evropa in je že danes za Slovenijo najpomembnejši partner. Poudarjam pa, da smo Slovenci bili in smo kljub vsemu še jugoslovansko usmerjeni. Nismo pa nikdar trdili, da je vse, kar ustreza nam, obveznost za druge, nismo se torej razglajali za kriterij jugoslovanstva. Prav tako nismo za to, da bi bila Jugoslavija za katerikoli naš narod kletka. Torej, če sedaj združena velika Srbija meni, da ji je Jugoslavija prisilni jopič, da v njej ne more uveljavljati svojih nacionalnih hotenj, da se za Jugoslavijo, kot je vse pogosteje slišati, ne misli več žrtvovati, naj stori, kar misli, da more ali mora storiti. Mi bomo to vzeli kot dejstvo in se tem novim razmeram prilagodili. Naj se zgodi karkoli: naši ljudje ter svet okoli nas morajo vedeti, kaj zmoremo, kaj hočemo in kaj zahtevamo, je med drugim povedal v nagovoru 5000-glavi množici v Sevnici podpredsednik RK SZDL Slovenije Viktor Žakelj.

P. PERC

Naša anketa

Podpora gibanju zelenih

Pod geslom »za zeleno Slovenijo, Jugoslavijo, Evropo, za zeleni planet« je bila nedavno v Ljubljani ustanovljena nova slovenska zveza, gibanje zelenih. Temeljni cilj zelenih Slovenije je zelena, neonesnažena Slovenija zadovoljnih ljudi, z umirjenim, a človeka vrednim materialnim standardom in polnim življenjem v zdravem okolju. Vse to naj bi dosegli v nenasilni (do človeka in narave), demokratični, pluralistični in suvereni republiki, ki spoštuje človekove pravice in državljanske svobode, pravice vseh vrst manjšin. Ljudje, ki živijo v degradiranem okolju, takega pa je v Sloveniji vse več, hočejo le še kratka in jasna zagotovila, kako, predvsem pa do kdaj se bo izboljšalo njihovo življenjsko okolje in s tem tudi njihovo in njihovih otrok življenje. Z oblikovanjem v politično gibanje so zeleni Slovenije gotovo prevzeli veliko odgovornost. Upajmo, v dobro sedanjih in prihodnjih rodov, da se tega popolnoma zavedajo, da se ne bodo pustili zaplesti v politične igre, ampak da bodo s ponudbo konkretnih, za večino sprejemljivih in uresničljivih razvojnih alternativ zares uresničili svoj temeljni cilj.

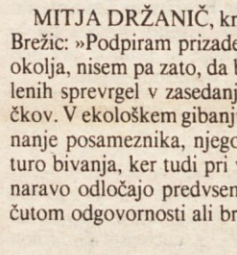

MILAN KRANJC iz Trebnjega: »Ustanovitev zveze zelenih podpiram, prav tako ekologije, podprl sem ustanovitev ekološkega društva v Trebnjem. Nastanek zveze je dokaz več, da so ljudje začeli razmišljati s tem, kaj bo z okoljem. Če hočemo preživeti, bomo morali za okolje bolj skrbeti kot zdaj. Najbrž bodo določeni odpori zoper združenja, kakršno je zveza zelenih, taka nasprotovanja bodo prišla do izraza zlasti pri novih investicijah. Sprašujem se le, kje so bili do zdaj strokovnjaki in drugi, ki so med ustanovitvijo zelenih.«

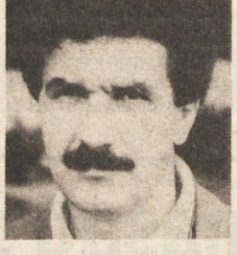
DRAGICA GERKŠIČ, varuhinja v sevniškem vrtcu: »Od vseh novih zvez, ki so jih ustanovili v zadnjem času, bi se odločila prav za zelene. Delo te zveze je široko, družbeno, da bo gotovo dobilo podporo širše javnosti. Končno se bo morda nekdo bolj organizirano zavzel za okolje, ki je že preveč onesnaženo. Upam, da bo zelenim uspeš njihov načrt, to jim privoščim toliko bolj, ker je predsednik belokranjski rojak.«

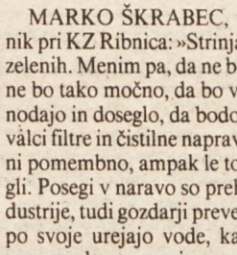
JANI KRAMAR, turistični animator, Zdravilišče Dolenjske Toplice: »Kot vse drugo, je tudi gibanje zelenih prišlo k nam nekoliko pozno, vendar upam, da ne prepozno. Tipično za naše nove zelene je, da še iščejo programe, bolj jasno se je definirala morda le Kmečka zveza. Kar zadeva informiranje in osveščanje, bi moralo gibanje zelenih delovati kot široka fronta, zaradi učinkovitosti pa je čas, da se politično organizira in profilira.«

MITJA DRŽANIČ, kmetijski inženir iz Brežic: »Podpiram prizadevanja za varstvo okolja, nisem pa zato, da bi se program zelenih sprevrgel v zasedanje političnih stolčkov. V ekološkem gibanju je bistveno ravnanje posameznika, njegov smisel za kulturo bivanja, ker tudi pri velikih posegih v naravo odločajo predvsem posamezniki, s čutom odgovornosti ali brez njega.«

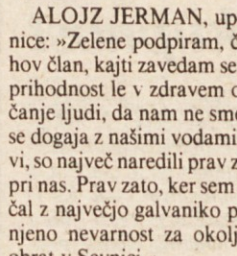
MARJAN ŠPES, strojni tehnik v TCP Videm, Krško: »Slovenski zeleni so v program zapisali, da se bodo zavzemali za zeleno in neonesnaženo Slovenijo ter pri tem uporabljali vse demokratične metode. Taki cilji bodo v ljudeh zbujali več kot simpatije, mislim, da si bo novo gibanje v Sloveniji pridobilo mnogo pristašev. Mislim, da je kar prav, da se je ustanovila zveza in z veseljem bi se tudi sam vključil vanjo.«

MARKO ŠKRABEC, veteranski tehnik pri KZ Ribnica: »Strinjam se z gibanjem zelenih. Menim pa, da ne bo uspeha, dokler ne bo tako močno, da bo vplivalo na zakonodajo in dosegljo, da bodo imeli onesnaževalci filtre in čistilne naprave. Število članov ni pomembno, ampak le to, kaj bodo dosegli. Posegi v naravo so prehitri, pa ne le industrije, tudi gozdarji preveč sekajo, vodarji po svoje urejajo vode, kar vse vpliva na spremembe v naravi.«

ALOJZ JERMAN, upokojenec iz Sevnice: »Zelene podpiram, čeprav nisem njihov član, kajti zavedam se, da ima življenje prihodnost le v zdravem okolju. Za osveščanje ljudi, da nam ne sme biti vseeno, kaj se dogaja z našimi vodami, zrakov, gozdovi, so največ naredili prav zeleni, po svetu in pri nas. Prav zato, ker sem se še v službi srečal z največjo galvaniko pri nas in spoznal njeno nevarnost za okolje, nisem za tak obrat v Sevnici.«

JOŽE TROGRIČ, elektrotehnik iz Metlike: »Pametno in koristno je, da se je tudi pri nas bolj resno začelo gibanje zelenih. Predolgo je bilo področje ekologije pri nas preveč, usmerjeno in se ni moglo utrditi v zavesti ljudi, čeprav strokovnjaki tudi pri nas že dolga leta opozarjajo na pomen ekologije. Prav je, da bo gibanje zelenih na volitvah nastopalo s svojimi kandidati. Sicer ne verjamem, da si bo pridobilo politično moč, to gibanje in njegova dejavnost pa bi morala vplivati na politične odločitve.«

Upad vpisa ogroža obstoj enote

Predstavniki ljubljanske Fakultete za strojništvo na pogovoru v Novem mestu opozorili na perečo problematiko, ki se kaže pri izvajanju višješolskega študija

NOVO MESTO — Fakulteta za strojništvo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani ima dislocirani enoti v Kopru in Novem mestu, obe pa so odprli iz podobnih potreb, da bi se kar najhitreje in čim bližje delovnim mestom izsolalo določeno število strojnih inženirjev, ki so jih podjetja, predvsem pa avtomobilske tovarne, najbolj potrebovala.

Novomeška enota obstaja že enajst let. Iz nje je izšlo že več generacij strojnikov, ki so študirali ob delu, iz dela in redno, saj deluje v Novem mestu že več let tudi redni oddelki omenjene fakultete, a le za prvostopenjski študij. Kot ugotavlja vodja enote prof. dr. Franc Cvetaš, je bilo sprva zadovoljstvo delati, in to tako zaradi vpisa kot tudi sodelovanja z najrazličnejšimi zainteresiranimi dejavniki v dolenjski regiji. Zdj pa že nekaj časa opažajo, da število študentov upada in da se sicer zatika pri izvajanju višješolskega študija strojništva v Novem mestu. To pa bi lahko ogrozilo nadaljnji obstoj enote, če se bodo problemi nadaljevali, so povedali predstojniki ljubljanske Fakultete za strojništvo v ponedeljek, 26. junija, v Novem mestu med pogovorom s predstavniki delovnih organizacij iz dolenjske regije. Dekan fakultete prof. dr. Anton Kuhelj je poudaril, da fakulteta ni samo univerzitetna šolska organizacija, ampak tudi raziskovalna ustanova, oziroma da fakultetnega izobraževanja ne gre pojmovati zgolj kot proizvodnjo kadrov, ampak je njegova bistvena sestavina tudi raziskovalno delo, in to velja tudi za obe dislocirani enoti

fakultete. V zvezi s tem je pozval navzoče, naj pošljejo mlade strojne inženirje na izsoljanje na drugi stopnji, diplomirane in-

• Predsednik novomeške občinske skupščine Franc Šali je menil, da pomeni omogočen višješolski študij doma pomembno kvaliteto za Dolenjce, zato bi morebitna ukinitve fakultetne enote v Novem mestu povzročila nepopravljivo škodo. Skupna skrb fakultete in zainteresiranih na Dolenjskem naj bi bila, da bi ta pokrajina s tem, ko bi pomagala fakulteti za strojništvo dvigniti njeno enoto v Novem mestu na višjo vsebinsko raven, torej z vključitvijo raziskovalnega dela v izobraževalni postopek in prozodnjo, prispevala svoj delež k uresničitvi znanega slovenskega projekta za prihodnost — 2000 mladih raziskovalcev.

ženirje pa na postdiplomski študij. Kot magistri bi se ti strojniki lahko vključili tudi v novomeško enoto kot višji predava-

telji. Tako bi enota prišla do domačih kadrov, kar bi tudi vsaj nekoliko pocenilo izobraževanje na enoti.

I. ZORAN

Minirali most

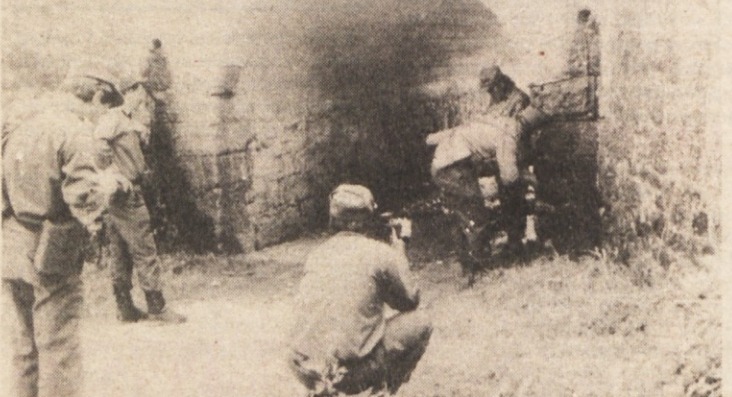
Inženirska enota za posebne namene se je usposabljala 6 dni

ROŽNO — Skupina diverzantov teritorialne obrambe se je dolgo in temeljito pripravljala na miniranje železniškega mosta na progi med Ljubljano in Zidanim mostom. Sama akcija pa je bila uspešno končana v nekaj minutah, medtem ko je analiza video posnetkov na vrsti zvečer, ko se teritorialci zberejo v svoji bazi v Gor. Leskovcu nad Senovim.

To je samo utrinek z obiska pri dveh enotah diverzantov iz Posavja, ki so se minuli teden urili v severnem delu krške občine. Takih in podobnih akcij so diverzanti iz Posavja izvedli še več. V programu so se lotevali še vrste drugih nalog, o katerih pa so več povedali njihovi starešine iz pokrajinske in krškega občinskega štaba TO. Alojz Zavrlnik, rezervni kapetan I. razreda, iz Pokrajinskega štaba je dejal, da cilj te vaje ni bilo samo vojaško usposabljanje, marveč tudi ustvarjanje kolektivnega ozračja, ki je pri takih akcijah še kako pomembno, če naj bodo uspešne. »V šestih dneh, kolikor časa smo bili skupaj s temi fanti vseh poklicev in specialnosti, smo se lahko temeljito spoznali ter svoja nova spoznanja tudi dobro uporabili pri akcijah. Program je bil zahteven in široko zastavljen, saj smo se skupaj seznanjali z delom pri uničevanju komunikacij, izvajanju diverzantske napade in podobno,« je povedal Alojz Zavrlnik. Poveljnik tabora na Gor. Leskovcu rezervni kapetan Martin Škorc pa je povedal, da so se na vaje že prej temeljito pripravili. »Program sam je bil kar zahteven, saj je pouk trajal po 10 ur na dan. Šest dopoldanskih ur smo posvečali pouku v učilnicah in še popoldne je bilo dosti pouka, vmes pa smo seveda delovali na terenu. Samo po sebi se razume, da smo sodelovali s krajevno skupnostjo, s družbenopolitičnimi organizacijami, da smo veliko pozornosti posvečali tudi obveščanju o trenutnih političnih razmerah v naši državi in republiki,« je dejal Škorc.

»Tako seznanjanje s političnimi razmerami je še kako potrebno, kljub temu da tudi naši vojaki razpolagajo z dovolj informacijami, a mnogi med njimi ne vedo za vzroke takih razmer,« meni politični komisar enote Jože Kuplenik.

J. S.

MINIRANJE MOSTU — Posavska inženirska enota za specialne naloge se je pripravila do železniškega mostu pri Rožnem in ga minirala. Vaja je uspela, podrobnejša analiza morebitnih spodsrljajev pa bo še sledila. (Foto: J. Simič)

Ljubljansko pismo

Nam najbolj primanjkuje inženirjev

Presenetljivi podatki o slovenski tehnični inteligenci

LJUBLJANA — Ena glavnih zahtev 13. kongresa ZKS je bila, da se moramo (tudi) v Sloveniji takoj lotiti posodobitve gospodarstva, pri tem pa se opreti predvsem na lastne moči, to je na lastno delo in znanje. Slovenci smo že od Vodnika sem znani kot marljiv narod, ki se tudi sam rad (po)hvali, da mu je »um dan« in da »ni zaspan«. Ne samo to: kaj radi se trkamo po prsih, češ da smo strokovno in tudi sicer precej bolj izobraženi kot v drugih republikah (in pokrajinah). Ali je to res? Statistika govori povsem nekaj drugega. Slovenija je leta 1985 res imela najboljši delež tehničnih diplomantov med vsemi republikami, saj jih je imela 35,1%, Hrvaška pa 27,9%, Srbija 27,5%, BiH 26,1%, Makedonija 22,7% in Kosovo najmanj 24,4%. Tako je imela Slovenija najboljši delež inženirjev med novodiplomiranimi v vseh dvajsetih letih, vendar še vedno premalo, ker so imele druge republike večje celotno število diplomantov vseh smeri. Tako so imeli glede na število zaposlenih v BiH za 37% boljši delež novodiplomiranih inženirjev kot v Sloveniji, na Hrvaškem za 36%, v Makedoniji za 57,1% več, v

Srbiji celo za 79,8% več in na Kosovu za 164,3% več.

Slovenija je bila vseh dvajset let »kronično podhranjena« z inženirji. Njen položaj se je v primerjavi z drugimi republikami in pokrajinama celo poslabšal. Danes postaja očitno, da bi morali zaradi pomanjkanja svojih kadrov uvažati inženirje zlasti iz Makedonije, Srbije in s Kosova pa tudi iz Hrvaške. S Slovenijo deli enako usodo Črna gora, zlasti pa Vojvodina, ki je še za 12% slabše preskrbljena z dotokom mladih inženirjev kot Slovenija.

Zato so povsem brez osnove zahteve, naj bi Slovenija poslala visoko strokovne kadre za reševanje industrije na Kosovu, saj ima Kosovo več inženirjev, pa tudi več inženirskih diplomantov prihaja z univerz v gospodarstvu. Če ima kdo v Jugoslaviji premalo inženirjev, je to Slovenija.

Inteligence z visoko izobrazbo ima Slovenija v industriji za 29% manj, kot jih imajo v BiH, za 42% manj kot v Makedoniji, za 32% manj kot v Srbiji (ožji) ter za 36% manj kot na Kosovu. Presenetljivo: Slovenija ima najmanjši delež zaposlenih s KV in VKV šolo ter manj z višjo šolo. Pač pa ima največ zaposlenih z nedokončano osnovno šolo — celo za 31% več od Kosova in za 100% več od ožje Srbije ter za 22% več od Bosne in Hercegovine.

Na osnovi tega lahko sklepamo, da je Slovenija malo naredila za zvišanje izobrazbene ravni zaposlenih, zlasti še v industriji (pa tudi zunaj industrije zaostaja prav tako za drugimi deli Jugoslavije), svojo gospodarsko rast pa je gradila z oporo na nevalificirane delavce, ki jih uvažajo iz drugih jugoslovanskih republik in pokrajin. Posledica takšne politike ljudi na oblasti, ki so bili očitno »antiintelektualni« in kratkovidni, je ta, da je Slovenija pred pragom prehodna v novi tehnološki val brez zadostnih intelektualnih delovnih moči in znanja.

V. BLATNIK

kmetijstvo

Zakaj delajo zastoj le kmetije?

Črnomaljški o razvoju kmetijstva v svoji občini — Kakšne kmetije naj podpirajo? — Zbiralnice bodo odprte tudi ob bojkotu oddaje mleka

ČRNOMELJ — Ko so delegati zborov črnomaljske občinske skupščine govorili o možnostih nadaljnjega razvoja kmetijstva v občini, pravzaprav niso odkrili nič novega, ampak so zlasti opozorili na probleme, ki se vlečejo že vrsto let, ki pa so se prav v zadnjem času še močneje zaostri. Optimizma je bilo v razpravah bolj malo, delegat iz Adlešičev pa je razmere v kmetijstvu opisal z enim stavkom: kmetijstvo je popolnoma na tleh.

To je utemeljil s praktičnim primerom: lani je dal kmet za dva lemeža za pluj 60 litrov mleka, letos pa 900. Ob tem je vprašal, zakaj mora samo kmet delati zastoj in zakaj se tudi industrija ne bi organizirala tako, da bi kmet dobil poceni rezervne dele, škropivo in gnojilo? Viničane pa skrbi prvovrstna zemlja ob Kolpi, ki pa ni obdelana in ostaja celo nekaj let nepokošana.

Največ pripomb o kmetijstvu v črnomaljski občini pa so imeli Semečani. Boje se, kaj bo prinesla reorganizacija združnih enot. Ne želijo si, da bi bil pretrgan stik med kmeti in zadrugo, saj bi to lahko povzročilo več črnih zakonov in prodajo živine na Hrvaško. Moti jih, da zadruga po eni strani daje podprek velikim kmetijam, ki jih skoraj ni več, po drugi pa se zemlja močno drobi, tako da je z njo težko gospodariti ali se preživljati. Problemi se pojavljajo tudi pri dedičih zaščitenih kmetij, ki morajo izplačati druge dediče, kar pa je v denarju težko, zato iščejo različne nelegalne poti, da bi kmetijo razdružili na parcele. Medtem ko je bil eden od semiških delegatov prepričan, da bi morali bolj motivirati manjše kmete, od katerih odku-

pijo tudi večino pridelkov, je drugi menil, da kmetijstvo z malimi kmeti nima bodočnosti.

Niko Požek, direktor črnomaljske kmetijske zadruge, je pojasnil, da diferenciacija kmetij ne pomeni malih ali

velikih kmetov, ampak ekstenzivno ali intenzivno proizvodnjo. Semiški delegat je to misel spodbijal s tem, da se da tudi diferenciacijo izkoristiti v nepravno smer. Sicer pa je Požek dejal, da je težko govoriti o kmetijski politiki, ki je doslej sploh nismo imeli. Za reorganizacijo združnih enot so se odločili zato, ker so

• **Adlešičani opozarjajo, da je v njihovi okolici veliko kmetij, ki propadajo, polja zaraščajo, lastniki oz. dediči pa so raztepeni po vsem svetu. Zahtevajo, naj takšnim dedičem postavijo rok za ureditev razmer: da zemljo prodajo, jo dajo v najem ali pa jo začnejo sami obdelovati. Sicer naj začne veljati ukrep za začasni odzvezem zemlje.**

ob ustanovitvi teh enot leta 1982 z odkupljenimi pridelki pokrili 80 odst. osebnih dohodkov zaposlenih v enotah, danes pa le še 30 odst. Zato so združne enote združili, povečali odgovornost zaposlenih, zagotovili pa je, da zaradi tega ne bo prikrajšan noben kmet in krava iz A kontrole. Sicer pa bodo v zdruzi podpirali zlasti velike kmete, ki ostajajo na površju tudi v krizi, medtem ko bodo za manjše poiskali dodatni program. V zadnjem času v zadrugi še posebej pazijo, da ob prizuze teleta takoj izplačajo premijo. Če jo kateri od kmetov ne bo dobil v nekaj dneh, bodo na zadrugi kaznovali odgovornega. Prav zakasnitvi pri plačilu mleka so pri kmetih pripeljale do napovedanega štrajka. Zadruga po Požekovih besedah ne bo vplivala na kmete, ali naj bojkotirajo oddajo mleka ali ne. Zbiralnic po vaseh 29. junija ne bodo zaprli, opozoril pa je, da kmetije ne bodo smeli prosto razdeljevati mleka zaradi sanitarnih zahtev, naslednji dan pa dan starega mleka tudi ne bodo smeli oddati.

M. BEZEK-JAKŠE

DOBRA NOVICI IZ KOMENDE

Menjava staro za novo v kmetijstvu je razveseljiva novost, ki si jo je omislil servis Alojza Laha s Klanca 13 v Komendi, odsej tudi prodajalec novih kmetijskih strojev SIP iz Sempetra. V komendskem združenem servisu in trgovini so na bogato založenih policah na izbiro rezervni deli za kmetijske stroje SIP, popravljajo pa tudi kardanske gredi in pomagajo z rezervnimi deli. Povrh se Alojz Lah ukvarja tudi s posredništvom za stare kmetijske stroje in ustrezno prodajo. Servis in trgovina, dosegljiva tudi po telefonu (061) 841-022, sta v sezoni odprta vsak delavnik od 7. do 19. ure, ob nedeljah pa tudi od 8. do 11. ure.

Čas popravnih izpitov

Kakšni so izhodi iz zagat naše živinoreje?

Naj za začetek ponovimo, kaj je rekel prof. Dolfe Cizej iz VAS Maribor na srečanju agrarnih ekonomistov v začetku junija v Metliki. Izrazil je strokovno dvom o dosedanjem selekcijskem delu. V preteklosti smo namreč v Sloveniji z usmeritvijo v izraziti mlečni pasmi goveda verjetno pretiravali in s tem prispevali k sedanjim mlečni krizi. V večjem obsegu smo uvedli črno-belo pasmo, staro dobro evropsko sivko pa oplemenitili z ameriškim rjavim govedom ter s tem povečali mlečnost, hkrati pa podrli razmerje do mesa.

Še večjo zagato je prinesla ekonomska plat. Krave, ki dajejo rekordne količine mleka, tja do 10.000 l na leto, se ne zadovoljijo zgolj z domačo voluminozno krmo, pa naj je še tako dobra. Pokladati jim je treba močna krmila, v njih pa beljakovinske sestavine in žita, ki jih Slovenija nima in tudi ne bo imela dovolj. Po ekonomski teoriji bi morale krave, ki največ dajejo, imeti najcenejše mleko, zaradi dragih dokupljenih krmil pa imajo najdražje podobno kot tiste ne-selekcioniirane živali, ki dajejo najmanj. V slovenski živinoreji sta močno zastopani prav ti dve skupini in tudi zato je naše mleko dražje od sosedovega. Da o slabi konverziji žita ne izgublamo besed.

V kriznem času, ki mu ne vidimo konca, bi bolj prav prišla kombinirana pasma goveda, ki je skromnejše v prehrani, daje več mesa in manj mleka, je pa hkrati boljša v gospodarskem pogledu, ker je bližja t.i. ekonomskemu optimumu. Po starem (in

po novem) povedano: daje največ dobička, je najbolj donosna. V ta namen bi se obnesla francoska pasma šarole. Kdor bi želel imeti tele za pitanje, naj bi kravo osemnil s semenom te pasme. Kazalo bi zmanjšati tudi delež »amerikanca« v svorjavi pasmi, torej odbirati bike, ki so pozitivno testirane na meso. Razmisliti bi bilo dobro tudi o pasmi limuzin, ki ima zelo dobro kakovost mesa, manjši delež kosti, omogoča pa tudi lažje porode. Že iz teh tipajočih besed sledi, da je potrebno načrtno in resno strokovno delo. Toda ali je v sedanjih negotovosti sploh primeren čas za nj?

M. LEGAN

Rastline, ki bodo odporne proti herbicidom

Spopad s pleveli bo mnogo enostavnejši

Genetski inženiring vedno znova preseneča s svojimi neslutnimi možnostmi. Napovedujejo, da bodo z njegovo pomočjo že v začetku devetdesetih let vzgojili take kulturne rastline, ki bodo neobčutljive za herbicide, kemične pripravke zoper plevel. S tem bi zelo poenostavili boj s plevelnimi rastlinami, ki poljščinam odjedajo hrano, vodo in življenjski prostor.

Do odpornih rastlin se da v daljšem časovnem obdobju priti tako, da odberemo mutante, to je tiste rastline, ki so po naključni spremembi genske zasnove (mutaciji) postale odporne. To je silno počasen postopek, ki pa se v naravi spontano dogaja, saj vemo, da nekatere rastline na herbicid nenadoma drugače reagirajo kot druge. Pravimo, da so se na strup navadile. Genetski inženiring pa ponuja metodo, ki bo hitreje pripeljala do odpornih rastlin.

Raziskovalci razvijajo zamisel, da bi raznožili le tiste celice, ki preživijo delovanje herbicida, iz njih pa bi izločili gen, ki jim to odpornost omogoča. Ta gen bi vnesli v bakterijo ter z njo okužili željeno rastlino. Tovrsten poskus na tobaku se je že obnesel, možno pa ga bo koristno uporabiti tudi pri drugih rastlinah, na primer pri koruzi, ki je na nekatere herbicide zelo občutljiva. To dobro vedo poljedelci, ki so že kdaj naredili napako ali herbicid premalo strokovno uporabili. (Tehnološke in informacijske informacije)

NOVE MELIORACIJE NA CERKLJANSKEM

CERKLJE OB KRKI — Na krško-brežiškem polju predlaga Agraria Brežice TOK Kooperacija melioracijo 386 ha kmetijskih površin, in sicer na območju Črešnjice, Hraštra ter Zgornjih Skopic. Izvedbeni projekt je na podlagi agropedološke študije Agronomске fakultete v Zagrebu izdelalo Vodnogospodarsko podjetje Maribor. Gre predvsem za osušitev zamočvirjenih zemljišč. Poglobili bodo tudi strugo potoka, zasuili deset depresij in uredili nad 9 km kolovoznih poti. Zveza vodnih skupnosti bo pokrila 90 odst. tokov investicij, ostalo pa uporabniki zemljišč.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Bakrove spojine

Bakrove spojine so preventivni anorganski fungicidi, ki jih bomo uporabljali kot škropivo za zaščito vinske trte po cvetenju.

Sodijo med najstarejše fungicide. Leta 1882 je francoski raziskovalec Millardet ugotovil, da je mešanica bakrenega sulfata (modre galice) in gašenega apna učinkovita proti peronospori vinske trte. Tri leta pozneje je opisal način priprave bakrenoapnene brozge, ki so jo poimenovali »bordoska brozga« po francoski pokrajini Bordeaux. V slovenski in italijanski kmetijski soli v Gorici so že pred letom 1885 delali poskuse z omenjeno brozgo in tamkajšnji rezultati so pripomogli k uvedbi tega fungicida v vse vinorodne okolišice tedanje avstro-ogrske monarhije. Do druge svetovne vojne je bilo to sredstvo edino učinkovito škropivo zoper peronosporo. Med drugo svetovno vojno so Nemci (zaradi pomanjkanja bakra) dali v promet nadomestek modre galice, Baurve pripravke. Druge fungicide smo začeli uporabljati šele po letu 1950.

Prednosti bakrenih pripravkov

1. Ne sodijo med drage pripravke. V zadnji št. Dol. lista objavljene cene povedo, da je cuprablun, ki deluje 14 dni, 4-krat cenejši kot mikal ali ridomil. Po ceni bi torej sintetični moral učinkovati 40 do 60 dni, kar pa sploh ne drži, saj učinkuje le okrog 20 dni.
2. Bakreni pripravki poleg peronospore zatirajo več škodljivih glivic, zavirajo razvoj bakterijskih bolezni (inž. Mamilović v brošuri ABC škropljenja).
3. Prednost bakrenih pripravkov je tudi njihova obstojnost. Težko se izpirajo in zelo počasi razkrajajo pod vplivom sončnih žarkov.
4. Bakreni pripravki utrjujejo jagodno kožico, ki je zato manj občutljiva za gnilobo grozdja.
5. Vpliv bakra na rast rastline je lahko slaba ali tudi dobra lastnost. Od začetka rasti mladik (to je do cvetenja trte), ko želimo, naj bi se trta čim bolj

T. DOBERŠEK

PODPORA PREDVSEM VELIKIM KMETOM

ČRNOMELJ — Na črnomaljski kmetijski zadrugi ni dileme, ali naj bi podpirali več manjših ali manj večjih kmetij. Pravijo, da je njihova usmeritev jasna in je v skladu z republiško akcijo: podpora bodo dajali zlasti velikim kmetom, čeprav se ob tem postavlja vprašanje, ali še podpirati velike kmete, ki so v krizi in zaradi velikih obresti na kredite odstopajo živino. Toda v zadrugi pravijo, da od svoje vizije ne bodo odstopili, ker so težave morda le začasne. V izvršnem svetu pa predlagajo, da manjših kmetij ne bi popolnoma zamenjali, ampak bi jim svetovali dopolnilno dejavnost, da bi lahko tudi na teh kmetijah živeli človeka dostojno življenje.

• **Izogniti se moramo tudi sedanjemu skušanju, ki vidi vse slabo zgolj v združenem kmetijstvu. Dejstvo je, da poznamo slabe in dobre gospodarje, ne glede na sektor lastništva.** (Ivan Kukovec)

NOVOMEŠKE TRŽNICE

V ponedeljek so prodajali krompir po 6.000 do 8.000 din za kg, stročji fižol po 20.000, paradižnik po 10.000, rdečo peso po 5.000, korenje po 18.000 in česen po 12.000 din po kg. Kilogram marelic je veljal 20.000 din, češenj 10.000 do 15.000, breskev 10.000 do 12.000 in mešanega suhega sadja 10.000 din, medtem ko je stal liter borovnic 15.000 do 20.000 din. Cena kilograma lisičk je bila 50.000 do 60.000 din. Za lonček smetane je bilo treba odšteti 11.000 do 15.000, za kilo skute pa od 20.000 do 25.000 din. Jajca so veljala od 1.500 do 1.800 din po primerku. Solato so prodajali po 4.000 in 5.000 din za kg. Šopek arnike je stal 5.000 din.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 140 do 3 mesece starih in 17 starejših prašičev. Prvih so prodali 76, in to po 30.000 din kilogram žive teže, ter drugih 9, in sicer po 19.000 din kilo žive teže.

Kmetijski nasveti

Vojna napoved melioracijam

Dr. Leo Šešerko, predsednik programskega odbora 11. junija ustanovljenega slovenskega gibanja zelenih, zaposlen kot docent na FSPN v Ljubljani, velja za enega najhujših kritikov melioracij. Iz obsežnega intervjuja za kmetijski glas povzemamo nekaj njegovih ugotovitev in mnenj.

»Z melioracijami sem se veliko ukvarjal in mislim, da naša zahteva, da je treba melioracije prepovedati, niti ni tako korenita glede na to, da je tako nekoč že vsa Slovenija meliorirana in tako skorajda ni več kaj prepovedati. Prvo sem prepričan, da melioracije strahovito uničujejo naša naravna bogastva — močvirja in vodne tokove in s tem človeku ter človeškemu zdravju povzročajo dodatne težave. Za nameček pa še velja, da ima od melioracij najmanj prav slovenski kmet, ki dobi le drobtinice. Nasploh za kmeta ni denarja, to pa pomeni najprej katastrofalno umiranje hribovskega in gorkega sveta in tiho umiranje slovenskih kmetij.

Da je tako, je kriva tudi stroka. Moram pa povedati, da ko smo šli ekološki v akcijo proti melioracijam, takšnim, kot so, nas je biotehniška stroka podprla, čeprav je v njenih vrstah še nekaj strokovnjakov, ki ne vidijo niti enega palca pred nosom.

Boriti se moramo proti temu, da bi bile melioracije izgovor za pozidavo dobre zemlje. To je absurd, ko zakonsko omogočiš pozidavo najboljše zem-

• **Zeleni so poslali slovenski skupščini predlog, v katerem predlagajo, naj skupščina razglašuje moratorij na vse regulacije vodnih tokov in melioracije vseh močvirnih in gozdnih površin ob slovenskih vodnih tokovih. Predlagajo tudi odpravo »nepovratnih investicij« v kmetijstvu, ker izjemno škodujejo slovenski naravni dediščini. Nadalje naj bi denar, namenjen za melioracije, preusmerili v subvencioniranje kmetijske pridelave, zlasti v hribovskem svetu. Zakonsko je treba zaščititi vsa ogrožena območja ter pripraviti načrt za obnovo uničenih biotopov ter vzpostaviti prejšnje naravno stanje.**

• **Če govoriš, da bo iz slabe zemlje nastala najboljša. Meliorirano zemljo je treba namreč zelo intenzivno kemizirati, da sploh da pridelke. Dežela, ki danes najbolj agresivno izvaja koncentracijo zemlje, je ta trebutek Romunija. V tej deželi tečejo ti procesi prav podobno kot v Sloveniji, le da tam izredno brutalno. Naj še dodam, da so bile melioracije odkrite italijanskega fašizma, ki se je vojaško pripravljalo na bližajoči se spopad in ni skrivalo želje po atarkiji.**

70-letnica čebelarstva

Obletnica čebelarstva družine Šentrupert—Mirna

ŠENTRUPERT — Čebelarstva družina Šentrupert—Mirna je s proslavo, ki je bila 17. junija na Veseli gori, obeležila 70-letnico čebelarstva v Šentrupertu. O čebelarjenju na tem območju so nekaj povedali na proslavi, ki se je udeležil tudi direktor ljubljanskega Medeksa, in nekaj z razstavo, ki jo je v sklopu obletnice organiziral v kmečkem muzeju na Veseli gori čebelarški krožek z mirenske osnovne šole. Krožek vodi mentorica Malči Mandelj. Razstavo so si z zanimanjem ogledovali tudi osnovnošolci, ki še niso čebelarji, in kot ugotavlja predsednik čebelarstva družine Šentrupert—Mirna Peter Kurent, je takega zanimanja učencev že dovolj za skorajšnje ustanovitev čebelarstva krožka na OŠ Šentrupert.

Neposredno pred omenjeno proslavo, za katero je kulturniški del sporeda pripravila skupina učencev iz šentrupertške osnovne šole pod vodstvom Jožeta Zupana, so za čebelarje pripravili predavanje o vključevanju pravkar dobljenih matic v roje. Te matice je preskrbel v sodelovanju z Medeksom trebanjski odbor za razvoj čebelarstva, kar potrjuje, da čebelarji v skrbi za polne panje niso prepučeni sami sebi. Skrb pa ni majhna. »Lani in letos je varoza uničila veliko čebeljih družin,« pravi Peter Kurent. Pripravljenost pomagati iz te nesreče je pokazal omenjeni odbor, ki prav zdaj zbira naročila čebelarjev iz

• **S politiko cen praktično nismo nikoli pospeševali kmetijstva, zato pa smo zapravili ugodno priložnost, da nam ostane več akumulacije za pospeševanje gospodarstva v celoti.**

• **Samo na prvi pogled se zdi, da so nizke obresti koristne. Podcenjevati ne smemo nobenega produkcijskega dejavnika, če želimo učinkovito gospodarjenje.**

(Marko Kranjec)

cele trebanjske občine za preparat za zdravljenje varoze.

Čebelarstvo družino Šentrupert—Mirna, ki šteje zdaj 28 ljubiteljskih čebelarjev, od katerih 4 sodelujejo z Medeksom, so doslej vodili predsedniki Adolf Mandelj iz Sotle, Franc Zupančič iz Straže, Maks Kurent iz Šentruperta, Ivan Škerlj iz Kamnja in Peter Kurent, sedanjí, ki je na čelu 10 let. Ti ljudje s članstvom negujejo, kar je pognalo iz davnih zamisli Aleksandra Lunačka, začetnika čebelarstva v Mirenski dolini. M. LUZAR

BOJKOT BO ZRELOSTNI IZPIT SLOVENSkih KMETOV

29. junija bo enodnevni bojkot oddaje mleka in začetek bojkota oddaje mesa (do preklica). Kmetje, bodimo enotni in zrelo dokazimo svojo pripadnost novomeške podružnice SKZ (Novo mesto, Straža, Šentjernej, Škocjan, Mirna Peč)! Še posebej pozivamo suhokrajinske kmete, ki še niso organizirani v podružnico SKZ, da se pridružijo bojkotu. Zadruga naj dokaže, da želi postati zares kmetova. Skličejo naj se izredni zadržni sveti in izglasujejo podporo bojkotu. Tako naj se 29. junija zaprejo vse zbiralnice mleka na območju zadruge. Z bojkotom želimo doseči ekonomsko ceno za mleko in govejo živino ter opozoriti na nemogoče stanje v slovenskem kmetijstvu.

UPRAVNI ODBOR PODRUŽNICE SKZ Novo mesto

Dražja bo komunalna »košarica«

V Novem mestu s 1. julijem za 62 odst. dražje stanarine, komunalne storitve pa za 75 odstotkov — Poslej vsak mesec nove cene — Kako je s subvencijami

NOVO MESTO — S prvim julijem se bodo tudi v Novem mestu podražile stanarine in komunalne storitve. Stanarine bodo višje za 62, komunalne storitve pa za približno 75 odstotkov. Poslej pa naj bi se eno in drugo dražilo vsak mesec. Za stanarine je občinski izvršni svet potrdil, da se lahko avgusta in septembra podražijo še vsakič za 21 odstotkov, komunalne storitve pa se bodo podražile v skladu z rastjo cen industrijskih izdelkov v Sloveniji.

Predvidene podražitve stanarin še vedno zadoščajo le za to, da se bo ohranil njihov 1,49-odstotni delež v revalorizirani vrednosti stanovanjskega sklada, kot je bil na začetku leta. Odgovorni ugotavljajo, da zaradi težkih razmer letos ni nobenih možnosti, da bi stanovanjska skupnost uresničila srednjeročni program prehoda na stanarine, ki bi zagotavljale enostavno reprodukcijo. Povprečna stanarina za kvadratni meter bo v Novem mestu po podražitvi 1. julija znašala 7.910 din. Kljub tolikšni podražitvi pa, ocenjujejo, naj se ne bi bistveno povečalo število upravičencev do delne nadomestitve stanarine. Konec maja je takšno pomoč dobivalo 456 upravičencev in to namen pa je bilo maja porabljenih 80,5 milijona dinarjev. Povprečna pomoč je znašala

176.524 din, najvišja izplačana, v znesku 347.303 din, je bila v krajevni skupnosti Ločna-Mačkovec. Subvencijo prejema 11 odstotkov stanovalcev v družbenih stanovanjih, kar je skoraj še enkrat več od slovenskega povprečja. Ko bodo stanarine podražili po vsej Sloveniji, morajo v stanovanjski skupnosti Novo mesto za izvršni svet pripraviti pregled višine stanarin po slovenskih občinah, v katerem naj bi novomeška skupnost uresničila srednjeročni program prehoda na stanarine, ki bi zagotavljale enostavno reprodukcijo. Povprečna stanarina za kvadratni meter bo v Novem mestu po podražitvi 1. julija znašala 7.910 din. Kljub tolikšni podražitvi pa, ocenjujejo, naj se ne bi bistveno povečalo število upravičencev do delne nadomestitve stanarine. Konec maja je takšno pomoč dobivalo 456 upravičencev in to namen pa je bilo maja porabljenih 80,5 milijona dinarjev. Povprečna pomoč je znašala

Komunalne storitve bodo, kot reče, dražje za 75 odstotkov. Kubični meter vode bo po novem stal za gospodinjstvo 4.600 din, za družbene dejavnosti 5.420 din in za gospodarstvo 9.950 din. Odvoz smeti bo za gospodinjstvo 330 din za kvadratni meter, za družbene dejavnosti 610 din, za gospodarstvo pa 1.440 din. Kanalizacija bo za gospodinjstvo 2.060 din, za družbene dejavnosti 3.030 in za gospodarstvo 4.450 din. Čiščenje odpadnih voda bo za gospodinjstvo 700 din za kubični meter, za vse ostale pa 2.100 din. Ko je izvršni svet potrjeval te cene, je sklenil, naj bodo naslednje podražitve kanalščine in čiščenja odpadnih voda (onesnaženost se plača posebej) takšne, da bi postopoma prišli do enotne cene za vse uporabnike. Razlike so namreč posledica socialnega pojmovanja cen komunalnih storitev, s čimer je treba prelomiti. Sklenjeno je bilo tudi, da mora biti v smetarini zagotovljen denar za financiranje razvojnih programov krajevnih skupnosti Brusnice in Orehovica, ki ču-tita vplive leskoveškega smetišča. V ceni vode pa je Komunala dolžna zagotavljati denar za posebne naloge, letos za rekonstrukcijo priključkov ob gradnji novega novomeškega mostu.

Z. L.-D.

Kje dobiti potreben denar?

Zdravstvo in šolstvo še z nepolno blagajno

NOVO MESTO — Čeprav je bila višja prispevna stopnja za družbene dejavnosti, oz. v tem okviru za zdravstvo in šolstvo, sprejeta pred kratkim in začne veljati z julijem, je vse bolj očitno, da s tem zvišanjem prispevne stopnje, ki mu šolniki očitajo privilegiranje zdravstva in zapostavljanje šolstva, nista rešeni ne zdravstvo ne šolstvo. Prvemu po ocenah še vedno manjka 19 milijard, šolstvu pa naj bi do konca leta zmanjkalo še 200 milijonov več, medtem ko primanjkljaj v prvem polletju ocenjujejo za 11,8 milijarde dinarjev.

so za to dobile nekaj denarja le za prve tri mesece, neporavnana je obveznost do republiške skupnosti, čeprav so preko nje letos prvič že dobili 124 milijonov dinarjev solidarnostnih sredstev. Za letošnjo kurilno sezono so šole imele tudi še polne rezervoarje, ki so sedaj prazni in ni denarja, da bi jih napolnili. Izobraževalna skupnost letos ni dala šolam še niti dinarja za amortizacijo. Ker naj bi se sedaj začela dograditev šole v Šmarjeti, ki naj bi jo financirali tudi z združenimi sredstvi amortizacije, bo ta denar treba nekje izvirati, in to zaradi divjajočih cen brez zamude, saj si ne morejo privoščiti, da ne bi izpeljali referendum-skega programa.

Reševanje tega problema ne bo niti najmanj lahko, rešitve skoraj ni videti. Tako novo zvišanje prispevnih stopenj kot enkratne zbiralne akcije za pokritje primanjkljaja so namreč hudo vprašljiva zadeva. Gospodarstvo ima za težave družbenih dejavnosti vse manj razumevanja, že ohranjanje dosežene ravni teh dejavnosti pa ni poceni, ampak vse dražje. Ko je novomeški izvršni svet pretekli teden poslušal o teh problemih, je sklenil, da se jih bo spet temeljiteje lotil, ko bodo znani polletni obračuni z natančnim prilivom denarja, rezultati varčevalnih ukrepov itd. Spotaknil pa se je ob to, da v zdravstvu vsakič valorizirajo celoletni program, kar delajo sicer po republiških izhodiščih, ne pa na svojo pest. Menili so, da je na ta način to vreča brez dna.

Z. L.-D.

Sama kuhala za sto ljudi

Kraševčeva lča s pesmijo skozi življenje

METLIKA — Kos je Kraševčeva lča pred tremi leti grdo zlomila nogo, ona pravi, da si jo je razreščila, je nekaj časa celo kazalo, da ji bo noga ostala trda. Volje in veselja do življenja pa lči ni vzela niti ta huda stvar. »V bolnici sme ves čas pela in vsi so me poslušali,« se spominja. Sicer pa Kraševčeva od mladega spremlja pesem. »Pri nas doma v Dračiših smo kar naprej pevale, to imamo v družini. Mota je bila celo pred cesarjem Francem Jožefom na Dunaju. Takega soprana ni bilo v Beli krajini!« Tako ni čudno, da je Kraševčeva, ki se je že pred vojno preselila v Metliko, pri 70 letih že 55 let cerkvena pevka.

Vedno veselo, zgovorno in zabavno Kraševčeva lča ljudje poznajo tudi kot izvrstno kuharico. Še v posebej lepem spominju jo imajo tisti, ki so se njenih dobrot najedli na kakšni od številnih ohceti, na katerih je Kraševčeva kuhala. »Koliko je bilo teh ohceti, ne vem, jih nisem štela, malo jih pa v vseh teh letih ni bilo, kuhala pa sem v glavnem na ohceti v metliški in suhorski fari. In to so bile ohceti, na katerih je bilo od 80 do 100 ljudi! Od srede naprej sem pripravljala, mesila, pekla, kuhala, in to samo popoldne in ponoči, kajti dopoldne sem imela domače gospodinjstvo. Zjutraj, ko je šla ohcet h koncu, so pa v kuhinjo prišli po kuharico muzikantje in potem sem še debelo uro plesala. Meni ni bilo nič težko, ker sem veselo narave in sem tako v delu kot v zabavi uživala.«

Iz gostilne v Ljubljani, ki pripravlja poročna kosila, so Kraševčeva prešli vprašati, katere jedi so včasih pripravljali za belokranjsko ohcet. Takole jih je naštel: goveja juha, govčina s praženim krompirjem, pečena, sarma, pohanje, pečen janček, puran z žlikrofi, potice, kompoti, piškoti in torte, na koncu pa še kislja juha.

A. B.

Iča Kraševčeva

OBNOVA CERKVICE — Pred časom so začeli obnavljati cerkveno sv. Andreja na Kalvariji v Starem trgu. Cerkev, bila je zadnja v vrsti kapel na križevem potu, je stara več kot 300 let. Do pred 30 leti je bila še povsem ohranjena, z bogatim oltarjem in drugo opremo. Ko pa je vihar odnesel del strehe, so jo takratni gospodarji zanemarili, ostalo je naredila narava in ljudje, ki so razgrabili opremo. Najprej se je podrl strop, sčasoma je sredi cerkve zrastle dreve, ki so ga pred začetkom obnove podirali z mornarjo župnik Alojz Rajk pod vodstvom novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Ko bo cerkev obnovljena, jo bodo uporabljali v kulturne namene. (Foto: A. B.)

NA HINJAH GASILCI IN FRAJTONARICE

HINJE — Gasilsko društvo Hinje organizira vsako leto večjo gasilsko veselico, katere izkupiček namenja za dograditev svojega poslopja in nabavo opreme. Letos nameravajo gasilsko veselico popopstriti še s srečanjem harmonikašev s frajtonaricami. Prireditelj bo v nedeljo, 2. julija, ob 14. uri pri gasilskem domu na Hinjah. Vse harmonikarje, ki se nameravajo srečanja udeležiti, prosijo, naj se prej prijavijo po telefonu 43-901 ali 43-910, predvsem zaradi evidence nastopajočih, sicer so pa vseeno dobrodošli.

OBLETNICA

URŠNA SELA — Gasilsko društvo Uršna sela bo v nedeljo, 2. julija, svečano proslavilo svojo šestdesetletnico. Proslava bo pred gasilskim domom ob 16. uri, potem pa bo povorka krenila na zabavišni prostor sredi vasi, kjer bo gasilska veselica z bogato tombolo. Za prijetno razpoloženje bo igral ansambel Tonija Verderberja.

Regrča vas ima nov obraz

Kanalizacija domala končana — Nekdaj zanemarjeno predmestno naselje postaja vse bolj prijetno

REGRČA VAS — V soboto, 24. junija, so krajinj KS Regrča vas pri svojem domu nad vasjo proslavili krajevni praznik.

»Regrča vas je v zadnjih desetih letih doživela nesulten razvoj,« pravi novi predsednik sveta krajevnih skupnosti Aldo Šinkovec. »To je videti po komunalni urejenosti, pa tudi po zunanji podobi domačij in njihove okolice. V zadnjem letu smo dokončali kanalizacijo,

Aldo Šinkovec

Za čisto in varčno proizvodnjo

V Beti bojo svoje tehnološke odplake sami očistili, od čegar bo precejšen prihranek in ekološka korist — Ukrepi na področju energetike

METLIKA — V Beti so se resno lotili študije o potrebnih ukrepih na področju energetike, energetskega varčevanja in ekologije ter o prihrankih, ki bi jih ti ukrepi prinesli. Študija in projekti nastajajo v sodelovanju s strokovnjaki iz novomeške Krke. Najprej se bodo lotili ekološkega dela.

Iz Beti gre okoli milijon kubičnih metrov tehnoloških odplak na leto. Tehnološke potrebe te tovarne po vodi znašajo 170 kubikov na uro, metliška čistilna naprava, na katero so speljane Betine odplake, pa je projektirana za čiščenje 80 kubikov na uro. Že iz tega podatka je jasno, da samo Beti čistilno napravo »zaplavi« in da od takega »čiščenja« ni nobenega haska. Morajo pa za to »čiščenje« kljub temu dobro plačati. Račun za april je znašal 126 milijonov dinarjev. Da bi se poslej izognili tako velikim stroškom, nameravajo dograditi sedanjno interno čistilno napravo ter iz Beti

Priznanja civilne zaščite

Jožetu Kocmurju iz Žužemberka zlati znak

NOVO MESTO — Ob 20. juniju, dnevu civilne zaščite, je bila v sredo, 21. junija, v mali dvorani Doma JLA slovesnost, na kateri je predsednik občinske skupščine Franc Šali skupaj s poveljnikom občinskega štaba civilne zaščite Janezom Štrukljem podelil zaslužnim organizacijam in posameznikom republiška in občinska priznanja. Najvišje priznanje, zlati znak civilne zaščite, je prejel Jože Kocmur, poveljnik štaba civilne zaščite v krajevni skupnosti Žužemberk. Bronasti znak je za uspešno sodelovanje pri izvajanju reševalnih in zaščitnih akcij prejel Občinska gasilska zveza, Center za obveščanje občine Novo mesto pa je prejel priznanje republiškega sekretariata za ljudsko obrambo. Plaketo CZ je prejel tudi kolektiv Komunale Novo mesto za prizadevanje pri oskrbi prebivalstva v pitno vodo. Med posamezniki so plaketo prejeli: Janez Kržan, Ivo Štebljaj, Janez Gregorčič Alojz Ucmán iz Novega mesta in Alojz Pirnar iz Šmarjete. Ob slavnosti je poveljnik štaba Janez Štrukelj povedal, da je v tem času v enote CZ vključenih kar 14 odst.

PRIZNANJE GASILCEM — Občinska gasilska zveza Novo mesto je prejela bronasti znak civilne zaščite tudi zato, ker vsako leto oskrbuje prebivalstvo s pitno vodo. Na sliki: v imenu gasilcev prevzema priznanje inž. gasilstva Ivan Gornik, ki je tudi vodja preventivne dejavnosti.

vsega prebivalstva novomeške občine. Poveljal je delo specializiranih enot, ki so zadnja leta zelo pomlajene ter strokovno in tehnično dobro usposobljene.

J. P.

Po želji članov

V Žužemberku sestanek OK ZRVS Novo mesto — Prakso raje kot teorijo

ŽUŽEMBERK — Udeležba rezervnih vojaških starešin na različnih usposabljanjih je bila v zadnjem obdobju nekoliko slabša od pričakovanj vodstvenih ljudi v OK ZRVS Novo mesto in manjša od udeležbe v lanskem letu. Z odzivom članstva na različne oblike usposabljanja so se ukvarjali tudi v razpravi na delovnem srečanju 25. junija v Žužemberku, ki so se ga udeležili predstavniki vodstva OK ZRVS Novo mesto, vodstva občine in občinskih DPO, občinskega sekretariata za ljudsko obrambo in vojne pošte 1394. Med prisotnimi je bil tudi general Alojz Hren, predsednik komisije za kadrovska vprašanja pri RK ZRVS Slovenije.

Ze pred omenjenim sestankom, ki pomeni pravzaprav redni vsakoletni prenos usposabljanja, je OK ZRVS Novo mesto spremljala udeleževanje rezervnih vojaških starešin v svoji organizaciji. Občinska konferenca je z dvema anketama ugotavljala pripombe, zadržke in želje rezervnih oficirjev, ki so se lani vrnili od vojakov, ter podobno pri starejšem članstvu. Slednji so v anketnih listih zapisali med želje, da imajo praktično usposabljanje raje od teorije. Bišvi gojenci ŠRO so z odgovori postavili anketarja pred odprto vprašanje: ali bodočim gojencem šol za rezervne oficirje povedati, kaj (obremenilnega) nosi s seboj status rezervnega starešine, ali pa ob tujke in pričakovanja rekrutov prepustiti kasnejšim, naknadnim izkušnjam mladih ljudi-vojakov.

PLESNI VEČER V JLA

NOVO MESTO — V Domu JLA bo danes ob 20. uri izjemna plesna prireditev. Z jazz balem, electric boogi in latinsko-ameriški plesi se bo predstavila plesna skupina Dance group DI iz Ribnice.

PRAZNIK ŠMIHELSKIH GASILCEV

ŠMIEHEL — V soboto, 1. julija, ob 17. uri se bo pričelo slavlje ob 60-letnici gasilskega društva Šmihel-NOVO mesto. Ob tej priložnosti so pripravili paradno, razstavo gasilske opreme in pregled delovanja društva od leta 1929—1989. V kulturnem programu bodo sodelovali pihalni orkester GD Novo mesto, pevci gasilskega društva iz Šmihela, tamburaški orkester KUD DVD Donja Lomnica, recitatorska skupina osnovne šole Milka Šobar-Nataša, na koncu pa bodo najboljšim gasilcega avto-rallya podelili priznanja in pokale. Seveda ne bo manjkala veselica z ansambлом Dolenjci in bogatim srečelovom. Pokrovitelstvo nad praznovanjem so prevzele krajevne skupnosti Drska, Gotna vas, Kandijska-Grm, Regerča vas, Šmihel in Zbajba vas.

KABELSKA TV V KS KANDIJA-GRM

NOVO MESTO — V krajevni skupnosti Kandijska-Grm so pred dnevi začeli z akcijo za priključitev na kabelsko omrežje Novo mesto. Zanimanja med krajinj je toliko, da kaže, da ne bo posebno težko med 1.500 gospodinjstvi zbrati dovolj naročnikov. Pogoji za priključitev so še posebno ugodni v tem tednu do 6. julija, tako za naročnike v blokih kot v individualnih hišah. Do tega datuma lahko naročniki dobijo priključek na kabelsko televizijo v hišo za 3,75 milijona din, naročniki v blokih pa celo za 1,125 milijona din, če se za KATV prijavi vsaj 70 odstotkov stanovalcev. Možno je tudi obročno odplačilo tega zneska. Po 7. juliju bo cena priključka znatno višja. Podrobnejše informacije o priključitvi na KATV Novo mesto lahko zainteresirani dobijo v prostoriš Skupnosti krajevnih skupnosti Novo mesto na Glavnem trgu (rotovž), tam pa lahko tudi sklenejo pogodbo.

PREBUJENJE — Na opozornih zboru novomeških prosvetnih delavcev se bo drugim s pomirjevalnim govornikom nastopil tudi dolgoletni politik. V kotu no samozavestnem nastopu je dejal: »da ga veseli, da so se tudi prosvetni delavci zbudili«. Zanimivo je, da je ta meščan v zadnjih 20 letih kar precej pripomnel da so bili prosvetarji ves čas v globoki narkozi.

LIPA — V zares senčnem vrhu Kandijska sta bili videni dve ženski, ki so obirali lipovo cvetje. Če bi pridni nabirali ki segali po lipovem listju, bi lahko našli da se je narodna zavest med širokimi slovenskimi množicami zelo razmahnila, začela s cvetenjem pa bolj priča o narodovi svetosti. Ljudstvo si pripravljaja čaj za bližajočim zimo, denarja za čaj iz trgovine zmanjka. Godzovi so polni nabiralec borovnic in god in gob. Nekateri se že veselo dobijo tedne divjega kostanja. Skuhali si bodo vino.

SLOVO — V naši idilični etno-skupnosti Romov mora vladati več družinska ljubezen. Ko je R. H. iz Senj meča te dni odhajal k vojakom, so mu občini in prijatelji na Studiu D naročili 11 poslovnih čestitk. Eno za drugo, kaj pameti bi pričakovali vsaj od rad...

Ena gospa je slišala, da bodo diletorju Dolenjke ob odhodu v polje kupili lovsko puško bokarico. Vsebo-poslovodja mora iz lastnega žepa prispevati 300.000 din. Posebnega stanka, kako bodo ta denar prinesli nazaj, ne bo treba sklicati.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 13. do 21. junija so v novomeški porodnišnici rodile: Valentina Konec iz Gornikov — Ano Marijo, Hribljan iz Ribnika — Davorja, Milec Fabjan s Prevol — Petro, Nevenka Pogodšen iz Straže — Zorana in Zano, Mojca Lindič iz Sentjanža — Alena, Mojca folt z Vrha pri Ljubnu — Denisa, Brigid Vidrih z Rdečega Kala — Jureta, Zdenka Lindič iz Drame pri Sentjerneju — mena in Marka, Simona Zabukovec iz lovič — Gregorja, Alenka Žur iz Dobroče vasi — Matejo, Zlata Vrančič, Tribuč — Tomaža, Davida Sinanovič, Črnomla — Muonisa, Vida Sirk-Sirk iz Meniške vasi — Sama, Zdenka Dolencev — Katjo, Silva Polenč iz Andreja, Zlata Podrebarac iz Zakanjarsel — Tomislava, Štefka Zoran iz vasi — Natalijo, Alenka Rožman iz jega sela — Katjo, Tatjana Hrastni Smolenje vasi — Urško, Vida Kubele — Matica, Bojana Berus iz Podturne Luka, Martina Stricelj iz Stranske vasi Iztoke, Darinka Tori iz Velikega Tanjo, Danica Ilar z Male Cikave, Simona, Jožica Jankovič z Radovnice, Mitja, Marjana Lamut iz Črnomla, Darjo, Andreja Zorec iz Dol. Ponikve, Matejo, Lidija Janc iz Raven pri Leskovanu — Matejo, Darja Kos iz Dol. Nemške v. — Klemenca, Marjetka Strle iz Kostanjevice — Klavdijo, Tereziya Gazdova iz nje vasi — Andrejo, Irena Priš s Semovoli — Tino, Silva Boljte iz Dobriča, mona, Marija Starc iz Brezja — Viktorija Jerlah iz Martinje vasi — Irena Lakner iz Šipka pri Dragatuš, dedkico, Katica Volf iz Sečjega dekča, Nada Vujičić iz Straže — Biserka Jaketič s Perudine — IZ NOVEGA MESTA: Rodile so: jra Krevs iz Ulice Slavka Gruma 3, grad, Marjeta Somrak, Danila Bučarja — Katjo, Alenka Jalšovec iz Segove, — Mateja, Kata Stupar z Belokranjske ste 81 — Blaža in Zorica Kreze iz ve 39 — dekča. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

METLIŠKI IN PODZEMELSKI OSNOVNOŠOLCI so predstavljali venijo na nedavnem enotedenskem hodu po Titovem rojstnem kraju. Akcija so podprle delovne organizacije Kom. Beti, Noveles, KK Mercator ter Obč. Občinske zveze prijateljev mladine lepše zahvaljuje.

ZADNJE ČASE JE V BELI KR. NI aktualno vprašanje plačevanja akcij njih pripravljala republika. Lepo je, da Ljubljani načrtujejo različne prireditelje, predavanja in seminarje, razveseljivo pa je to, da za vse načrtovane predvidijo tudi denarnega pokrivanja. Tizacije za različne seminarje, ki so obvezni, so že tako visoke, da jih vsem osnovni šoli ne morejo več plačevati. Torej je prišlo že do tega, da bo za sika znanje nedosegljivo že zato, ker je roditelj in živi v revnejši občini.

SLAVNOSTNI GOVORNIK PRAZNOVANJU 120-letnice slovenskega gasilstva bo predsednik izvršnega sveta SRS tovariš Dušan Sinigoy. Proslava bo v nedeljo, 2. julija, pred metliškim gasilskim domom. Na slovesnost — udeležila se bodo mnoga gasilska društva iz Slovenije in Hrvaške — se Metličani vneto pripravljajo. Parada več tisoč gasilcev bo krenila s Pungarta po Cesti bratstva in enotnosti gasilskega doma, kjer bo tribuna in vse potrebno za slovesnost in dobro počutje.

SREČANJE INVALIDOV

METLIKA — V soboto, 1. julija, bo v Metliki srečanje članov društva invalidov dolenjske regije. Ob 9. uri bo na Trgu svobode krajsa slovesnost, na kateri bo govornik sekretar občinske konference ŠZLD Metlika Jože Gerškčič, potem pa si bodo udeleženci ogledali Belokranjski muzej in pokusili vino v Vinski kleti. Ob 12. uri se bo pričelo na Grabrovcu tovariško srečanje.

KOPRIVE — Medtem ko na vratih črnomaljske bele hiše, torej stavbe, v kateri domujejo družbenopolitične organizacije in še kdo, že nekaj časa visi poziv za lepše urejeno mesto, pa okrog omenjene hiše pridno rastejo koprive in ostali bolj ali manj zlahtni pleveli. Eden od zaposlenih v beli hiši je predlagal, naj bi poklicali komunalne delavce, ki bi vse skupaj zopet spravili v red, s čimer se tajnica izobraževalne skupnosti ni strinjala. Predlagala je, da raje prinese od doma srp. Očitno se še niso uskladili, ker plevel menda še kar veliko raste.

VSTOPNINA — Na eni od zadnjih pogometnih tekem v Črnomlju je večjo pozornost kot tekanje za usjem pritegnil občan, ki se je pri vnhodu prepiral, ali bo plačal vstopnico ali ne. Glede na to, da tekma ni bila proti koncu plačilnega meseca, se mu primanjkljaj v obliki pettisotaka najbrž ne bi pretirano poznal v žepu. Koliko manj, ker velja za enega bolje plačanih občanov v Črnomlju.

SEKRETAR — Dobro obveščeni prajo, da pogosto videvajo sekretarja občinske konference Socialistične zveze pred začetkom delovnega časa v bifeju Grad. Pesimisti prajo, da sekretar iz bifeja ugotavlja, kako točno prihajajo na delo občinski uslužbenci, optimisti pa, da se počne na ta način približati bazi v občinski upravi. To, da spiše kavico, pa je zgolj samoučitelj.

Drobne iz Kočevja

PRESTAVILI OTVORITEV — Šal-kovaščani so prestavili otvoritev svojega gasilskega doma na 22. julij. Prvotno so nameravali prenovljeni in dozidani dom odpreti 3. julija.

BIFE PRED KAVARNO — Prikolig-bife je gostinski podjetje Hotel Pugled postavilo pred kavarno sredi mesta. Gost-gostice dobe tu predvsem jedila na žaru.

SE ZA OTROKE — Pri brunarici v Dolgi vasi so postavili igrala za otroke. Tako je poskrbljeno, da se starešem med zavajajo pri sanku ne bi dogajalo neprestano kaj nepredvidljivega, saj so otroci varno spravljivi na igrišču. Delavska godba pa prireja pri brunarici vsako soboto ob 8. uri zabavni program.

PREDSTAVITEV SKUPIN GODEB — Na ploščadi sredi mesta je bil 17. junija koncert delavske godbe, razen tega pa so predstavile tudi skupine, ki delujejo pri igri godbi. Nastop je bil zelo uspešen.

DOPISNIC NI — V nekaterih kočevskih trafikah ne prodajajo več dopisnic, travjivo, da se jih proizvajalcem ne spleča čez tiskati.

Ribniški zobotrebci

SENO GNIJE — Te dni je v ribniški občini spet lep pogled na kozolčke in ostrice, v katerih domačini sušijo seno. Vendar je uspelo seno tako sušiti in spraviti predvsem tistim, ki imajo svojo mehaniko iz Dlačice. Ostalim je zaradi pogoste dežja ostalo na desetine ton pokošene trave, ker uhele niso mogli spraviti s travnikov.

NOVI GRAŠČAK — Zvedeli smo, da neki arhitekt ponudi ribniški občini, da prevzame dolgoletni najem grad Ortek. Vidni ga namerava preurediti tako, da bi v njem razstavljal dosežke arhitekture. Nedo-pa je dal podobno ponudbo tudi že v občini Kočevje, in sicer za najem opuščene stavbe pri rudniški separaciji, v kateri namerava urediti likovno razstavišče.

VODA IZ DOLINE — Dom na Travnih gori je sicer dobil neoporečno pitno vodo, vendar že razmišljajo, kako bi sem do-veli vodo iz doline, od Izberja pri Sodražici. Tako bi dobile tekočo pitno vodo tudi vikend hišice, ki jih je na Travnih gori zrastle že kar veliko.

KAJS PLETENINO? — Podjetje Ple-nina Ljubljana, ki ima svoj obrat v So-dražici, bo šlo predvidoma v letošnjem tretjem četrtletju v likvidacijo. Nekateri obratni pa se bodo osamosvojili in postali samostojna podjetja. To naj bi se zgodilo tudi z obratom v Sodražici, ki posluje uspešno.

Trebanjske iveri

TELEFONSKI KABEL — V Šentlov-rencu pred podjetjem »Hrast« imajo zlo-žene velike kolute s telefonskim kablom, ki bo predvidoma povezal s svetom dolo-eno število telefonskih naročnikov iz Martine vasi, Šentlovenca, Mačjega do-la, Velikega Vidma in še od kod. Po mne-ju nekaterih je tako naviti zemeljski ka-bel tam že lep čas. Če bo pod milim nebom čakal lepših dni še nekaj časa, se bo morda sam od sebe in z božjo pomočjo pogreznil v zemljo, tako da ni gradbeni-dobor niti PTT ne bosta imela z napeljavo obnove dela več.

VABILO — Organizatorji srečanja motoristov so vabili obiskovalce s trans-ferentom z napisom »sreč. motoristov«. Očitno je zmanjkalo prostora za preostale trke. Nekateri pa povezujejo dolžino na-rišev. Pisna tudi z bodočnostjo te lepo pripravlje-ne in znane pririditve. Če br na vabilu leta v leto manj, bo prihodnost srečanja zama.

ZASTOJI IN ZAMUDE — Delavci, ki se vozijo na delo iz Novega mesta v Trebnje, se ne morejo pritoževati nad dol-gotrajnim vsakdanjim popotovanjem. Pri-raz: Nekaj ponedeljkov nazaj so, vozče še niso avtobusom, zjutraj najprej naleti na zlo-žena »avtomobilski cesti« na prometno-vezno. Potlej so na avtobusni postaji preželi trenje avtobusa in P 126. Ko so se vrzali izredne dne popoldne v Novo me-sto, so morali zaradi prometne nesreče na Račem selu, kjer gasilsko društvo delavcem usoda namenila poleg promet-nih zastojev in zamud še stroge šole in lju-bosumne zakonce, je tragedija popolna.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Julija zopet plaz podražitev

V Črnomlju se bodo stanarine prihodnji mesec povečale za 94 odst., komunalne usluge pa za 40 do 50 odst. — Vsakomesečno usklajevanje cen?

ČRNOMELJ — 1. julija nas bo zopet zasul plaz podražitev, med drugim tudi stanarin in komunalnih storitev. Medtem ko v črnomaljski občini napovedujejo za 94 odst. večje stanarine, so na Komunalni nekoliko bolj milostni. Njihove podražitve bodo znašale okrog 40 do 50 odst.

Na Komunalni zavračajo očitke, da so podražitve odraz apetita po povečevanju osebnih dohodkov, ki zastajajo za gospodarstvom, saj je bil najnižji OD aprila 1,5 milijona dinarjev, najvišji pa 4,2 milijona. Cene morajo sproti prilagajati zaradi podražitev električne energije in goriva, saj le tako lahko redno opravljajo tudi svoje storitve. Tako bo julija voda dražja za 39 odst., kanalščina za okrog 50 odst., od česa smeti pa ne bodo več obračunavali po kv. metru stanovanjske površine, temveč po številu družinskih članov. S tem bodo morali redno skrbeti za ažuriranje seznamov, kar doslej ni bilo potrebno, to pa jim bo

naprtilo dodatno delo. Problem s tistimi krajani, ki so doslej bojkotirali odvoz smeti, nameravajo rešiti tako, da jim bo Komunalna prodala smetarske kante. Kajti šele ko je smetnjak pri hiši, lahko zaračunavajo tudi storitve.

V stanovanjski skupnosti pa so tako rekoč primorani povečati stanarine za skoraj 100 odst., če hočejo do konca leta doseči 60 odst. ekonomske stanarine. Povprečna stanarina v občini bo po novem dobrih 360 tisočakov. Na stanovanjski skupnosti so predlagali, naj bi povišanje stanarin sledilo vsak mesec do konca leta, kar pa je izvršni svet zavrnil zaradi uradnih objav podražitev.

Zato izvršni svet predlaga, naj bi bila naslednja podražitev oktobra, za prihodnje leto pa bodo razmislili o meseč-

• Z juljsko podražitvijo stanarin bodo v Črnomlju dosegli komaj 37 odst. ekonomske stanarine. 60 odst. ekonomske stanarine, ki naj bi zagotavljala vsaj enostavno reprodukcijo, pa naj bi ob vsakomesečnih podražitvah za 15 do 35 odst. dosegli konec leta. Ker pa je izvršni svet predlagal naslednjo podražitev šele oktobra, bo ta gotovo zopet velika, to pa bo povratno vplivalo tudi na standard stanovalcev.

nem usklajevanju stanarin, če se bo seveda spremenil tudi način sprejemanja cen, torej s soglasji brez uradnih objav.

NALOŽBE KOMUNALE

ČRNOMELJ — V tukajšnji Komunalni načrtujejo več naložb, nekaj pa jih je že v teku. V skladu z občinskimi odlokom predvidevajo zaščito vodnih virov v Srednji vasi in Vinici. Proti koncu gre gradnja državevalnega bazena deževnih voda, v katerem se bodo zbirale vse odpladke, ki nastajajo v Beltu, Gorenju in na Čardaku, pozneje pa jih bodo prečrpavali v čistilno napravo. V mesecu dni bodo začeli graditi podaljšek kanalizacijskega omrežja proti bodoči čistilni napravi. V tem trenutku zaključujejo naložbo v Črpalščici v Dobljčah, ki bo poslej delovalo avtomatično, prav tako bo avtomatično kloriranje, s tem pa bodo zagotovili, da bo voda neoporečna, saj doseđanj sistem tega ni dopuščal. Zaradi avtomatizacije v Dobljčah pa bodo ostali brez dela pri tem zajetu 4 delavci. Gre za starejše ljudi, vendar v Komunalni upajo, da jim bodo našli usrezno delo.

MANJ DENARJA ZA NALOŽBE

ČRNOMELJ — V prvih štirih mesecih letos so v črnomaljski občini porabili za naložbe za skoraj 400 odst. več denarja kot v enakem lanskem obdobju. Če pa upoštevamo visoko inflacijo, je bilo letos za naložbe namenjeno manj denarja kot lani. Skoraj 90 odst. denarja so porabili za investicije v gospodarstvu, zlasti industriji in rudarstvu, namenili pa so jih predvsem za posodobitev opreme. Za naložbe so delovne organizacije Iskra, Rudnik, IMV-jev obrat Črnomelj, GG Črmošnjice, Belt in kmetijska zadruga porabile predvsem lastna sredstva, pa tudi denar iz razvojnega dinarja in sredstva za razvoj manj razvitih področij.

Plakete ob dnevu civilne zaščite

Skupna seja

TREBNJE — Trebanjski občinski štab civilne zaščite je delovno in svečano priznal dan civilne zaščite 20. junij. 16. t. m. je bila slavnostna skupna seja občinskega štaba CZ in predstavnikov DPO in društev. Maks Kurent, predsednik trebanjskega občinskega sveta, je na seji ocenil delo civilne zaščite v tem srednjeročnem obdobju, pri čemer je ugotovil zadovoljive dosežke in hkrati poudaril, da mora postati civilna zaščita v delovnih organizacijah še pomembnejši člen. Zato naj bi bili v štabih vodilni in odgovorni delavci. Govornik je dodal, da morajo krajevne skupnosti zlasti pomladiti članstvo ekip civilne zaščite, in podčrtati potrebo po izboljšanju organiziranosti in nekaterih bivalnih okoljih, predvsem blokovskih naselij. Na slavnostni seji so podelili bronasto plaketo civilne zaščite tre-

• Na seji so posredovali informacijo o imenovanju Alojza Ratajca za neprofesionalnega poveljnika občinskega štaba civilne zaščite Trebnje. Prej je bil na tej dolžnosti Jože Falkner, kije odšel na novo delovno mesto v Ljubljano.

banjskemu zdravstvenemu domu za njegovo dolgoletno vsestransko vključe- vanje v civilno zaščito. Jožetu Falknerju, Ivanu Repovžu in Drku Novaku pa so izročili plakete občinskega štaba civilne zaščite. Delovni predznak je dala letošnjemu praznovanju skupna gasilska sek-torska vaja gasilcev. Izvedli so jo na Račem selu, kjer gasilsko društvo praznuje 40-letnico. Več o vaji in slav-ljencu prihodnjič.

L. M.

Italijani v Sodražici?

Razgovori o italijanskem sovlaganju v tovarno čev-ljev, ki naj bi bila že februarja v Sodražici

RIBNICA — Predsednik občinskega izvršnega sveta Peter Levstek in predstavnik Rika sta pred kratkim

SAMOPRISPEVEK ZA ŠOLO?

STARA CERKEV PRI KOČEVJU — V Stari Cerkvi že gradi-vo novo šolo z družinimi sredstvi kočevskega gospodarstva. V kra-jevni skupnosti Stara Cerkev pa te dni potekajo priprave za uvedbo samoprispjevka za nabavo učil za novo šolo in za opremo laboratorija ter učilnice za tehnični pouk. Svet krajevne skupnosti je sklenil, naj bi samoprispjevke uvedli. Zdaj pred-stavniki KS na sestankih po vaseh ugotavljajo, če so občani za samo-prispjevke ali proti njemu. Po sedan-jem predlogu naj bi samoprispjev-ek znašal 1,5 odstotka od osebnih dohodkov in pokojnin, uvedli pa naj bi ga za dobo treh let. Ker je na tem območju 550 do 600 zaposle-nih in upokoencev, bi zbrali na me-sec do 20 milijonov dinarjev samo-prispjevka. Predsednik sveta KS Stara Cerkev Jože Furlan nam je po-vedal, da se bodo o uvedbi referen-duma za samoprispjevke odloča-li po razgovorih, ki potekajo po va-seh. Referendum pa bo, če bo sprejeta odločitev zanj, konec avgu-sta ali v začetku septembra.

ŠOLA V ŽELJNAH NAJ OSTANE

ŽELJNE PRI KOČEVJU — Na nedavnem sestanku predstavnikov vod-stva osnovne šole Kočevje s starši šol-arjev iz Želj, ki je bil v osnovni šoli Želj-ne, je bilo predlagano, naj bi se šolarji iz Želj ne to jesen vozili k pouku v šolo v Staro Cerkev. Prešolanje naj bi bilo za-časno, saj bi v Željnah okoli leta 1992 zgradili novo šolo. Starši šolarjev pa so menili, naj šola v Željnah ostane in da ni treba voziti šolarjev k pouku v Staro Cerkev. Če je potrebno, so sami pri-pravljivi pri popravilu sedanje svoje šole ali pa pri zidavi nove sodelovati z de-lom in prispevki. Tudi ko so glasovali, je bil le en glas za začasno prešolanje željnskih učencev v Staro Cerkev.

NOVA TRGOVINA, MESNICA IN BIFE

STARA CERKEV — V tem kraju pri Kočevju so 21. junija odprli novo poslovno stavbo, v kateri so trgovina, bife in mesnica. V isti zgradbi so tudi prostori za pošto, ki pa bo začela delati, ko bodo dobili opremo zanjo. Zgradba je montažna, meri okoli 550 kv. m, gradnja je trajala le 5 mesecev, vrednost investicije po današnjih cenah pa znaša 7 milijard din. Direktor Mercatorjevega tozda Trgopromet Kočevje Ivan Glad se je na otvoritvi zahvalil vsem, ki so kakorkoli pomagali k otvoritvi te trgo-vine na manj razvitem območju kočev-ske občine; podobno pa je poudaril pomen takih gradenj za razvoj podež-lja direktor Kmetijskega gospodarstva Kočevje Janez Zlindra. Nove prostore pa je odprl predsednik sveta KS Stara cerkev Jože Furlan.

IZBOLJŠUJEJO CESTO

MIRNA — Potem ko so na cesti na Trbinec zdaj že opravili zemeljska dela, naj bi jo še pred letošnjim 4. julijem asfal-tirali. Za omenjeno cesto, ki bo dolga okrog 1.500 in široka 3 metre, so priza-devni krajani zbrali 1300 milijonov din, preostala sredstva pa bosta prispevali kra-jevna skupnost Mirna iz samoprispjevka in trebanjska občinska komunalno-cestna skupnost. Skupno vrednost celotnih pos-odobitvenih del na cesti ocenjujejo na okrog 460 milijonov dinarjev.

Zgodba o črnomaljskem odloku

ČRNOMELJ — Ob sprejemanju sklepa o valorizaciji višine nadome-stila za uporabo mestnega zemljiš-ča, ki so ga pretekli teden sprejemali delegati zborov združenega dela in krajevnih skupnosti črnomaljske občine, je znova privrel na dan p o-blem, ki že nekaj časa tli v nekaterih prizadeih okoljih. Čeprav so se od-ločali le o valorizaciji, pa je razpra-va tekla predvsem o spornem občin-skem odloku o nadomestilih za uporabo stavbnih zemljišč.

Na podlagi sodb vrhovnega so-dišča Slovenije bi morali plačila na-domestil oprostiti naselja, ki nimajo kanalizacije, torej Vojno vas, Kočevje in Vinico, ter prav tako zave-zance iz tistih delov naselij, kjer še ni urejena kanalizacija, a prispevek kljub temu plačujejo. Tako bi morali v Črnomlju spremeniti odlok. Ker pa bodo v kratkem pripravili pre-membo republiškega zakona, ki naj bi upoštevala tudi določbe črno-maljskega odloka, odgovorni v Čr-nomlju menijo, da sedaj sprememba njihovega odloka ne bi bila umes-tna. Prav to pa je očitno razjezilo ne-katere krajanje. Zato so delegati predlagali, naj bi v sporna naselja ne pošiljali položnic, dokler ne bi videli, kaj bo prinesel republiški zakon.

S tem pa se nikakor niso strinjali odgovorni občinski moške, češ da je črnomaljski odlok veljaven in ga morajo spoštovati. To toliko bolj, ker ne gre za širši problem, ampak so se obeni obregnili krajani, ki jih med drugim žulijo tudi te stvari, vendar se uradno niso obrnili za pomoč na upravni organ občinske skupščine. Zato je vprašanje, ali bi občinarji uspeli s prepričevanjem teh ljudi, da denar — letos naj bi se zbralo za 60 milijonov dinarjev — potrebujejo za gradnjo komunalnih naprav. Res pa je, da bi bilo prepri-čevanje, če bi bilo seveda uspešno, lažje kot ukiniti odlok. Zato so na občino povabili vse, ki se jim zdi, da so oskudovani. Pripravljeni so jih celo oprostiti plačila.

M. BEZEK-JAKŠE

Gasilska slavlja

80 let GD Jurjevica in prapor v Otavica

RIBNICA — Gasilci ribniške občine te dni tekmujejo in slavo. Na nedavnem občinskem tekmovanju za memorial Ma-tevza Haceta, ki je bilo v Gorici vasi, je sodelovalo kar 340 gasilcev in vse občine iz vseh kategorijah.

Zmagovalci po kategorijah, ki so se uvrstili na regijsko tekmovanje v Grosup-ljem, so: pionirji: A Sodražica (mladi gasil-ec), A Nemška vas (pionirke), B Retje; mladinke: Ribnica; člani: A Sušje, B Retje, C Ribnica; veterani: Jurjevica. Na osnovnih šolah v Ribnici in Sodražici zelo uspešno delujejo društva Mladi gasil-ec, za kar jim je občinska gasilska zveza ob zaključku šolskega leta podelila priznanji. Mladi Sodražani so bili zelo uspešni na republiškem tekmovanju v Metliki in so zasedli 10. mesto.

Ribniški gasilci se bodo udeležili tudi bližnje proslave 120-letnice GD Metlika. Na tej pririditvi bo sodelovalo 50 ribniš-kih gasilcev. V domači občini bodo 9. juli-ja proslavili 80-letnico GD Jurjevica, te-den dni kasneje pa bo GD Otavice razvilo prapor.

M. GLAVONJIC

Bodečo nežo bo zamenjal nagelj

Dom na Travnih gori

TRAVNA GORA — »Otvori-tev prenovljenega doma na Travnih gori bo jeseni, ko naj bi bila prekli-cana bodeča neža, ki jo je dom do-bil pred leti, zdaj pa računamo kar na turistični nagelj.« Tako menita tajnik republiške gasilske zveze Stane Urbančič (po rodu je Ribni-čan) in tehnični sekretar te zveze Franc Sever. Dom na Travnih gori je namreč obnavljala Gasilska zveza Slovenije.

Po prvotni zamisli naj bi bil dom na Travnih gori namenjen le za po-trebe oddiha, rekreacije in izobra-ževanja gasilcev, se pravi, da bi bil dom zaprtega tipa. Te dni pa so to zamisel opustili in sklenili, da bo dom odprt za javnost, člani gasil-skih organizacij pa bodo imeli pri storitvah popust.

Dom je prevzela izkušena dru-žina gostincev, ki imajo v zakupu tudi gostišče Močilnik pri Vrhniki. Zdjaj nudijo usluge tudi napovedanim skupinam, in sicer porokam pa tudi izletnikom v Jelenov Žleb, Ogenjco in na Travno goro. Za zimsko ob-dobje pa nameravajo urediti novo smučišče in upajo, da bodo v ta namen dobili prostor na eni izmed okoliških jas. Gostišče razpolaga s 60 ležišči. Vsaka soba ima svoje sa-nitarije. Dom je uvrščen v gostišče B kategorije.

J. P.

GOSTOVANJE NA RABU

RAB, FARA — Ob praznovanju 100-letnice turizma na Rabu je na pririditvah minulo soboto nastopil tudi KUD Kostel iz Vas-Fare v kočevski občini. Kostelska folklorna skupina je sodelovala v povorki in nato še v kulturnem programu. S tem nastopom so kostelski kulturniki vrnil obisk kulturnikom Raba, ki so pred prvomajskimi prazniki gostovali v Fari. Občini Kočevje in Rab sta pobrateni.

Do kod posega šolski problem?

Kako se odločiti, če učiteljem grozi pomanjkanje dela, a je v bližini podružnična šola? — Servis za vse — Kje vzeti denar za »zamejce«?

STAVBA V STRUGAH GOTOVA — Prejšnji petek so v Strugah zaključili gradnjo večnamenske stavbe. V stavbi (na fotografiji) je na 1.200 kv. metrih prostor za osemletko, dve stanovanji, pošto, večnamensko dvorano ter krajevn-i urad in pisarno krajevne skupnosti. Za sodelovanje v gradnji so na zadnji seji gradbenega odbora podelili priznanja IS SO Kočevje, Komunalni, SGP Zidar, Gozdemno gospodarstvu in stanovanjski skupnosti iz Kočevja ter IBT-Projektivnemu biroju, posestvu Snežnik Kočevska reka in KS Struge. (Foto: Primc)

VELIKI GABER — V težave, ki krojijo usodo osnovnih šol v trebanjski občini ali pa bodo v tem pogledu šele prišle na dan z vso ostrino, nedvomno spada premajhno število otrok v nekaterih učno-vzgojnih ustanovah. Med tistimi, ki bi jim večji vpis zmanjšal probleme, je osnovna šola v Velikem Gabru.

Zdajšnja zaskrbljenost vodstva šole je razumljiva ob dejstvu, da je v zadnjih 10 letih število učencev, ki obiskujejo pouk v Velikem Gabru, upadlo za pre-k 100, in ob napovedi, da bo v prihodnje otrok v šoli še manj; zdaj jih je 235. V takem številnem stanju se namreč skriva vprašanje, ali bodo v bodoče učitelji lahko dosegali predpisano število pedagoških delovnih ur in če jih ne bodo, koliko bodo z delom zaslужili. Odgovor so ponudili delavci OŠ Veliki Gaber v predlogu, naj bi h gabski šoli priključili podružnico trebanjske osnov-ne šole v Šentlovcu. Z zamisljivo do-slej niso prdrli pri vodstvu šole v Šentlovcu.

Kot kaže, so šentlovcenški pedagoški delavci videli v ponujeni rešitvi dejanjsko ukinitev podružnice. In še več, tudi konec kulturne dejavnosti v kraju, v katerem je šola »servis za vse«.

Poleg takih mnenj, enih in drugih, je v zvezi z nakazanim tlečim problemom v obtoku še nekaj vprašanj, npr., kam hodijo šentlovcenški otroci v višje raz-rede, kakšne so prednosti in pomanjk-ljivosti prevoza šolarjev, in ne nazadnje, od kod jemati denar za vzdrževanje sta-rejših šolskih stavb, kamor sodi tudi šentlovcenška. Je tudi vprašanje, do kod je grozeče pomanjkanje šolarjev zgolj šolski problem, saj je število učenc-ov zdaj mogoče le posledica morebitne nepremišljene poselitvene politike, kri-vične delitve skupne slovenske in še ka-tere pogace in še česa.

Če je vprašanje umestno, dobiva za-deva širšo družbeno razsežnost. Gotovo se pa kaže vpetost šole v družbene to-rove v sedanjem financiranju šole v Ve-likem Gabru. Na šoli so tudi otroci iz grosupeljske občine, katerih izobraže-vanje ni pristojna plačevati trebanjska občinska izobraževalna skupnost. V Grosupljem pa OŠ Veliki Gaber ne more tvegljativiti zahtevo po denarju, ker so vmes spet občinske meje. Poleg tega ima šola težavo v tem, da ji občinska iz-obraževalna skupnost plačuje le 60 odst. hišnika in 40 odst. tajnice, kot pač

predpisuje republiški normativ za obseg dela, ki ga opravljata omenjeni osebi.

M. LUZAR

ŽE DANES »IZ TREBANJSKEGA KOŠA«

TREBNJE — Danes ob 18. uri bo pred stavbo skupščine občine Trebnje otvoritev turistične pririditve Iz trebanjskega koša. Obiskovalci otvoritve bodo lahko prisluhnili koncertu trebanjske pihalne godbe. Na pririditvi, ki jo bodo zaključili v nedeljo, bo osrednji programski del sejem domače obrti, in to vse štiri dni od 10. ure naprej. Jutri, v petek, ob 21. uri bo na vrtu gostilne Pavlin večer KUD Pavel Golia. V soboto bodo odprli ta-bor likovnih samorastnikov, sicer pa bo ob 9. uri pri ribniku na Račem selu ribiško tekmovanje in ob 18. uri pri novem gasilskem domu v Trebnjem vesela. Nedeljski spored zajema do-poldnarski panoramski ogled Trebnje-ja in okolice na vozovih in kočijah in Veseli večer, ki bo ob 17. uri na vrtu gostilne Grmada.

**Posavci
branijo
svoj prostor**
Vse ima svojo ceno

BREŽICE — Programski svet za Krško polje je svoje delo začel ambiciozno, končalo pa se je s študijami, ki niso pripomogle k izboljšanju stanja. Zdaj so pri medobčinski gospodarski zbornici za Posavje pripravili, da bodo uspeli z novim projektom — študijo o razvoju podeželja posavskih občin in o krajinski zasnovi Krškega polja.

Menijo, da gre za nadaljevanje dela programskega sveta, pravzaprav za izboljšanje. V novi študiji, ki bo zajel ekonomski, kmetijski in socialni vidik razvoja treh posavskih občin, bodo vključili okrog sto ljudi.

Projekt, pri katerem bodo sodelovale tudi številne strokovne organizacije, ima poseben pomen, ker združuje delo strokovnjakov na medobčinski ravni. Investitorji (elektrogospodarstvo, železnica itd.) posegajo v ta prostor med seboj neusklajeno, v interesu Posavcev pa je, da ob tem njihova regija ne bo še bolj osiromašena, temveč vsaj taka, kot je sedaj, če ne še bogatejša.

Rok za izvedbo projekta je 31. oktober 1990. V tem času bodo izdelali analizo obstoječega stanja v občinah. V skladu s to analizo bodo opredelili cilje in naloge, izdelali podprojekte ter se odločili za ukrepe in napovedali izvajanje v praksi.

Čeprav zajema projekt nekoliko ožje območje, kot ga obsegajo vse tri občine (predel ob Savi, Krško polje in del Obso-telja), so občinski možje vendarle našli skupno besedo. Celo za ključ financiranja se jim je uspelo dogovoriti brez večjih zapletov, investitorji pa naj bi prispevali 30 odst. vseh potrebnih sredstev.

Končno je tudi podeželje postalo prostor, ki ima svojo ceno in svojo pot razvoja. Če samo spoznanje, da naravni prostor ni zastoj, je precejšen napredek, ki obeta boljše čase, ko ne bo počel vsak investitor, kar se mu bo zahotelo.

Čeprav zajema projekt nekoliko ožje območje, kot ga obsegajo vse tri občine (predel ob Savi, Krško polje in del Obso-telja), so občinski možje vendarle našli skupno besedo. Celo za ključ financiranja se jim je uspelo dogovoriti brez večjih zapletov, investitorji pa naj bi prispevali 30 odst. vseh potrebnih sredstev.

Končno je tudi podeželje postalo prostor, ki ima svojo ceno in svojo pot razvoja. Če samo spoznanje, da naravni prostor ni zastoj, je precejšen napredek, ki obeta boljše čase, ko ne bo počel vsak investitor, kar se mu bo zahotelo.

Čeprav zajema projekt nekoliko ožje območje, kot ga obsegajo vse tri občine (predel ob Savi, Krško polje in del Obso-telja), so občinski možje vendarle našli skupno besedo. Celo za ključ financiranja se jim je uspelo dogovoriti brez večjih zapletov, investitorji pa naj bi prispevali 30 odst. vseh potrebnih sredstev.

Končno je tudi podeželje postalo prostor, ki ima svojo ceno in svojo pot razvoja. Če samo spoznanje, da naravni prostor ni zastoj, je precejšen napredek, ki obeta boljše čase, ko ne bo počel vsak investitor, kar se mu bo zahotelo.

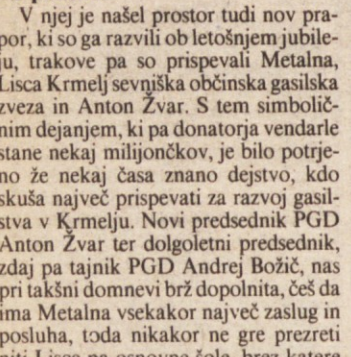
SEVNICA — Pokrovitelj 110. obletnice GD Sevnica je bila delovna organizacija SGD Beton Zagorje in tudi njen direktor Pavlič je čestital sevniškim gasilcem ob visokem jubileju. Voščilom se je pridružil predsednik KZS dr. Branko Božič, ki je tudi izročil visoka gasilska odlikovanja oz. priznanja. Zvezno odlikovanje 2. stopnje so dobili Alojz Motore, Dominik Češek in Anton Šeško. Odlikovanje GZS 1. stopnje so prejeli Silvo Osovnikar, Friderik Pečnik in Martin Kovač; 2. stopnje — Miloš Dernovšek in Maks Senica; 3. stopnje — Peter Žuraj, posebno priznanje GZS pa je prejel Tone Koren (na sliki: predsednik GZS dr. Božič izroča priznanje Korenu). Odlikovanja GZS s plamenico 1. stopnje je dobil Boris Omerzu; 2. stopnje — Janez Hohkravt, Miha Perc in Janko Stopar, 3. stopnje pa Tomo Jeraj, Niko Eric in Slavko Kovačič. Domačinom je pobračeno GD Spodnja Poljska izročilo zlato plaketo, GD Krško pa gasilski stolp. (Foto: P. P.)

60 let krmeljskega gasilstva

Povod za ustanovitev gasilske enote v tedanjem rudniku Šentjanž je bil požar na separaciji — Pobudnik Franjo Bulc — Zdaj največ pomaga Metalna

KRMELJ — Ob 60-letnici prostovoljnega gasilskega društva Krmelj, kot se uradno imenuje to društvo od leta 1981, so gasilci dobili, predvsem s pomočjo Metalne, obnovljene društvene prostore. Metalna je v celoti prenovila zgradbo nekdanje železniške postaje v Krmelju, toda gasilci so ob garažah in orodjarni pogrešali še prostor za svoje sestanke, skratka za nekakšno društveno pisarno.

V njej je našel prostor tudi nov prapor, ki so ga razvili ob letošnjem jubileju, trakove pa so prispevali Metalna, Lisca Krmelj sevniška občinska gasilska zveza in Anton Žvar. S tem simboličnim dejanjem, ki pa donatorja vendarle stane nekaj milijončkov, je bilo potrjeno že nekaj časa znano dejstvo, kdo skuša največ prispevati za razvoj gasilstva v Krmelju. Novi predsednik PGD Anton Žvar ter dolgoletni predsednik, zdaj pa tajnik PGD Andrej Božič, nas pri takšni domnevi brž dopolnita, češ da ima Metalna vsekakor največ zasluga in posluha, toda nikakor ne gre prezreti niti Lisce pa osnovne šole, brez katere ne bi bilo uspele razstave ob 21. srečanju gasilcev rudnikov in energetikov Slovenije v Krmelju in še marsičesa ne. Gasilcem pomagajo tudi obrtniki, predvsem Miha Vidmar.

PGD Krmelj šteje 43 članov, desetinno ženski iz Lisce štejejo kar za svojo,

**Jutri praznik
vina in
brežiška ohcet**

BREŽICE — Jutri se bo pričela prireditev Slovin-pesem-vino, in sicer z brežiško ohceto. Brežice bodo gostile poročne pare ljubljanske kmečke ohceti, za povrh pa še obilico novinarjev in ostalih gostov, ki jih bodo dopoldne sprejeli pri gradu Mokrice ter jim tam priredili tudi poročno kosilo.

Popoldne ob 14. uri se bo ohcet preselila v Terme Čatež na kottkaj za poročne pare in spremstvo ter na novinarsko konferenco, degustacijo Slovinovih vin in ogled Term za prisotne novinarje. Ob isti uri se bo na Cesti prvih borcev v Brežicah začel prikaz domačih obrti in starih opravil ter prodajna razstava kulinarike.

Ob 16. uri bodo v Brežice prispeli poročni pari na kočijah. Sledila jim bo povorka s prikazom cvetja, vinarstva in domače obrti. Na zabaviščnem prostoru pri gradu se bo pričel kulturno-zabavni program.

Brežiški par se bo poročil ob 17. uri v slavnostni dvorani Posavskega muzeja Brežice. Po poroki jih bodo na grajskem dvorišču z obrednimi jedmi pogostile ženske iz aktiva kmečkih žena, brežiškemu paru pa bo Tovarna pohištva Brežice izročila balo. Poročni pari se bodo tu pomerili tudi v spretnostnih igrah, nato pa bodo odšli na večerjo v Motel Petrol na Čatežu. Na zabaviščnem prostoru pri gradu bo vesela z ansamblom Štajerskih sedem.

V soboto bo brežiški par spremljal ostale poročne pare na kmečki ohceti

• Predstavili so se novinarjem — Kot kaže, postaja prireditev Slovin-pesem-vino tradicionalna, dobro pa bi bilo, da bi v Slovinu obdržali tudi navado, da pred tem praznikom vin organizirajo srečanje novinarjev, kakršno je bilo v torek, 20. junija. Srečanje se je pričelo z novinarsko konferenco v Termah Čatež, kjer je prisotne pozdravil direktor Borut Mokrovič. Predsednik občinske turistične zveze Vili Pavlič je novinarjem predstavil Brežice s turističnega vidika, direktor Slovinu Karl Recer pa natančen program prireditev. Tudi ostali soorganizatorji prireditev, Motel Petrol Čatež, Terme Čatež in Agraria Brežice, so predstavili svoje organizacije in njihove razvojne programe. Gosti so se nato po vinski cesti odpravili do Pišec, kjer se jim je predstavilo domače turistično društvo, in naprej do Bizeljskega. V kleti gradu orešje so pokušali program vin s porekлом SLOVIN Bizeljsko-Brežice.

v Ljubljani, v Brežicah pa bo kljub temu še živahno. Že od 8. ure dalje si bodo gosti lahko ogledali prikaz domače obrti in starih opravil ter prodajno razstavo kulinarike, popoldne pa se bodo zabavali ob igrah brez meja, ob izboru vinske kraljice in ob glasbi Bizeljskih fantov. Sobotni večer bo popeljal country večer z ansamblom Pohorje express in z nastopom plesnega para.

SPET KINO
KOSTANJEVICA — Da bi popestrili kulturno življenje v dolenskih Benetkah, so se Galerija Božidar Jakac, turistično društvo in krajevna skupnost odločili, da spet oživijo kino. Prve predstave v kulturnem domu bodo že v soboto, 1. julija, ob 20. uri in v nedeljo ob 16. uri. Če bo zanimanje za kino, potem bodo predstave čez vse poletje, razmišljajo pa tudi o kinu na prostem.

SPET KINO
KOSTANJEVICA — Da bi popestrili kulturno življenje v dolenskih Benetkah, so se Galerija Božidar Jakac, turistično društvo in krajevna skupnost odločili, da spet oživijo kino. Prve predstave v kulturnem domu bodo že v soboto, 1. julija, ob 20. uri in v nedeljo ob 16. uri. Če bo zanimanje za kino, potem bodo predstave čez vse poletje, razmišljajo pa tudi o kinu na prostem.

PRESEDNIKA — Na sliki (z leve proti desni): zdajšnji predsednik PGD Krmelj Anton Žvar ter bivši dolgoletni predsednik, zdaj pa tajnik PGD Krmelj, Andrej Božič.

Danes bo druga bitka za šolstvo

Za premostitev likvidnostnih težav predlaga izvršni svet več rešitev — Večina ukrepov je začasnih — Bodo delegati sprejeli nove prispevke?

BREŽICE — Delegati zbora združenega dela, ki so doslej dvakrat zavrnila bilanco skupne porabe, so jo za današnjo sejo občinske skupščine tik pred finančnim polomom v šolstvu ter velikimi težavami v zdravstvu znova dobili v roke. Izvršni svet bo za rešitev likvidnostnih zagat v šolstvu zahteval pomoč republiškega sekretariata za finance. Drugi njegov predlog za premostitev finančnih težav je, da občinski skladi začasno ustavijo financiranje novih programov, in tretji, da splavajo iz nelikvidnosti tudi z najemanjem posojil.

Skladu za pospeševanje osnovne preskrbe in proizvodnjo hrane priporoča izvršni svet, naj z avgustom zniža prispevno stopnjo, sredstva iz prispevka za blagovne rezerve pa usmeri predvsem v nabavo zdravil. Tudi sis za požarno

varnost naj bi znižal prispevno stopnjo od avgusta naprej. Nekaj denarja naj bi priteklo iz prispevka krajevnim skupnostim za delovanje delegatskega sistema, merilo zanj pa bi bila dejanska udeležba na sejah. Nedotaknjen bo ostal še naprej prispevek za stavbna zemljišča, ki ga plačujejo šole, zdravstvo in druge družbene dejavnosti. Oprostitev ali znižanje zaradi sedanje zakonodaje ne pride v poštev in na slovenski izvršni svet bodo znova naslovili tako pobudo.

Delegati so dobili za danes v potrditev predlog o povprečnih prispevnih stopnjah za tekoče leto ter začasnih stopnjah za avgust in september, november in december. Za izobraževanje in kulturo se bo čez poletje nateklo ne-

kaj več denarja, zato pa bosta nekoliko prikrajšani telesnokulturna in raziskovalna skupnost.

Danes se delegati nadejajo tudi nove pobude za učinkovitejše delovanje skupščinskega in delegatskega sistema v družbenih dejavnostih. Tako, kot je sedaj, se ne more vleči v neskončnost. Skoraj vse seje skupščin sisov morajo sklicati po dvakrat ali celo večkrat, ker se delegatov ne zdi vredno priti. »Zakaj bi sploh prihajali, pravijo, ko je odločanje v drugih rokah. V skupščini so gluhi za naše utemeljive tako dolgo, dokler življenjsko pomembne dejavnosti lahko životarijo, in ko tudi to ni več mogoče, se šele zganijo tisti, ki imajo v rokah škarje in platno. Naše zahteve po poenotenju rizičnih skupnosti za zdravstvo in šolstvo tudi v republiko nimajo pravega odmeva, zato res ni mogoče več pričakovati pripravljenosti za sodelovanje.«

DOBOVA PRAZNUJE

DOBOVA — 5. julij je praznik krajevnih skupnosti Dobova, dan, ko se spominjajo vrnitve izgnancev iz nemških delovnih taborišč. Letos bodo praznovali 1. in 2. julija. V soboto zvečer bo tradicionalni nočni turnir v mallem nogometu, v nedeljo pa bodo začeli z budnicami gasilske godbe Loče. Ob 7. uri bodo odprli razstavo ročnih del in cvetja v stari osnovni šoli in ob 10. uri bo svečana seja skupščine krajevnih skupnosti ter vodstev DPO v Prosvetnem domu. Na njej bodo podelili letošnja priznanja OF in priznanja krajevnih skupnosti.

ODPRT PRIZIDEK DOMA

SEVNICA — Ob 110-letnici GD Sevnica se je predsednik Tone Koren zahvalil vsem za pomoč, še posebej pa organizacijam, ki so ob številnih posameznikih pomagale, da je nalozba v prizidek h gasilskemu domu skoraj povsem zaključena. Kot je povedal predsednik gradbene odbora za prizidek Lojze Motore, je SGD Beton toz Gradbeništvo Sevnica prvi del gradnje v roku dokončal, nadaljevali pa so številni obrtniki. Kljub temu da so upoštevali roke, pa je inflacija naredila svoje in še nekaj prostorov po pač počakalo na boljše čase. Nov prizidek je odprl poveljnik GD Tine Znidaršič.

NA SREČANJU RUDARSKIH GODB

SENOVO — Tukajšnji pihalni orkester se je konec minulega tedna udeležil tradicionalnega srečanja rudarskih godb Slovenije v Mežici. Poleg domačinov in Senovčanov so nastopili še godbeniki iz Hrastnika, Titovega Velenja in Zagorja. Letošnje srečanje rudarskih godbenikov je bilo že šesti zapovrstjo.

VLADIMIR ŠTOVIČEK SLAVIL 93 LET

KRŠKO — Akademski kipar in medaljer je v ponedeljek, 26. junija, dopolnil 93 let življenja. Na rojstni dan so ga obiskali predstavniki občinske kulturne skupnosti in krške občine ter se mu zahvalili za izjemen prispevek, ki ga je ustvaril za zakladnico slovenske likovne umetnosti in slovenske kulture.

BREŽICE: IZKAZI RAZDELJENI, STAVKE NI BILO

BREŽICE — Šolsko leto se je mirno izteklo. Učitelji osnovnih šol so pristali na to, da se njihove plače povečujejo vzporedno z naraščanjem osebnih dohodkov v gospodarstvu. Izvršni svet občinske skupščine je predložil ukrepe, s katerimi jim bo pravočasno zagotovil dovolj denarja za izplačila.

OTROCI NA DEBELI RTIČ

BREŽICE — V torek, 4. julija, bo z avtobusom odpotoval na morje nad 30 predšolskih otrok. Letovali bodo na Debeleu Rtiču. Dnevna cena bivanja v letošnji letnici je 64.000 dinarjev. Ta denar prispevajo starši, prevoz in varstvo pa krije ZPM iz sredstev, ki jih interesne skupnosti nakažejo za ta namen. Šolarji bodo imeli tudi letos počitnice v Savudriji. Njihovo bivanje bo veljalo 76 tisoč dinarjev dnevno, ker jim izlozabovalna skupnost ne more prispevati nobenih sredstev.

Naložbeni podvig gre po načrtu

Organizacijski stroj za prenovo papirnega stroja v TCP Videm je že stekel

KRŠKO — Prenova prvega in največjega papirnega stroja PS-1 ter tehnologije za predelavo rabljenega papirja v krški Tovarni celuloze in papirja Videm ne šteje samo med največje posavske naložbene podvige, marveč je velika tudi v slovenskem merilu. Celotna vrednost prenove znaša 75 milijonov nemških mark, in kot je znano, bo opremo za prenovo stroja dobavila italijanska podružnica ameriške tvrdke Beloit.

Skupino petih strokovnjakov, ki delajo samo na tem projektu, vodi Zoran Dular, poleg te skupine, ki skrbi za organizacijo, pa se s prenovo stroja ukvarja še 11 strokovnjakov v TCP Videm. Posebno razsežnost temu projektu daje dejstvo, da bo TCP Videm ena izmed prvih slovenskih delovnih organizacij, ki bo izkoristila italijansko posojilo v vi-

šini 38 milijonov nemških mark. »Zdaj se pri nas odvijajo glavne dejavnosti v projektiranju, naredili smo natančen mrežni plan za usklajeno pripravljane domače in tuje opreme ter dobavo, hkrati pa moramo poskrbeti tudi za gradbeni del. Projekt je sedaj že tako daleč, da točno vemo, kolikšen bo obseg opreme. Malo manj jasno pa je, koliko dinarjev bomo potrebovali, saj je inflacija daleč preseгла vse naše napovedi,« je povedal Zoran Dular.

Od celotne naložbene vrednosti bo polovico denarja iz italijanskega državnega kredita, ves ta denar pa bo šel za uvoženo opremo. V dinarskem delu bo tovarna zbrala nekaj svojih sredstev, kjer bodo soudeležene tudi domače časopisne hiše. Pri zbiranju denarja bo igral glavno vlogo konzorcij bank pri LB-Gospodarski banki Ljubljana. Tuji kredit je izredno ugoden, saj ga bo TCP Videm dobila za dobo 20 let ob 1,75-odstotni obrestni meri.

V TCP Videm načrtujejo, da bodo stroj PS-1 ustavili prihodnje leto februarja, stroj pa naj bi ponovno pognali julija istega leta. Prenovljeni papirni stroj bo proizvedel 48.000 ton papirja na leto namesto dosedanjih 34.000 ton. Papir pa bo štel v višji kakovostni in ce-

novni razred.

»Lahko rečem, da so dosedanje priprave potekale po načrtu, in pričakujemo, da bo tudi naprej tako. Pohvaliti moram domače strokovnjake, ki so se naloge lotili izredno odgovorno, hkrati pa za izredno dobro sodelovanje tudi strokovnjake tvrdke Beloit, ki so bili prav v tih dneh spet na obisku v tovarni, ko je bila proizvodnja na tem stroju začasno ustavljena in so medtem opravili nekaj dodatnih nalog,« je povedal Zoran Dular.

SREČANJE UPOKOJENCEV

SEVNICA — 4. srečanje upokojencev iz sevniške občine bo tokrat v nedeljo, 2. julija, ob 9.30 na Lisici. Priiložnostni program bodo pripravili mladi z Razborja, ki so se že izkazali tudi v gledališki skupini. Razborški šolarji so že lani lepo, s svetjem sprejeljo upokojence. Upokojenci bodo iz svoje srede izbrali najstarejšega upokojenca in najstarejšo upokojenko, v drugem delu srečanja pa bo družabna točka »Mikrofon je vaš«, v kateri bodo upokojenci morda zapeli, kaj recitirali ali pač povedali, kar se jim bo zdelo primerno. V sporedu bo sodelovala tudi ljudska pesnica Anica Cvelbar s Polkeka nad Blanco, za prijetno razpoloženje pa bodo poskrbeli še Orehovski fantje.

SAMOPOSTREŽNI HOTEL — Na sta se pretekli četrtek pred recepcijo hotelu Turist v Brežicah pojavila dva tuja turista, ki sta skoraj pognala korenine. Recepcija ni in ni hotelo biti, in ko sta se po dveh urah odšla, sta ostala v recepciji. Čuda niti natakarjev nista zapazila. Na jima je za kriv, da iščeta sobo v gostincah?!

PO JUGOSLOVANSKO — Popolnoma na mostu čez Savo trajajo že kar četrdeset dni. Vozniki se jezijo, ko v gneči čakajo zeleno luč na semaforju. Da bi šli kod gred, ne pride v poštev, saj vodi bližnja vozovnica čez Krško. Izvajalci del pa letos jugoslovansko: ob dveh odložitvah izključijo stroje in domovi. Na to, da bi bili ponoči, ob praznikih ali vsaj ob polnočih, niti ne pomislijo.

KONČNO PRAVI KLJUČ — Pravo, da so se posavske občine tokrat brez večjih ugovorov dogovorile za soprofinanciranje. Zgodilo se je ob projekta razvoja podeželja Posavja in krajinske snove Krškega polja. Vodja tega projekta je prvim damam izvršnih svetov posavskih občin posebno dodelan ključ, ki upravičuje razne dejavnike, od velikosti ekonomske učinkovitosti.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 16. do 24. junija so v brežiški porodnišnici rodile: Dragica Znidaršič — Orešja — Mojca, Brigita Seliskar iz Malenc — Zdravka, Marija Urek iz Glogov broda — Janeza, Branka Radanovič — Gaberja — Tonija, Nevenka Geč iz Savaši — Saša, Jožica Kos iz Jesenic na Dolenjski — Igorja, Darinka Jeraj iz Sevnice — Milica, Milica Todorovič iz Brežic — Rastana, Marjetka Cokan iz Lončarjevega dola — Aljoša, Stanka Bogovič iz Marjane — Katja, Ljerkca Hogač iz Sav. Marofa — Tomislava, Cvetka Drugovc — Blatnega — Mateja, Marina Geršak — Plesa — Dušana, Marjanca Horjatič — Lončarjevega dola — dečka. Čestitamo!

Krške novice

PRAVI KMEČKI PRAZNIK — Kmečki praznik na Planini nad Podbočjem je bil res pravi, kajti številni udeleženci tega praznika z avtomobili niso samo temeljito preorali gorjanske košenice, so parkirali, marveč se jim je marsikaj dobrega dogajalo tudi na poti domov. Štati je bilo, da je tu in tam kakšno vozilo preoralo njivo ali obcestni travnik, kajti je obstalo zaradi utrujenosti voznika, razen pa se je na koncu vse srečno končalo, seveda, da bojkot oddaje mleka ni bil. MRTVA DUŠA — Znano je, da morajo obrtniki svoje delavce prijaviti tudi v sish. Vendar te datjave niti niso tujci, niti majhne, zato se je nekdo med njimi znašel in se s svojo tovaršico oz. prijateljico od dela na teh sish, dogovoril, da za svojo delavca ne bi plačeval prispevkov. Da delavec ne bi bil oškodovan glede delovne dobe in ostalih bonitet, je poskrbel, da tovaršica delavcu v delavsko knjigo vseeno vpisala delovno dobo. Zadevni prišla na dan, omenjena tovaršica je bila v disciplinskem postopku po mlajšemu samouravnemu solidarnosti kaznovana z delom z opaničinico. Šef se je sicer razbujal, ampak na koncu koncev je tudi zameđil rok za pritožbo.

KJE SO NAŠI PRIJATELJI — Kje so naši prijatelji, kdo jim bo pomagalo na kresni noči na Libni, saj se je nekaj časa govorilo, da bodo igrali Novi prijatelji, potem spet, da bodo to dobri prijatelji. Na koncu so se morali zadovoljiti z Džetelbrimi (domačimi) prijatelji, medtem ko Novi prijatelji odpotovali v Zah. Nemčijo.

Sevniški paberki

DOGOVOR — Osrednji dogodek letošnjega za Sevnico je gotovo minulo praznovanje 120-letnice tabora in 110-letnice sevniškega gasilskega društva, zato so tokrat paberki naslaperkovani ob tej priložnosti. Vreme je bilo organizatorjem številnih prireditev na prostem bolj nenaklonljivo, zato so se tudi ob postavljanju tribune na Glavnem trgu marljivo delavci pogovarjali in ozirali v nebo. Ko je sevniški župnik vzel kako pridni so, so brž sklenili sporazum, da jih bo pripravil »zgoraj«, tudi, da v vreme ne bi skisalo vsaj ob osrednjih slovesnostih v nedeljo. Kot kaže, je bil sporazum uspešen, čeprav ni bil napisan in žigosan.

JEDAČA IN PIJAČA — Kaj pomembno gajo vnesene besede o slovenstvu na boru pred 120 leti in preteklo nedeljo, pa Slovenci pozabljamo na korenine pri kulturni umetnosti. Tako ni le nologinje Moje Terčelj motil vonj čevljev, češ, raznjičev in pleskavice, ki jih niti znamo pripraviti tako okusno kakor tujci, od koder prihajajo te specialitete. Gospe so bili s ponudbo pijače in hrane zvečer kljub vsemu zadovoljni. Tudi cen sevniških gasilci niso pretirano zasolili. Tega občina pa ni imel stari Sevnčan, ki je z družino naročil malo pivo za mizico pred bifejem. Na vogalu sevniškega gostinskega podjetja. Ker mu natakarka ni znala zadovoljivo pojasniti, zakaj stane zunaj malo laško in vo stari milijonček, toliko kot veliko (pol-litrsko) v lokalni, je poskusil dobiti odgovor od samega direktorja gostinskega podjetja. A na tej fronti je naš Jožko spopogorel, saj mu je tovariš direktor sam zabrusil, češ, da ga že poznaajo... S pomočjo 985 ali koordinacijo?

KMETJE NISO DOBILI BESEDE — Znano je, da sta organizirala sevniški odbor pred 120 leti kmet in župnik. Toda pri prvi prav nič pomagalo predstavnikom pravijsavskih podružnic Kmečke zveze, da v nedeljo prebrali nekaj svojih zahtev. Pritok tokol tega ni predvidel, bili so prepo-

ETNOLOŠKA TOPOGRAFIJA SLOVENSKEGA ETNIČNEGA OZEM-LJA — Tak je delovni naslov nadvse zanimive in koristne knjige etnologinje Moje Terčelj, ki je za etnološko topografijo občine Sevnica prejela tudi fakultetno Prešernovo nagrado za študente. Kot je povedal prof. dr. Slavko Kremenšek ob petkovi predstavitvi knjige, je to šele 11. izmed 77 načrtovanih oz. že v nekaterih primerih precej obdelanih del, ki sestavljajo projekt o načinu življenja Slovencev v 20. stoletju. Avtorica je v grajski galeriji s pomočjo sodelavcev pripravila še razstavo Pozdrav iz Sevnice, ki prikazuje gostilničarstvo in letoviščarstvo v Sevnici od konca 19. stoletja do druge svetovne vojne. Tudi pri »pušelsanku« na grajskem dvorišču sta se izkazala Mojčina mati kot izvrstna slaščičarka in oče, znani enolog, ki je presenetil hčer tudi z letnikom vina, stariim toliko kot Mojca Terčelj. (Foto: P. Perc)

Zmajeva bralna značka

Že več let jo podeljujejo tudi na Dolenjskem

Zdaj se umirja šolsko življenje, podeljene so bralne značke in med njimi že petič tudi Zmajeva bralna značka. S to značko je svet Zveze bralnih značk Slovenije počastil 150-letnico rojstva velikega pesnika Jovana Jovanovića-Zmaja, hkrati pa naj bi se slovenski bralci tudi bolje seznanili z mladinsko književnostjo jugoslovanskih narodov. Hkrati pa bi bila lahko to spodbuda tudi za ostale jugoslovanske narode, da bi načrtno usmerjali branje mladinske književnosti.

Zmajeva bralna značka se nekoliko razlikuje od ostalih značk. Zanj boro učenci — navadno od četrtega do osmega razreda — potem, ko so že osvojili matično značko. Pri ostalih značkah je barva predvsem oznaka za starostno stopnjo, pri Zmajevi bralni znački pa posameznik barva pomeni, kolikokrat je bralac osvojil to značko. Tako po bravnosti, srebrni in zlati znački pripočamo še priznanje, petič pa naj bi bila knjižna nagrada.

Prav zdaj pa smo dobili knjižico, zelo primerno za bralce Zmajeve bralne značke; to so pesmi Neže Maurer Iskal sem kukavico — Tražilo sam kukavico. Delo je izšlo v Sarajevu, prevod je oskrbel znani pesnik Šime Esić, pogovor je prevedla Valerija Skrinjar. Likovna

podoba je delo Stanislave S. Pudobke: na desni strani je zrcalna slika ilustracije na levi strani.

Pesmi Neže Maurer so blizu otrokovemu dojetju narave; v njih je polno zvočnosti in lahkoinega izražanja. Bralac pa se tako seznanil tudi z načinom prevajanja.

Za slovenske razmere je spodbudna tudi naklada: 2000 izvodov. Pesmi na 33 straneh lahko naročite pri Književni zadrugi Drugari v Sarajevu, Abraševićeva 11 (telefon: 071-458-735). Prav spodbudna je tudi cena — samo 7000 dinarjev; tako se knjižica lahko razširi med mlade slovenske bralce, ki vneto berejo za Zmajovo bralno značko. Teh pa tudi na Dolenjskem ni malo.

Čeprav se niso znani vsi podatki, ki jih zbira svet Zveze bralnih značk Slovenije, vse tako kaže, da je Dolenjska tista pokrajina, ki se je najbolj vključila v branje za Zmajovo bralno značko. To se kaže tudi po tem, da sta bila mentor in bralac že trikrat gosta na Zmajevih dečjih igrah v Novem Sadu. Ta čas je najprej pripadala šoli v Škocjanu (že dvakrat), letos pa je bila na vrsti šola v Dolenjskih Toplicah. To je prav gotovo spodbuda tudi za druge šole. Prepričani smo, da število bralcev za Zmajovo bralno značko tudi v naslednjih letih ne bo upadalo.

JOŽE ZUPAN

Šentjernej — skupna misel oktetov

15. jubilejno srečanje oktetov poteklo kot koncertna prireditev — V OŠ Martina Kotarja nastopilo 22 oktetov iz raznih krajev Slovenije

ŠENTJERNEJ — V soboto, 24. junija, je bilo tu že 15. jubilejno srečanje slovenskih oktetov. Prireditev, ki je od leta 1985 vsako drugo leto, tokrat ni potekala na livadi poleg hipodroma kot prejšnja leta, temveč so jo pripravili v prostori OŠ Martina Kotarja. To je bil maskoviti koncertni maraton, na katerem se je zvrstilo 22 oktetov (eden je sodelovanje odpovedal), od tega dva ženska, vsak pa se je predstavil s dvema pesmima razen Šentjernejskega okteta, ki je nastopil prvi in po tradiciji uvodoma zapel Bučarjevo priredbo ljudske pesmi Šentjernejska. Prvič je nastope spremljala posebna strokovna komisija ter pevcem in njihovim umetniškim vodjem svetovala, s čim naj nadaljujejo, kaj opustijo in kaj izboljšajo.

Koncert je bil izveden v dveh delih, popoldanskem in večernem, ob koncu so se okteti zljili v en zbor in pod vodstvom Igorja Švare, umetniškega vodja Ljubljanskega okteta, zapeli Aljažev Triglav, Ipavčovo Slovenec sem in Premrlovo Zdravljico. Od oktetov, ki delujejo na Dolenjskem in v Posavju, jih je na jubilejnem srečanju sodelovalo pet, poleg Šentjernejskega okteta še ženski oktet iz Brestanice pod vodstvom Stanke Macur, oktet Orlica iz Pišec, ki ga vodi Jurica Grakalič, oktet Donit iz Sodražice pod vodstvom Marjana Trčka in onet Vitra iz Ribnice, ki ga vodi Bernarda Ogovešek. Nastopil je tudi Ribniški oktet iz Ljubljane, katerega umetniški vodja je Jože Kores.

Na prireditvi so posebno pozornost izkazali oktetom, ki praznujejo jubileje, pa tistim, ki so najdlje zvesti šentjernejskem srečanju. Med slednjimi sta Šentjernejski oktet in oktet bratov Pirnat iz Jarš, ki sta se udeležila vseh petnajstih srečanj, Logaški oktet je letos sodeloval

že štirinajstič, po trinajstkrat pa sta v Šentjernej udeležena oktet Jelovica iz Škofje Loke in oktet Tosama iz Domžal. Čestitke je vsem izrekel Marjan Močivnik, predsednik društva Srečanje oktetov.

Slavnostni govornik na 15. srečanju je bil Jernej Habjanič, podpredsednik ZKO Slovenije. Pohvalil je zbiranje oktetov v Šentjernej, rekoč, da pomeni pevcem ta kraj skupno misel. Okteti radi prihajajo v ta kraj na Dolenjskem in njih število kaže, da so pevski okteti priljubljeni sestavi. Zdašnjih čas zborovskemu prepevanju ne kaže prijaznega obraza, zato število pevskih zborov upada, včlik pa je tudi osip v zborih. Habjanič je menil, da je v prihodnje prav zaradi tega pričakovati še več okte-

to, dodal pa je, da se okteti ne bi smeli preveč udinjati organizatorjem proslav, ker to vodi v tako imenovano konfekcijsko glasbo, temveč poizkušati biti resni in kvalitetni izvajalci vokalne glasbe.

I. ZORAN

TRENUTEK PRED ZAPRJEM — Razstava 1. belokranjskega likovnega bienala v Črnomlju se je iztekla. V nedeljo, 25. junija, okoli 10.30 so se v zgornji avli kulturnega doma ob svojih eksponatih še zadnjikrat zbrali razstavljalci in se seznanili z odmevi na bienala, nato pa v bližnji sobi ustanovili belokranjsko likovno skupino, ki bo delovala v okviru črnomaljske ZKO. (Foto: I. Zoran)

Brazda v likovno ledino

1. belokranjski likovni bienale sprejeli z velikim zanimanjem — Okoli 900 obiskovalcev

ČRNOMELJ — Podobno kot otvoritev je bilo tudi zaprtje razstave 1. belokranjskega likovnega bienala minulo nedeljo dopoldne slovesno dejanje, ki so mu poleg organizatorjev in likovnih ustvarjalcev prisostvovali ostali obiskovalci iz črnomaljske in metliške občine. Slovesnost se je začela s promenade koncertom domače godbe na pihalu pred kulturnim domom.

Kot je povedal glasbenik in vsestranski kulturni delavec Silvester Mihelčič, ob akademskem kiparju Jožetu Vrščaju gotovo najprizadenejši organizator 1. belokranjskega likovnega bienala, je ta likovna manifestacija dosegla svoj namen, kar dokazujejo tako zanimanje zanje kot tudi odmevi.

Razstavo 1. belokranjskega likovnega bienala, na kateri je sodelovalo 23 belokranjskih likovnikov s 55 deli, na ogled pa je bila deloma v galeriji Miniart in deloma v zgornji avli kulturnega doma, si je v dveh tednih ogledalo kakih 900 obiskovalcev. Zanimivi so odmevi oziroma vtisi ljubiteljev likovne umetnosti. Ena od obiskovalk je orga-

nizatorjem poslala dolgo pismo, ki izražajo njeno veliko navdušenje, da se je »po 44 letih« tudi Bela krajina prebudila in zaorala prvo brazdo v likovno ledino pokrajine. »Najpomembnejše pa je,« pravi obiskovalka, »da ste s tem dejanjem odprli novo stran življenja krajanov.«

Razstavljalci 1. belokranjskega likovnega bienala so po zaprtju razstave ustanovili belokranjsko likovno skupino, ki bo organizacijsko vezana na občinsko ZKO v Črnomlju, in to prek komisije za likovno dejavnost, ki so njene člane izvolili na tem ustavnem sestanku. Beseda je tekla o delu skupine in o pripravah na naslednji bienale, ki bi po mnenju samih likovnikov moral biti drugačen od prvega. Poslednje razstave bi morale biti tudi po vsebini belokranjske, ne samo po imenu. Zato so sklenili, da bodo svoja likovna dela poslej še bolj bogatili z vnašanjem belokranjskih značilnosti in elementov iz belokranjske kulturne zakladnice oziroma kulturne dediščine.

I. ZORAN

Srečanje z dijaško poezijo

V Kozinovi dvorani so brali pesmi srednješolci — Glasbena šola podelila priznanja in nagrade

NOVO MESTO — Kot zadnja prireditev letošnjih dnevov mladinske kulturne ustvarjalnosti in poustvarjalnosti v novomeški občini, ki jih je pripravila občinska Zveza kulturnih organizacij, je bil literarno-glasbeni večer v torek, 20. junija, v Kozinovi dvorani novomeške glasbene šole. S svojimi pesmimi so se predstavili novomeški srednješolci, gostiteljice prireditve. Glasbena šola je na tem večeru podelila pisna priznanja in nagrade svojim najprizadenejšim in najuspešnejšim učencem v pravkar končanem šolskem letu.

Na literarno-glasbenem večeru so svoje pesmi brali (samj ali pa so jim jih brali sošolci) Sandra Čargonja, Gizela Kovačič, Ana Marija Curl, Andreja Kaplan in Samo Dražumerič, dijaki treh srednjih šol v Novem mestu: družboslovne in ekonomske srednje šole, srednje šole tehniških in zdravstvene usmeritve ter srednje šole pedagoške in tehniško-naravoslovne usmeritve. Sama to peterica pa je svoje prispevke tudi poslala na razpis Zveze kulturnih organizacij oziroma njenega odbora za literarno dejavnost. Pesmi mladih ustvar-

jalcev je pregledal in odbral za predstavitev v Kozinovi dvorani pesnik in prevajalec Severin Šali, član odbora za literarno dejavnost.

Severin Šali je mladim literatom z novomeških srednjih šol povedal nekaj zelo spodbudnih misli. Najprej je izrazil svoje veselje ob dejstvu, da nadaljujejo literarno tradicijo svojih predhodnikov, nato pa, da so se odločili izpovedovati svoj svet na način, ki je tudi njemu samemu najbližji, to je v poeziji. Poudaril je, da je poezija nekaj, kar je nad vsem, pa to živi z možjo besede. Mlade pesnike je spodbujal, naj vztrajajo na tej čudoviti in obenem težki poti v svet poezije.

I. Z.

10. REVIIA GASILSKIH Pihalnih orkestrrov Slovenije — To prireditev, ki sta jo pripravila pihalna godba pri GD Sevnica in ZKO Sevnica, pokroviteljica pa je bila Konfekcijska Lisca, so preteklo nedeljo združili s 120-letnico tabora v Sevnici in 110-letnico sevnškega gasilskega društva. Domača godba pod vodstvom Franca Zupana ter godbe iz Spodnje Poljskave, Novega mesta, Loč, Lovrenca na Pohorju, iz hrvaške Kostanjevice in Kapel so na sevniskem trgu najprej zaigrale vsaka po tri skladbe, na koncu pa je 240 godbenikov, ki jih je pozdravil tudi predsednik GZS Branko Božič, skupaj zaigralo še štiri skladbe. Na posnetku: godbe med skupnim nastopom. (Foto: P. P.)

Kultura še bolj odvisna od mecenov

Blagajni trebanjske kulturne skupnosti premalo denarja za vse, ki jih ima ta skupnost na plačilnem spisku — Nič za obnovo in vzdrževanje prostorov, nič tudi za gostovanja — Ljubiteljsvo odvisno od sponzorjev

TREBNJE — V zdajšnjih za gospodarstvo in sploh za kakršnokoli dejavnost tako negotovih časih in ob razmerah, ki še nikoli niso bile tako zaostrene ter jih trahoteno galop inflacije in cen še bolj zapleta in megli, res ni moč ničesar več planirati in načrtovati. Poleg tega je na področju družbenih dejavnosti posegla kriza v omejevalno zakonodajo in drugimi ukrepi ter sisom odrekla pravico celotnega pripadajočega jim denarnega deleža celo potem, ko so že sami pripravili klesčenje programov in denarnih zahtevkov do še sprejemljivega minimuma.

V trebanjski kulturni skupnosti ugotovljajo, da najrazličnejši omejevalni posegi onemogočajo tudi uresničevanje temeljnih smotrov kulturne politike, opisanih v veljavnih dokumentih. Najbolj ogrožen pa je program obnavljanja vzdrževanja kulturnih prostorov v občini, saj so morali izvajanje tega programa že lani ustaviti, medtem ko kulturna skupnost v letošnji program dejavnosti tovrstnih del sploh ni vpisala. Programi izvajalcev kulturne dejavnosti, pa, kot rečeno, niso samo zelo skrajšani, ampak so tudi glede ovrednotenja tudi osiromašeni.

Denarni načrt trebanjske kulturne skupnosti za leto 1989 predvideva ne samo naj nad 700 milijonov dinarjev prihodka, ki jih bodo zbrali s prispevki iz obsebnih dohodkov zaposlenih. Trenutno tega denarja bo dobila matična poliova knjižnica, dobro sedmino Zveze kulturnih organizacij, ostalo pa bo namenjeno za druge dejavnosti in akcije. Ugotovljajo, da denarja ne bo dovolj in da se bodo morali izvajalci bolj kot do zdaj opirati po pomoč k mecenom.

Mecenstvo oziroma sponzorstvo bo najino tako pri rešitvi kot tudi pri nekaterih novih akcijah. Brez dodatne pomoči bi bila še zlasti ogrožena izvedba letošnjega tabora likovnih samorastnikov v Trebnjem. Tabor bo julija, nanj so povabili 15 ustvarjalcev. Letošnji deleženci bodo v Galeriji likovnih samorastnikov prispevali nova zanimiva dela in tako še obogatili fond, ki že danes šteje nad 700 slik in kipov.

Kljub skromnim sredstvom pa je trebanjska kulturna skupnost sklenila odpreti tradicionalno mokronoško prireditev Kresna noč, ki prav letos prehaša na novo programsko zasnovno in bo poleg mnogo več kot le krajevna folklorna manifestacija. Kulturna skupnost pa se je zavzela tudi za to, da mlademu akademskemu slikarju Mitji Berčetu, edinemu ta čas na akademiji izsolanemu likovniku iz trebanjske občine, omogočili pripraviti samostojno razstavo.

V TREBNJEM XII. LIKOVNI TABOR
TREBNJE — V soboto, 1. julija, se bo tu začel tradicionalni, že XXII. tabor likovnih samorastnikov. Tabor po potekal do 7. julija, na njem pa bodo ustvarjali: Emin Basarabilek, Jutta Borchert, Michai Chereches, Sekula Dugandžić, Stjepan Ivanec, Tivadar Košut, Darja Lobnikar-Lovak, Janoš Mesaroš, Dobrosav Milojević, Stane Novak, Peter Petrović, Pero Topljak ter Zlata in Jože Volarič.

RAZSTAVLJALEC IZ BIH LJUBLJANA — V galeriji Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov so včeraj odprli razstavo del akademskega slikarja Afana Ramića iz Bosne in Hercegovine. Avtor je razstavljeni cikel imenovan Prema jugu (Proti jugu), razstava pa bo odprta do 15. julija.

ktivna ljubiteljska kulturna društva in skupine ter v okviru lastnih možnosti poskrbela, da gledališko in glasbeno življenje le ne bo zamrlo. Bolj zaskrbljuje mrtvilo na gledališkem področju, saj odri odraslih že leta niso pripravili premiere. So pa zato marljivejši pevski zbori, pri čemer je razveseljivo, da imajo nekateri (npr. trebanjski komorni zbor, mladinski zbor glasene šole) pokrajinsko raven presegaajoče ambicije.

Kar zadeva glasbene prireditve, je treba reči, da ima pri tem večji delež glasbena šola, ki tako rekoč nenehno prireja nastope, tako da vsaj trebanjski obiskovalci za to vrst umetnosti niso prikrajšani.

I. ZORAN

RAZSTAVA SLOVENSKE KRAJINE — V soboto ob 19. uri je bila v Malem salonu Zdravilišča Dolenjske Toplice svečano odprta razstava Krajina v delih slovenskih likovnih umetnikov. Razstava spada v okvir prireditev Srečanje v moji deželi, na njej pa je moč videti po nekaj del slikarjev Alenke Gerlovič, Viljema Jakopina, Janeza Miša Kneza, Roberta Hlavatija, Leopolda Hočvarja, Janeza Kneza, Franceta Peršina in Marijana Tršarja. Na otvoritvi (na posnetku) so z glasbenimi in recitatorskimi točkami nastopili učenci topliške osnovne šole pod mentorstvom Alenke Novak in Olge Kastelic. Ob 20. uri je bil v cerkvi Sv. Ane koncert orgelske glasbe. Na orgle je igrala Cecilija Kobal, pel pa je baritonist prof. Marko Bajuk. (Foto: T. Jakše)

Po Levstikovi poti tudi slikarji

Sedem likovnikov slikalo na temo Arhitekturna dediščina Levstikove poti od Litije do Čateža — Razstavo že videli v dveh krajih, novembra bo odprta tudi v čateški Elmi in trebanjski galeriji

Ko se je Fran Levstik pred nekaj več kot sto tridesetimi leti z beležko v žepu in grčevini v desnici odpravil na dolgo pot od Litije do Čateža, mu je vsaj ob pogledu na pokrajino lahko zapelo srce. Vsenakrog zeleni griči, na marsikaterem cerkev, v dolinah polja in vasi, povezane z blatnimi potmi in gramoznimi cestami, povsod pa prijazni ljudje. Ni se mu bilo treba umikati pred avtomobili in zatiskati nosu pred bencinskimi hlapi, kot bi moral storiti, če bi se na popotovanje odpravil danes. Takrat je življenje teklo počasi, nikomur se ni krikamor mudilo, v zraku pa je dišalo kvečjemu po znoju, vinu ali žganju, ki so ga domačini radi ponudili tudi tujcem.

Kdo ve, ali bi za to Levstikovo pot takrat sploh kdo vedel, da je ni bil sam popisal v znamenitem topisnem eseju Popotovanje iz Litije do

Čateža ali objavil leta 1858. Ta Levstikova spis pa je postal tako zanimiv in pomemben, da se morajo o njem učiti že osnovnošolci, medtem ko je za študij literarne zgodovine ključno eno temeljnih slovenskih del. Ta Levstikova pot pa pomeni dandanes tudi izvir športnikom in rekreativcem, češ če jo je brez posebnih naporov lahko premeril pisatelj sredi prejšnjega stoletja, zakaj je ne bi mogli danes. In tako so čateški mladinci že nekajkrat organizirali pohod od Litije do Čateža, na Čatežu je bil minulo jesen prvi mali likovni tabor za likovno nadarjene učence iz trebanjske občine, letos pa so se odpravili po Levstikovi poti tudi likovniki. Zanimalo jih je predvsem, kaj je v naravi in vaseh še ostalo iz Levstikovih časov oziroma kakšen je pogled na kmečko arhitekturo ob Levstikovi poti danes.

Že aprila se je v Kimovčevi gostilni na Slivni pri Vačah zbrala sedmerica neakademskih slikarjev iz raznih krajev: Tomaž Železnik, Uroš Žitnik, Tihomil Kreitmayer (iz Sarajeva), Pavel Smolej, Marija Smolej in Darja Smolej pa Irena Petek. Po prisrčni ot-

voritvi, na kateri je pomemben delež prispeval tudi gostilničar, sicer eden od organizatorjev te tematske likovne kolonije, so se udeleženci odpravili na pot, po kateri je davno pred njimi šel Fran Levstik. Ustvarjali so na temo Arhitekturna dediščina Levstikove poti od Litije do Čateža. Kaj so ustvarili na tem likovniškem pohodu, je bilo že čez slabe tri tedne moč videti na razstavi v Dolskem. Takoj zatem so razstavo preselili v Litijo, kjer je bila na ogled devet dni.

Čez poletje bo razstava mirovala in bo potovanje po drugih krajih nadaljevala v novem šolskem letu. Od 16. do 24. septembra bodo delo na ogled v osnovni šoli v Kresnicah, nato pa bodo razstavo preselili v trebanjsko občino. Od 11. do 19. novembra bo na ogled v razstavišču Elme na Čatežu in bo to le ena od prireditev, ki jih ob tem času pripravijo Čatežani. Pred dnevom republike bodo to razstavo odprli tudi v Trebnjem. Razstava Arhitekturna dediščina Levstikove poti od Litije do Čateža bo v trebanjski galeriji likovnih samorastnikov na ogled od 25. novembra do 3. decembra.

I. ZORAN

Da se ne pozabi beseda

Oj lepa Soteska, mladostni moj kraj iz daljave me vabiš, naj pridem nazaj.

H Krki zeleni spomini gredo, v solzah pekočih tone oko, odkar sem od tebe vzela slovo.

To je samo ena kitica srčne izpovedi Ančke Vovkove, ki je pred 68 leti zapustila svoj rojstni kraj, da bi se preživela. Koliko težja je bila takrat odločitev, ko je človek odpotoval čez širno morje v Ameriko, kakor danes, ko gredo naši ljudje na tuje! Takrat resnično ni bilo kruha. V kočah gostincev, gozdnih delavcev in žagarjev je bila velika radost v hiši, če so bili na mizi, okoli katere so posedli k jedi, v skupni skledi žganci.

Teh časov se dobro spominja 91-letna Ančka Vovkova, ki vsak mesec iz Amerike piše v Sotesko. To so preproste besede, vendar je v njih izrečena vsa bolečina srca in ljubezen do domače grude, rojstnega kraja.

Vovkova Ančka se je rodila v hiši žagarja Franceta Vovka. Njihovi predniki so prišli iz gozdov, ko so »fratarji« prenehali. Na obrobju gozdov pod Plešivico in Prelogom so si postavili hišico. Leseno, z dvema stvoroma. Že leta 1858, ko je začela obratovati prva večja žaga v Soteski pod roškimi gozdovi, je začel delati na žagi njen ded. Pri Vovkovih je bila družina številna. Ančka je bila tretji otrok. Kot sama opisuje in kot je tudi pripovedovala, ko je bila dvakrat na obisku v domačem kraju, je bilo življenje takrat zelo težko. Delavnice, ki ga je bilo iz leta v leto več, ni imelo drugega kot bajto, to. Takrat je bila družina, ki je imela pet otrok, majhna družina. Običajno je bilo v družini 8 do 12 otrok.

Dela pa je bilo vedno manj. V Ančini mladosti so bili pri velikih kmetih še hlapi in deklice. Ti pa niso zaslužili nič denarja. Vse je šlo za hrano, za obutev in obleko. Edini zaslužek je dajal grof Auersperg, ki je imel v lasti žago, vse gozdove v Rogu in polja. Ančka se spominja, da v Soteski takrat še ni bilo šole. K pouku so hodili v »mežnarijo« in poučeval jih je organist. Zvezkov niso imeli, samo črne tablice in kreda. Nova šola je bila odprta 8. oktobra 1903. Soteško pislo so gradili italijanski zidarji. Pri Vovkovih so ti zidarji stanovali. Kuhali so kar zunaj, večinoma polento. »Oj kako je bila dobra, tudi meni so večkrat dali jesti.«

Deklici so hitro minila šolska leta. Poznala in vedela je za vsako drevo, hruško, jabolko. Še danes vpraša: »Ali raste še tista tepka pri naši njivi? Jaj, koliko sem jih pojedla!« Pa jabolka, orehi, gobe, jagode! Naša znanka je vedela, kje rastejo najlepše gobe, jagode, katera jabolka so najprej zrela. Vednosti, ki jih je narekovala lakota.

Kmalu je otroško veselje minilo, pozabila ga ni nikoli. Ob večerih je mati včasih skuhalo redke koruzni močnik, drugič je bil na vrsti krompir v obliki. Vsak je dobil nekaj drobnih krompirčkov. Oče je ob zimskih večerih tešil lakoto s številni družini tako, da je pripovedoval pravljice o devetih deželi, kjer ni revežev ne lačnih. Tako so zaspali. Na očeta se je Ančka zelo nayeza-

la. Še predno je bila stara 15 let, jo je oče začel jemati s seboj na delo. Tam je skladala deske. Delo je prevzela »na čez«. Ančka je bila pri delu zelo marljiva. Težko je bilo vzdigovati »colarce«.

»Ko pa smo v kope skladali plohe, takrat sem komaj zmogla. Pogledala sem očeta, ki se mi je zdel kot mučenik, in došla sem moč, saj so doma čakala lačna usta. Ker ni bilo daleč, sva hodila z očetom opoldne domov jest. Mati je skuhalo največkrat krompirjevo ali pa fižolovo juho. Mesa, da po pravici povem, sem se najedla do sitega le takrat, ko smo imeli koline. Nas je bilo dvanajst; potem se ve, kako hitro bi pojedli prašička, okoli 120 kg težkega. Oče je razdelil koščke mesa in določil, za kdaj je kaj. Če pa je kaj svinjskih kož ostalo, smo jih posušili in pojedli v ješprenju.« se spominja Ančka.

Ko prebiram in poslušam pri Vovkovih v Soteski njene spomine, se mi zdi, da bi bilo veliko izpuščenega, če ne bi zapisal, da so morali takrat otroci bajtarjev hoditi h kmetom pomagat delat za kos kruha. Obleko je imela Ančka eno za delavnico in eno za praznik. Za obutev je imela cikle, sicer pa so hodili boski od zgodnje pomladi do jeseni, dokler ni polja pobelila slana. Bose so hodile tudi starejše ženske.

Ančka je delala na žagi v Soteski, ko je izbruhnila prva svetovna vojna. Može in fantje so odšli na fronto; eni v Krpate, eni v Galicijo, na Tirolsko. Povsod so bili kranjski Janezi dobrodošli. Delo na žagi v Soteski so takrat povečali, ker je šlo veliko lesa na fronto za bunkerje, barake in še kaj. Ženske so morale prevzeti skoraj vsa dela. Samo pri gatih so oslali moški. Še po toliko letih spomin na te ženske na žagi ni zbledel.

Skoraj štiri leta so 4 ženske dovažale z vagončki hlode do polnojarmerikov. Cepine so vihte in delale z njimi kot moški. Koliko znojja je bilo prelitega v tem času!

Svetovna morija se je končala, zazvonilo so miru v čast. V mnogih hišah marsikaterega moškega ni bilo več nazaj. Ančka je spet delala na žagi, s cepinom v rokah. Kmalu pa je odšla z očetom skladat žagane. Oddahnila se je od prenapornega dela pri prevozu hlo dov.

Z očetom sta zložila nešteto kop lesa. Dom in delo na žagi, to ju je z očetom še bolj združilo. Kako so bili prijetni šele večeri pri Vovkovih doma, ko so z brati zapeli! Vsi so bili pevci. Pesem je tudi sosedje združevala. Obiskovali so eden drugega. Vendar niso niti najmanj slutili, da tudi v novi državi ne bo kruha ne vsakodnevne zaslužke. Mnogi so postali lesni trgovci, mnogi so prišli na boben. Auersperg je žago dal v najem. Novi gospodar je zapelil le toliko ljudi, da je shajal. Dosti se je že takrat govorilo o agrarni reformi. Vse to in še druge okoliščine so privedle do brezposelnosti. Ta je iz dneva v dan rastla.

Kmalu so Ančka in še dva brata dobili odpoved. Kaj početi? Ali se vdinjati za deklo, biti večno dekla? Ne! Ančka je bila preponosna. Preveč je bilo v njej mladosti, preveč energije. Hotela je ustvariti dom, zgraditi hišico kot oče, potem pa imeti družino. Tudi fanta je

imela zbranega iz domačih logov.

Kot strela iz jasnega je prišla novica, da je prva skupina ljudi že odpotovala v Ameriko. Oče dolgo ni pustil nobenemu oditi. Če jih je spraval tako daleč, da so zrastle, bo že kako. Vendar čedalje več ljudi ni imelo dela. Po vaseh so hodili agentje, kot so dejali človeku, ki je nabiral ljudi za novi transport. Iz topliške občine se jih je prijavilo okoli 50. Tudi Ančka je bila med njimi. Pogumna je bila toliko bolj, ker je bilo v tem transportu več poznanih deklet. Kako težko je bilo slovo! Oče si je moral denar za pot izposoditi.

Veliko solz je bilo potocih in veliko noči neprespanih, ko se je poslavljala od domače zemlje, od staršev in bratov. Čas za odhod je hitro prišel. Na vlak in na veliki parnik Wilson! Vozili so se skoraj 3 tedne. Če je bilo lepo vreme, so prihajali na krov. Končno so le prispeli v Ameriko.

V Ameriki je imela Ančka več poklicev. Bila je snažilka pisarn, delala je v kuhinji in še marsikje. Veliko je bilo domotožja po domačih, po žagi. O vsakem drevesu se ji je sanjalo in tako je bila ponoči v sanjah v rojstnem kraju.

Šele po 10 letih je prišla domov na obisk. To je bilo leta 1930. V kraju se ni veliko spremenilo. Ančka je prehodila vse steze, obiskala znanke in prijatelje. Mnogi so mislili, da je velika gospa. Ko se je vrnila v Ameriko, so se tudi tam začela leta krize. Ančka z možem je vsa leta ostala zvesta rodnini. Tam v daljni Ameriki so ustanovljali slovenska kulturna društva, da jih ni pogoltnila tujina. Clevelandu ne pravijo brez razloga ameriška Ljubljana. To ime ima zato, ker je v tem mestu največ Slovencev. Ob večerih so, čeprav izmučeni od dela, peli slovenske pesmi, plesali slovenske pleske, govorili slovensko. Marsikatera od predvojnih prireditev je šla že takrat v dobrodelne namene.

Med vojno je bilo mnogo nejasnosti o dogodkih doma. Ančka si je pritrgovala od ust, da je pomagala trpečemu in lačnemu rodnemu narodu. Sodelovala je v mnogih dobrodelnih organizacijah in ustanovah. Leta 1945, ko ji je umrl mož, se je tem organizacijam predala z vso močjo. Slovenska beseda se ima zahvaliti tem prvim našim pionirjem, da so jo ohranili skozi tri rodove. Čeprav sedanjí mladi rod ameriških Slovencev ne govori več slovensko, pa še poje in pleše po domače. Ančka pravi, da bo to delal mladi rod, dokler bo v Ameriki še živ kakšen Slovenec.

Vsa čast Ančki, hčeri žagarja Vovka, da je kljub letom polna optimizma. Kot takrat, ko je (leta 1958) drugič obiskala domovino. Videla se je z

vsemi prijateljicami, prijatelji in znanci z žage v Soteski. Takrat je pustila v spomin tele besede:

Ko boste se kdaj družili, spomine s pesmijo budili, na nepozabni rodni krov, na kras slovenskih polj, bregov, ko v pesmi zadehtel bo rožmarin, še mene naj objame vaš spomin.

Ančka bere v Ameriki več slovenskih časopisov. Te časnike priporoča tudi drugim. »Da se ne pozabi beseda, katera me je učila rodna mati.«

Ančka Vovkova je vzor, kako tudi v najtežjih letih osta-

neš Slovenec, kako kljub času ohraniš srčni spomin na dom, kjer ti je tekla zibelka.

Želela bi in tučsma po svojih močeh pomagala, da bi obnovili nekdanji Auerspergov grad, ki je slovel za najlepšega v kranjski deželi. Razvaline v ničemer niso ponos slovenskemu narodu. Ančka ve, da nekdanje podobe grad ne bo imel nikoli več.

Vendar bi se na tistih razvalinah še dalo postaviti nekaj, kar bi služilo na primer za dom slovenskih izseljencev, kateri živimo na vseh koncih sveta,« pravi Ančka.

ANTON VIRANT

O Evropi bodimo čisto tiho

V Metliki bi težko našli človeka, ki bi vedel povedati, kje je Kamenica. Če že kdo približno ve, da je nekje proti žumberškim krajem zaselek s tem imenom, pa ne bo vedel, ali je v metliški občini ali ne več, niti ne, po kateri poti se tja pride. Meni so v Vidošičih svetovali, naj se raje obrnem in se v Kamenico odpravim preko Radovice in Kašta, do kjer je asfalt. Ker se nerad vračam, sem poskušal do zadnjega slovenskega zaselka in edine naseljene hiše v tem zaselku priti po slovenski strani, od Vidošičev navkreber skozi zadružne vinograde. Moja uboga in vsega hudega vajena katrica je prenesla tudi to. Tudi vsega hudega vajeni človek pa ne more mirno prenesti tiste, na kar naleti na zadnjem robu slovenskega obrobja.

Težko bi sam našel to Kamenico. Tik pred žumberškim Kaštem, ko sem bil že mimo, sem na poti naletel na dva možaka, eden od njiju je bil Željko Gorenc, ravno tisti, ki sem ga iskal. Že v začetku stoletja, ko je Željkov stari oče, doma iz kostanjeviškega konca, kupil star his in nekaj malega zemlje v zaselku med žumberškim Kaštem in slovenskimi Vidošiči, je bila Kamenica — že ime veliko pove — bolj na samem. A stara Gorenčeva in njuni štiri sinovi, vsi rojeni v tistem majhnem hisu, so živeli tako kot takrat večina ljudi v teh krajih — trdo in bolj ko ne revno življenje. Druge so se življenjske razmere s časom izboljšale, ljudje so si ustvarili nekakšno človeka vredno življenjsko raven, tudi v te odmaknjene kraje je najprej prišla elektrika, potem še asfaltna cesta, ljudje so si prenovili ali na novo zgradili hiše, imajo ali bodo v kratkem dobili telefon, da o pralnih strojih, televizijah in drugih za današnji čas samoumevnih stvarih ne govorimo. Pri Gorenčevih pa ni nič od tega. V Kamenici številka 2 živi že četrty Gorenčev rod, a v tej hiši še nikoli niso prali perila v pralnem stroju, nikoli še niso gledali televizije, nikoli jim teme ni razsvetlila električna žarnica. Vse to je najbližje v dober kilometer oddaljenem hrvaškem Kaštu.

Edino, kar je pri Gorenčevih »novo« od začetka stoletja, je njihovo bivališče. Stari his so namreč Italijani med vojno zažgali, ker so bili vsi

štirje Gorenčevi sinovi partizani. Po vojni je Željkov oče na mestu požganega hisa postavil nekakšno novo bivališče, ki so ga potem stalno po malem širili. Na stenah v večji sobi visijo slika maršala Tita, gobelin s podobo Zadnje večerje in spomenica 1941 Toneta Gorenc, Željkevega strica, ki so ga Italijani leta 1942 ubili pri Metliki. Vse te podobe in stene so precej zakajene, v tej hiši si svetijo samo s svečami. Pri svečah štirje Gorenčevi šolarji od skupaj šestih otrok delajo naloge in se učijo. Pa tudi s svečami je treba paziti, danes je vse drago, denarja pa pri Gorenčevih ni.

Edini redni mesečni dohodek je pokojnina Željkeve mame, ki jo dobiva po svojem pokojnem možu. Ne Željko ne njegova žena nista v službi, za šest otrok — stari so od 13 let do 5 mesecev — pa dobivajo 14 starih milijonov doklad. To jim nakažejo v trgovino na Radovici. »Pri današnjih cenah lahko vse, kar za ta denar kupim, v žepu prinesem,« pravi Željko. »Ko sem pa na socialnem prosil, da bi dobili kaj več, so mi rekli, da bi mi radi samo meso jedli. Za 14 milijonov na mesec se ga pa res lahko najemo.« Željko, 37-letni gospodar te kameniške revščine, je že šest let brez službe. »Prej sem delal v suhorskem obratu IMV, zadnjih šest let pa sem prijavljen na metliški borzi delu, a ni nič. Sicer pa za kakšno pravo delo tudi nisem, pred leti mi je počila trebušna prepona in sedaj nosim pas z vzmetmi, da se sploh lahko držim pokonci. Brez tega pasa se zjutraj niti zravni ne morem. Pas so mi dali narediti prijatelji v Nemčiji. Brez pomoči prijateljev in dobrih ljudi bi nas že pobralo. Zemljo sicer vse obdelamo, ne lenarimo, vse moramo delati na roke, a kaj, ko je zemlje malo. Sicer pa smo tukaj kot Indijanci v rezervatu. Nihče se za nas ne briga, še za volitve nam niso povedali. Samo za zadnjo deklico, ki se je rodila pred petimi meseci, smo dobili tisti paket s pleniaci, prej za nobenega. Po rojstvu zadnjega otroka so nam na socialnem v Metliki obljubili enkratno pomoč v višini 50 starih milijonov, a tudi iz tega ni bilo nič. Babica je bila samo enkrat v petih mesecih pri nas. Res, kot nekakšni puščavnik smo. Še dobro, da so otroci zdravi, da ni treba z njimi hoditi k zdravniku v Metliko. Bojim pa se, da bodo kmalu na pol slepi, saj vse, kar je za šolo, delajo pri svečah, še posebej pozimi, ko je kratek dan. Za otroke je tako življenje najhujše, saj so, kadar niso v šoli, povsem odrezani od sveta. Televizije ne morejo gledati, da bi videli, kaj se dogaja po svetu, imamo sicer tranzistor, a kaj, ko je šest baterij osem milijonov. Le Dolenjca preberemo, to je vse, tega je imel oče od začetka naročenega.«

Ko so leta 1953 napeljevali elektriko za Vidošiče, je Željkov oče delal pri gradbenem podjetju v Ljubljani. »Takrat smo tudi mi dali denar za elektriko,« se spominja Željкова mama Jelena. »A ker sta se na poti do nas dva stara človeka odpovedala elektriki, se jim je ni zdelo vredno napeljati samo za nas in so nam raje denar vrnili. Štiri partizane je dal Gorenčev his, pa si tudi elektrike, ki bi jo plačali tako kot vsi drugi, nismo zaslužili.« Željko je kasneje še večkrat prosil, a ni bilo nič iz tega. »Samo da bi elektriko čebili, za drugo bi se že kako znašli.«

Do četrtega razreda hodijo otroci v šolo v bližnji hrvaški Kašt. Če bi hoteli v slovensko šolo, bi morali peš do Radovice in od tam s šolskim avtobusom v Metliko. Kašt je podružnična šola, otrok je malo in vse štiri razrede skupaj uči ena učiteljica. Od 4. razreda naprej vozijo šolarje v Žakanje. Ko je Željko hodil v šolo, je bila v Kaštu še osemrazredna šola. Ker je bil v šoli dober, ga je župnik nagovoril, da je šel v malo grkokatoliško semenišče v Zagreb. »Saj ne da sem hotel postati pop, to mi je bila edina možnost, da bi končal gimnazijo. A očetu, ki je bil komunist, to ni bilo prav, pa še kljub temu so bili s šolanjem stroški in tako se je zame vsa stvar končala. In kot edini sin sem seveda prišel nazaj v to Kamenico. Ne bi rad, da bi kateri od mojih otrok ostal tukaj. Tudi če bi tuje krave na pašo gnali, jim ne more biti slabše kot tukaj.«

Noben od šestih Gorenčevih otrok še ni videl morja. Največja voda, ki sta jo videli starejši deklici, ki sta te dni končali 6. razred, je Blejsko jezero. Njihov razred je šel tja na izlet pred koncem šolskega leta. Deklici sta jokali in se branili iti na izlet. »Sram ju je bilo, nimata tako za obleči kot njune vrstnice. Lani jima na tak izlet nismo mogli dati s seboj ne hrane ne denarja, tako da so jim drugi otroci dejali jesti.« Letos je njuna stara mati za izlet na Bled potrošila skoraj celo pokojnino, da ju je na novo oblekla in jima dala še nekaj dinarjev s seboj. »Vseeno, tudi če za sol ne bo. Da bi bili pa še tukaj zapostavljeni, to pa ne!« pravi stara mati Jelena.

Brez smisla se je spraševati, kaj ali kdo je kriv, da je pri Gorenčevih v Kamenici, v zadnji slovenski naseljeni hiši, tako kot je. Dejstvo je, da tam v bednih življenjskih razmerah živi devet ljudi, od tega šest otrok. Že samo to, da se morajo ti otroci danes, enajst let pred koncem drugega tisočletja, učiti in naloge pisati pri sveči, je dovolj, da ne bi smel nihče, ki bi lahko karkoli storil, obrniti pogleda stran. Da ne govorimo o tistih, ki bi morali kaj storiti. Preden v Kamenici ne bo zasvetila električna luč, bodimo o Evropi vsi skupaj čisto tiho.

A. BARTELEJ

29 6 89

12 PRILOGA

Sence med nami

Ko to poročamo (v torek dopoldne), še ne moremo vedeti, ali je Komunalno podjetje Ljubljana (toz Žale) dovolilo žalno slovesnost, posvečeno vetrinjskim žrtvam, ki je bila napovedana za torek ob 17. popolne ob lipo na ljubljanskih Žalah, lipi, ki je bila posajena lani v znak sprave vsaj med mrtvimi žrtvami obeh strani slovske bratomorne vojne. Slovesnost je postala vprašljiva zato, ker je uprava pokopališča pobudnikom slovesnosti, skupini nekdanjih borcev NOV in kulturnih delavcev, na njihovo prošnjo za dovoljenje odgovorila, naj v roku osmih dni odstranijo želeno lipo sprave. Simbol je bil po mnenju pogrebnikov posajen brez njihovega soglasja in na kraju, ki za to ni primeren. Če skupina borcev NOV in kulturnikov lipo ne bi odstranila sama, bodo to na njene stroške naredili komunalci. Zaščitniki lipo so napisali še eno pismo, v njem upravo pokopališča prosijo, da lipo ne odstranijo, ker je simbol sprave in se ujema z okoljem, zagotovo pa nikomur ne dela škode in nikogar ne ogroža. V pismu, ki ga je objavil ljubljanski Dnevnik, med drugim piše: »Sicer pa je eno vsaditev drevesa, izruvanje in odstranitev drevesa pa nekaj drugega, tenkočutni za naravo morejo drevo primerjati z življenjem.«

Seveda samo naivneži menijo, da se je uprava pokopališča Žale, ki je ves čas sporno lipo sicer ignorirala, vendar tolerirala, sama dokopala do ideje o odstranitvi lipo. Ta ideja, ki je zelo zvita (če ni lipo,

slovesnosti, lipo pa je uradno nezakonita), je najbrž imela vplivnejše očete, čeprav je slednje nedokazljivo.

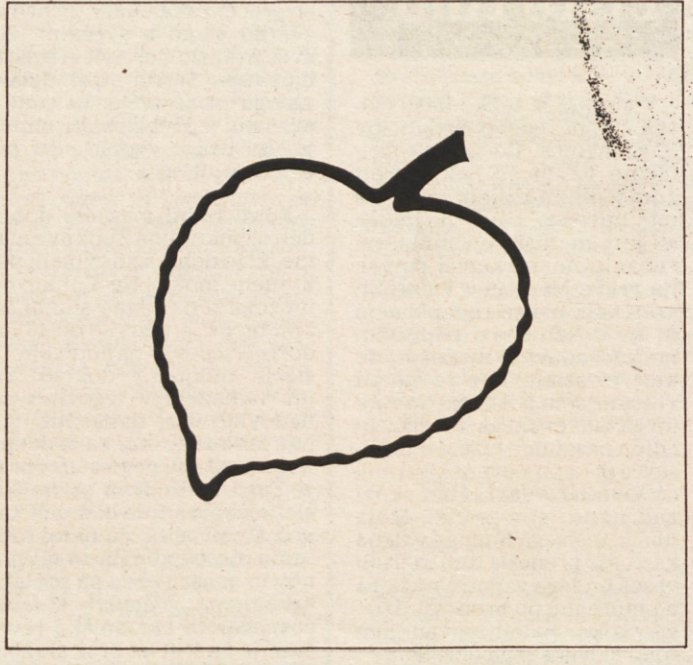
Ne glede na lipo da ali ne in torkovo popoldansko (ne)slovesnost ob njej pa je več kot jasno, da Slovenci ne bomo mogli v nedogled odlagati in skrivati resnice o vetrinjskih žrtvah. Več kot 10.000 na Rogu in drugod v revolucionarnem ali kakšnem drugem zanosu in gnevu pobitih ljudi je namreč preveč smrti. Naša sedanja uradna politika se bo morala že zaradi lastnega obstoja opredeliti do nekaterih vprašljivih dejanj svojih prednikov. Ena od ovir na tej poti naj bi bilo vprašanje, ali bi morebitni spomenik »žrtvam

vojne, fašizma in stalinizma« (torej vsem žrtvam državljanske vojne, ki je bila hkrati osvobodilna in še revolucija povrh) predstavljal izenačevanje dejanj mrtvih, partizanov in domobrancev.

Enega od možnih odgovorov na to brez dvoma zelo občutljivo dilemo je dala Spomenka Hribar, ki pravi: »Predvsem pa v grobovih ni nikakršnih dejanj. Mrtvi so mrtvi. In je vprašanje le, ali jim bomo in kdaj jim bomo dopustili njihovo smrt, se pravi, se obnašali do mrtvih pietetno, kakor to pristoi naši kulturi in civilizaciji. Mrtvih ne izenačujemo mi, živi, smrt jih je izenačila. In opominja nas, žive, na to, kam pelje ideološki ekskluzivizem, sovraštvo.«

In zakaj samo mnenje Spomenke Hribar? Zato, ker vse več Slovencev meni, da je končno treba pokopati vse v drugi vojni umrle Slovence. Deset in več tisoč mrtičev dela veliko senco, ki blodi med nami. Nespojne zase in za nas.

MARJAN BAUER

Pravico, ne miloščino

6. junija je osnovna šola s prilagojenim programom pri OŠ zapadnodolenjskega odreda Mirna proslavila 20-letnico delovanja. Ta dan je bil priložnost, da učenci OŠPP nastopijo z recitacijami na proslavi in da predstavijo svoje izdelke na razstavi v šolski avli. Priložnost so s pomočjo tovarišic pridno izkoristili, zato so imeli obiskovalci simbolične slovesnosti kaj videti. Potem ko so prislunili izbranim točkam v kulturnem programu, so se lahko posladkali s pecivom in medico in se potlej sprehodili med vitrinami, ki so polne dokazov, da so tehnični krožki na mirenski osnovni šoli s prilagojenim programom še kako dobrodošla oblika za delo ustvarjalnih učencev. Tako, kot so bili delo mladostnih rok številni v avli razstavljeni iz-

delki, so nastale z zavzetostjo učencev tudi sladkarije in medica. Ko so pedagoški delavci 6. junija videli, da izpeljana proslava z razstavo vred ustreza njihovi zamisli o kar se da nazorni predstaviti dejavnosti slavjenke OŠPP, so imeli potrditev več, da učiteljski trud ni zaman, niti tedaj ne, ko ga je potrebno celo daleč več, kot ga nemara mora vlagati v pedagoškem procesu večina osnovnošolskih učiteljev.

Če so bili učitelji mirenske osnovne šole s prilagojenim programom tedaj zadovoljni, jim je prenehalo biti lepo, ko so začeli razmišljati o položaju, ki ga ima ta šolska enota v občinskem šolskem sistemu.

Namreč razmišljati o položaju, kakršnega vidijo kot učitelji in vzgojitelji, ki so vsak dan razpeti med otroško razposajenost in mladostniško zvitost gojencev, svoje želje po strokovnem napredovanju in stvarne možnosti za tako napredovanje ter med družbene ukrepe, ki šolam omejujejo manevrski prostor in grozijo s tako imenovanimi racionalizacijami.

V preteklosti je bilo nekaj poskusov, da bi ukinili bodisi šolo s prilagojenim programom, bodisi internat, v katerem stanujejo učenci mirenske šole, za katero je v rabi sporno ime »posebna šola«. Trenutno imamo še oboje, vendar se prav zdaj spet pojavlja težnja po ukinitvi internata, ki je v stari osnovni šoli. Razmišljanja o ukinitvi imajo v ozadju želje, da bi kaj privarčevali. O takih razmerah govorijo delavci omenjene mirenske šolske enote.

Kaj menijo glede tega v trebanjski vzgojno-izobraževalni organizaciji, ki bi bila po funkciji in nalogah pristojna klesti izobraževalni in vzgojni osnovnošolski program? O internatu je treba razmišljati. Dotrajan je, zato bo potrebna sanacija. Poiskati bo potrebno druge rešitve, če bi se zanje seveda pokazalo, da s tovrstnimi spremembami otrokom ne bi škodovali. Naredili smo analizo o tem, kaj je cenejše: ali prevozi v šolo in plačevanje oskrbe v rejniških družinah ali sanacija internata, pravi direktor vzgojno-izobraževalne organizacije Trebnje Stefan Kamin. Dodaja pa še drugo oceno, in sicer o tem, kaj je dom učencev po svoji socialni, sociološki in vzgojni plati. Internat je neke vrste izolacija, čeprav imajo ti otroci v njem bogat program vzgoje in usposabljanja, meni Stefan Kamin.

Omenjena stališča enih in drugih (in morda tretjih) bodo najbrž utirala prihodnjo pot osnovne šole s prilagojenim programom na Mirni. Kakšno usodo je doživljala OŠPP v preteklih dveh desetletjih, je pozvela v šolskem glasilu »Mla-

da pota« Danica Zakrajšek, vodja te šolske enote.

Prve korake v delovanju šolskih oddelkov s prilagojenim programom sta naredili za časa ravnateljstva Vladimira Silvestra Malči Mandel in Ivana Kovarčič. Dejavnost šole se je postopno širila in zaradi različnih potreb so leta 1971 ustanovili dom za učence OŠPP, v katerem biva med šolskim letom pet dni na teden 20 do 25 gojencev. Leta 1980 so ustanovili oddelke za delovno usposabljanje, ki ga že več let zelo uspešno vodi Branka Toman. Pet let pozneje je pričela skupnost otroškega varstva financirati mobilno specialno pedagoško službo, v okviru katere specialna pedagoginja Jerica Medved obiskuje na domu tiste predšolske otroke, ki so potrebni posebne pomoči. V letošnjem šolskem letu usposablja OŠPP z devetimi delavci 44 šolarjev, od katerih jih je 24 v internatu. Učencem, ki bodo letos končali 8. razred, bo šola pomagala pri nadaljnjih korakih. Tako bo po en učence odšel v skrajšani program novomeške srednje kmetijske šole, prilagojeni lesni program v Škofji Loki, in skrajšani program v novomeški obutveni šoli, enega pa so napotili na komisijo za ugotavljanje delovnih zmožnosti. Ob teh podatkih je Zakrajškova zapisala, da si delavci šole želijo »več posluha in pomoči nekaterih odgovornih v občini Trebnje, saj ne terjamo za naše otroke nikakršne miloščine, ampak samo uresničevanje pravic izobraževanja, ki so po ustavi zagotovljene vsakemu občanu.«

Čim globlje te besede posegajo v dejanske razmere, tem več imajo delavci OŠPP Mirna razlogov za zadovoljstvo ob uspehi proslavi 20-letnice šole. In kolikor bolj so veseli te proslave, tem bližje so jim besede Arthura Koestlerja: »Dejanska alternativa, pred katero je svet, ni izbira med socializmom in kapitalizmom, temveč rešitev nekaterih vrednot humanizma in demokracije ali izguba vseh vrednot.«

M. LUZAR

Skrbi kabelske »kanalizacije«

Od začetka je bil radio. In to je bil tak čudež narave, da se že od tistega trenutka naprej, ko so ga razdelili na »dolge, srednje in kratke valove«, navadni smrtniki niso več spuščali v naporna razmišljanja, zakaj tako. Pozabili so na Nikola Tesla in Marconija, raje so poslušali dunajske valčke in najbolj sveže novice in kar jim je izum pač omo-gočal.

Ko so se pojavili še »ultra kratki valovi« in televizija, pa so se začele zadeve tudi za strokovnjake močno zapletati. Nič čudnega, da so se za silo sporazumeli komaj znotraj nekaterih narodov.

Neustavljivi napredek tehnike, še posebno širjenja, obvladovanja in uporabe elektromagnetnih valov, je namreč krepko prehitel mednarodno dogovorjanje o razdelitvi razpoložljivega prostora v goščavi valovanj. Dodetno zmedo so vnesla tudi različna poimenovanja istih pojmov.

Pa vendar bi ljudje, ki so si kupili (za naše žepce) dragocen sodoben televizor in celo priključek na kabelsko omrežje ali pa kar satelitski sprejemnik, radi dobili na svojih zaslonih in iz zvočnikov tisto, kar se jim nudi.

Nič ne pomaga, treba si bo vzeti čas in kaj prebrati! Recimo kar tole nadaljevanje.

Ker splošna razlaga elektromagnetnih valovanj ni namen tega prispevka, se bomo zadovoljili samo s tistim območjem valovne lestvice, ki zadeva radio in televizijo. Lestvica, daljših in krajših elektromagnetnih valov je podobna kot pri zvočnih valovnih, kjer je tonska lestvica (do, re, mi...) zaporedje tonov od nižjih proti višjim. Višina tona je tudi tu odvisna od števila nihajev (frekvence) zvočnega vira.

Območje lestvice, ki ga prikazuje naša risba, sega od dolgih do »silno« (ultra) kratkih valovanj. Besedilo pod risbo pojasnjuje angleške okrajšave za posamezne dele – tako imenovana **področja** lestvice. V mednarodnem sporazumevanju rečejo valovni lestvici **frekvenčni spektrum** ali frekvenčna slika, pomeni pa prav tako razpredelnico, kakršno vidite na naši risbi.

PASOVI IN KANALI

Zapletlo se je zlasti z razdelitvijo frekvenčnih področij na »pasove« in razdelitvijo pasov na kanale. Kanal je natančno določena frekvenca (valovna dolžina), s katero sme pooblaščen uporabnik oddajati svoj program oziroma sporočila. Samo na (v) tem kanalu moremo z radijskimi ali televizijskimi sprejemniki »ujeti« njegovo oddajo. Zato moramo seveda vedeti, na katerem kanalu (frekvenci) bomo lahko videli in slišali željeni program in sporočila.

Pri običajnih radijskih in televizijskih sprejemnikih lahko z vrtenjem »gumba za postaje« ujameмо katerokoli frekvenco ali kanal. Sodobnejši televizijski in profesionalni radijski sprejemniki pa so narajeni tako, da love samo natančno tiste frekvence (kanale), na katerih oddajajo svoje programe in sporočila oddajniki, ki jih hočemo sprejemati. Tako se izogneмо zamudnemu vrtenju gumba, kanal pa ujameмо v trenutku in dokaj natančno že samo s pritiskom na ustrezno tipko.

Podrobneje smo o televizijskih navadnih in posebnih kanalih pisali že lani septembra v Prilogi 40. številke Dolenjskega lista, na 40. strani. V današnjem prispevku moramo nekaj tistih razlag ponoviti. Že zato, ker pravimo: enkrat ni nobenkrat! Morda bo danes kaj lažje, pomagala pa bo tudi risba. Najprej preberite pojasnilo pod njo.

Starejši radijski sprejemniki so delili samo v področjih LF, MF in HF (na »dolgih, srednjih in kratkih valovih«). Danes lahko vsi radijski sprejemniki delajo tudi v **drugem pasu** VHF področja. Temu področju so včasih rekli »ukave« ali ultra kratki valovi, ki so jih pozneje preimenovali v zelo kratke valove. Med poznalci pa se za to področje največkrat uporablja oznaka VHF.

Za televizorje so najprej določili **prvi pas** VHF področja in ga razdelili na tri kanale (kanala 2, 3 in 4!), kmalu pa se je televizija tako razmnožila, da so morali zanj žrtvovati še osem kanalov (kanali od 5 do 12!), ki so jih umestili v **tretji pas** VHF področja.

»Luknje« med pasovi (glej risbo!) so dodelili drugim porabnikom, npr. vojski, mornarici, policiji, radioamaterjem, letalcem, pošti, reševalcem, gasilcem, cestarjem, električarjem in kaj vem komu še. Letala so dobila svoj pas tudi v VHF področju takoj za drugim pasom, in sicer frekvence od 108 do 118 MHz za navigacijo, od 118 do 136 MHz pa za govorno spozumevanje med seboj in letalskimi prometniki na zemlji.

GREMO NA UHF!

Televiziji pa še ni bilo dovolj, saj so nove TV postaje rasle kot gobe po dežju. Vendar v VHF področju tudi prostora ni bilo več! Še dobro, da je tehnika napredovala hkrati s potrebami in omogočila oddajanje in sprejemanje na področjih ultra visokih frekvenc nad 300 MHz. Televiziji so dodelili novih 49 kanalov od 21 do 69 v **četrtim in petem pasu** v UHF področju.

Na žalost dotedanji televizorji niso mogli sprejemati signalov iz UHF področja. Starejši gledalci se še spomnijo, da je bilo takrat treba kupiti nov televizor ali pa si za silo pomagati z dodatno napravo – sprejemnikom za UHF področje. Stare, ploščate dvožilne antenske kable smo zamenjali z valjastimi **koaksialnim** antenskim kablom, pa tudi antene so se močno spremenile in zlasti – zmanjšale. Dolžina antenskih palic je namreč odvisna od valovne dolžine. Televizija se je tako razprostrla čez 60 kanalov in to bo zdaj za nekaj časa menda dovolj.

Samo za najbolj znanja željene: sateliti za oddajanje programov iz vesolja pa so spet

ostali brez »frekvenc«. Iz političnih in komercialnih razlogov namreč niso mogli oddajati na običajnih kanalih VHF in UHF področjih. Prostor pod soncem so jim dali v SHF področju od 1 do 20 GHz. Te superkratke valove predela sprejemna naprava v satelitski antenski sledi v »navadne« ultra ali zelo kratke valove, za kakršne pač so prirejeni satelitski sprejemniki.

Iz satelitskega sprejemnika je mogoče tudi po kablu spustiti te signale do naših običajnih televizorjev. Vendar spet – na žalost: kabelska omrežja so do nedavnega zmožla prenašati samo valovanja do 300 MHz, z najnovejšimi izpopolnitvami zdaj do 450 MHz.

Na priloženi risbi se seveda takoj vidi, da sprejem programov iz UHF področja (kanali od 21 do 69) neposredno iz kabla ni mogoče. Po kablu bi bilo možno prenašati samo kanale od 2 do 12, s tem da je zaradi »presluha« med sosednjimi kanali mogoče uporabiti le vsak drugi kanal – torej po kablu: reci in piši **samo šest kanalov!** Kaj pa zdaj?

REŠITEV ZA V KABEL

Signali, ki potujejo po kablu, ne morejo motiti tistih, ki jih razpošiljajo po zraku zemeljski, pomorski in letalski oddajniki. Zato so za razširjanje televizijskih in radijskih signalov po kablilih izkoristili luknjo ali **vmesni pas** med drugim in tretjim pasom v VHF področju. Semkaj so stlačili deset »posebnih« kanalov, ki so jih imenovali »es kanali«. Običajno jih označujejo z veliko črko S (Special, Sonder) pred številko kanala, npr. S8, v

nekaterih državah pa tudi drugače, odvisno od njihovih domačih dogovorov.

Tako so na nekaterih televizijskih posebnih kabelskih kanalih označeni s črko S, na drugih pa jih boste našli naprej od kanala 80; npr. kanal S1 na kanalu 81 (ali 80), kanal S3 na kanalu 83 (ali 82) in tako dalje.

V Jugoslaviji se podobno kot npr. v Zahodni Nemčiji držimo evropskega standarda CCIR. Zato uporabljamo barvni način PAL, standard B za VHF področje in standard G za UHF področje – na kratko: **PAL CCIR standard B/G**. To nam lahko usodno pomaga pri izbiri televizorja ali druge video opreme v tujini. Seveda moramo zahtevati tako, ki je prirejena tudi za sprejem posebnih »S« kanalov.

RAZŠIRITEV NA 38 KANALOV

Za kabelska omrežja pa omejenih deset posebnih kanalov iz vmesnega pasu seveda ni bilo dovolj. Izbirala so si še en pas, takoj za tretjim – od 230 do 300 MHz. Imenujejo ga **super pas**, v njem pa je spet deset »S« kanalov – od S11 do S20.

Ko so pred nedavnim usposobili kabelska omrežja za prenose signalov s frekvencami do 450 MHz, so tu ustanovili še **podaljšani super pas**, v njem pa utaborili nadaljnjih osemnajst »S« kanalov od S21 do S38.

In če bo tehnika kabelskih omrežij tako napredovala, bomo kmalu dobili še »iberbernadpas« tja do silnih 800 in 1000 megahertzov! No, tu smo pa že v starem, dobrem UHF področju, ki ga premorejo tudi dvajset ali več let stari očanci

z zaslonom – takrat si bomo morda lahko oddahnil, saj bomo imeli pri roki skoraj sto kanalov. Si sploh lahko predstavljate tako veličastno »kanalizacijo«?

Danes se torej velja pri nakupu novega televizijskega sprejemnika ali videorekorderja prepričati vsaj, če ima tako imenovani »kabelski priključek«. V resnici ne gre za noben poseben priključek, pač pa to pomeni, da lahko sprejema tudi »S« kanale vsaj od S1 do S20, če ne že kar do S38.

PRETVORNIK ZA S KANALE

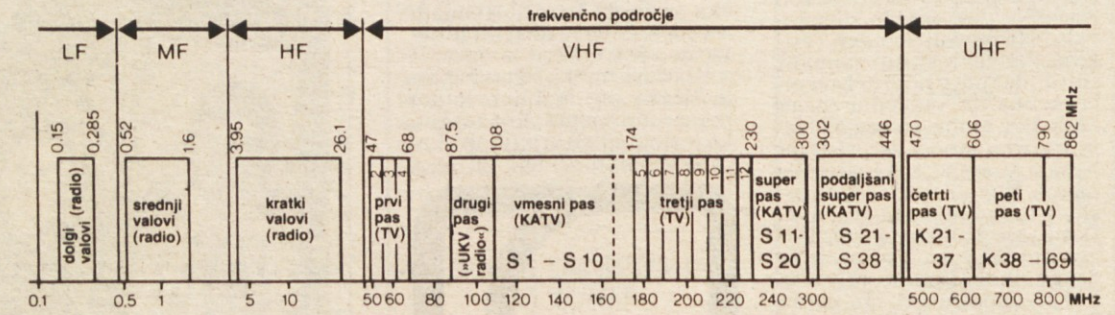
Kdor nima denarja za nakup novega sprejemnika ali rekorderja, si morda lahko privoščijo vsaj dosti cenejši pretvornik za »S« kanale (konverter). Tamu bo tik pred televizorjem predelal »S« kanale iz VHF področja v UHF kanale od 21 do 69, ki jih seveda lahko gleda z vsakim sprejemnikom. Še prej pa naj se prepriča, če nima že videorekorderja z »S« kanali!

Če gledate posebne kanale preko pretvornika za »S« kanale, potem številke teh kanalov, ki jih je objavil gradbeni odbor za kabelsko razdelilno omrežje, ne veljajo več! Tehnik, ki vam je vgradil pretvornik, vam mora povedati in napisati, na katerih UHF kanalih boste zdaj našli »S« kanale iz kabelskega omrežja. Recimo: kabelski kanal S13 (ali 93) predeluje vaš pretvornik na UHF kanal 56.

In še majhen »čudež narave«: marsikateri starejši sprejemnik, tudi domači, recimo iz Iskre ali Gorenja, sploh nimajo »luknje« med prvim in tretjim pasom. S takim televizorjem je torej mogoče neke med četrtim in petim kanalom »ujeti« tudi kanale od S1 do S10. Poskusite! Nekateri pa ima celo tretji pas malo »raztegnjen« čez 12. kanal in boste z njim dobili tudi kakšnega »S« najstnika, se pravi kanale S11, S12, S13...

Boste rekli: hudimano zamotan! Toda tak je ta današnji čas. Če ste že kupili tako drag aparat, ga bo treba tudi izkoristiti – razen če ga imate samo zaradi sosedove zavisti. Kaj vam bo, vzemimo, raketa za na Luno, če se je ne boste naučili peljati? Da je ne potrebujete? Hm, saj tudi na moped še pred nekaj deset leti ni nihče pomislil!

MARJAN MOŠKON

DEL VALOVNE LESTVICE – POJASNILA K FREKVENČNIM PODROČJEM:

- LF = Low Frequency (nizka frekvenca) – dolgi (kilometrski) valovi
- MF = Middle Frequency (srednja frekvenca) – srednji (hektametrski) valovi
- HF = High Frequency (visoka frekvenca) – kratki (dekametrski) valovi
- VHF = Very High Frequency (zelo visoka frekvenca) – zelo kratki (metrski) valovi
- UHF = Ultra High Frequency (ultra visoka frekvenca) – ultra kratki (decimetrski) valovi
- SHF = Super High Frequency (super visoka frekvenca) – super kratki (centimetrski) valovi

* po starem: »ultra kratki valovi« – UKV

Tisočletne slovenske korenine

V komaj da še znosni sparinah četrtkovnega večera 15. junija v modrem salonu Grand hotela Union v Ljubljani je preko 300 gostov z navdušenim ploskanjem pritrjevalo besedam akademika Mateja Bora, dr. Jožka Šavlija in Ivana Tomažiča, ko so govorili o svojih prizadevanjih, da bi slovenska javnost in svet zvedeli za presenetljive rezultate njihovih dolgoletnih raziskovanj in razmišljanj, ki so jih strnili in objavili v skupni knjigi Veneti naši davni predniki. Tega dne so namreč predstavili razširjeno slovensko izdajo te knjige, ki je leto dni poprej izšla v nemščini in takoj zbudila ne samo veliko zanimanja, marveč tudi dokaj ostre polemike.

»Saj to je bolj podobno zboru kakšne nove slovenske zveze kot pa predstavitvi knjige,« je ugotavljal eden izmed tistih, ki ni mogel v prenatrpani salon in je moral ostati na hodniku. Zborovanjsko navdahnjena je bilo tudi govorjenje vseh treh avtorjev in tudi pesmi iz grl pevcev Primorskega akademskega zbora Vinke Vodopivec. Vzdušje je kronala Zdravljica, ki je dvignila na noge vse navzoče razen treh dopisnikov z juga naše balkanske domovine.

Ne zanimanje in ne slovesnost predstavitev knjige pravzaprav ne čudita. Tak je pač čas, razburkan in viharen, viharji pa store, da se drevesa korenin zavado, kot je dejal v svojih verzih iz narodnoosvobodilnega boja Matej Bor. Morda gre prav temu samozavedanju, želji o spoznanju in potrditvi tisočletne ukorenjenosti slovenskega naroda v prostor med Jadranskim morjem in snežnimi alpskimi vršaci, pripisati izjemno veliko zanimanje za predstavitev knjige, ki v nasprotju z »radno« zgodovinsko znanostjo — naj bo ta pojem sam po sebi še tako čuden, tu je — zagovarja drugačne poglede na najstarejšo zgodovino Evrope in seveda tudi Slovencev. Bor, Šavli in Tomažič namreč podajajo povsem drugačno podobo zgodovinskega dogajanja, povezanega s preseljevanjem narodov, kot pa so jo izrisali dosedanjim zgodovinarji, drugačno, kot je zapisana v zgodovinskih knjigah in učbenikih.

NI BILO NASELITVE V 6. STOLETJU

Kot smo se učili v šoli in kot govore zgodovinske knjige, so naši predniki poselili sedanjo domovino v obdobju preseljevanja narodov. Starejše teorije govore o slovenskih prednikih kot o južnih Slovanih, ki so prišli z jugovzhoda, vendar pa je novejša zgodovinska teorija nekoliko dodelala, predvsem po zaslugi jezikoslovnih spoznanj, da je sloven-

ščina po svojem izvoru jezik zahodne, in ne južnoslovenske skupine. Tako v Zgodovini Slovencev, ki je izšla 1979. leta, piše, da je bilo slovensko ozemlje naseljeno v dveh naseljenih valovih. Prvi val je okrog leta 550 pljusnil s severa skozi Moravska vrata, drugi, glavni naseljitveni val pa z vzhoda po preselitvi Langobardov iz Panonije v Italijo. V knjigi Veneti naši davni predniki pa avtorji odločno trdijo, da »o naselitvi Slovencev oziroma njihovih prednikov, tako imenovanih alpskih Slovanov, v Vzhodne Alpe ne poroča prav noben zgodovinski vir« (Šavli) in da ta trditev »stoji na tako trhljih nogah, da jo moramo obravnavati kot neverjetno« (Tomažič).

Razlogi za trdovratnost teorije o priselitvi slovenskih prednikov na ozemlje Vzhodnih Alp in severnega Jadrana so različni, v glavnem pa Bor, Šavli in Tomažič vidijo razloge v ideološko pogojenem zgodovinsko nemški šole, iz katere so izšli tudi eminentni slovenski zgodovinarji. Nemškemu stoletnemu ekspanzizmu proti Jadrani je ustrezala zgodovinska podoba o Slovincih in ostalih slovenskih narodih tega dela sveta kot priseljencih, barbarih in nezgodovinskih narodih, da so tako tudi z zgodovino utemeljevali in opravičevali uredničenje svojih interesov. Nič manj ni tak pogled na zgodovinske dogodke ustrezal panslavizmu oziroma ruskim interesom. Tudi ta čas nekatere ustrezajo podoba Slovencev kot drugim zmeraj podložnega naroda brez prave lastne zgodovine.

Zgodovinska resnica, kot jo izrisujejo avtorji knjižne novosti, je drugačna: Slovenci oziroma predniki Slovencev so živeli na alpskem in jadranskem področju že davno pred dobo preseljevanja narodov. Slovenci smo torej avtohton narod na tem prostoru. Še več, naši predniki so bili že v starem veku nosilci pomembne srednjeevropske kulture in tvorci zgodovine.

Zgodovinske jih pozna pod imenom Veneti ali Vendi.

KDO SO BILI VENETI?

Doslej je zgodovina Venete označevala kot predkeltске prebivalce srednje Evrope. In čeprav jih zgodovinski viri pogosto omenjajo, jim zgodovinarji niso posvečali posebne pozornosti. Ali so jih povsem prezrli ali pa so njihovo kulturo pripisovali drugim ljudstvom. Kot v prvem delu knjige ugotavlja Jožko Šavli, je lužiška kultura (1300 — 1100 pred n. št.), katere nosilec naj

bi bilo neznano indoevropsko ljudstvo ali po nekaterih mnenjih Germani, Tračani ali Iliri, istovetna s kulturo Venetov. Iz nje je izšla tudi žrnogradišča kultura, ki je kot pravo duhovno vretje pretresla Evropo in pomeni temeljno spremembo v njeni kulturni in jezikovni podobi. Tudi nosilci kulture žrnih grobišč so bili Veneti!

Sploh ostajajo Veneti nosilci in posredovalci tudi kasnejših kultur, predvsem halštatske, ki so jo in jo še mnogi zgodovinarji pripisujejo Ilirom.

Za nas je zanimivo, da so arheologi odkrili bogate najdbe obeh kultur, žrnogradiščne in halštatske, na območju širše Dolenjske. V knjigi so zato med slikovnim gradivom tudi številni predmeti iz arheoloških zbirk Dolenjskega muzeja.

Kdo so torej bili Veneti? Za pretežni del zgodovinske pisane skrivnostno ljudstvo, za avtorje knjige pa Slovani oziroma Slovenci, kot so se najverjetneje imenovali sami. Če to drži, potem seveda drži tudi to, da se Slovani niso naselili v ta del Evrope šele v 6. stoletju, marveč so staro evropsko ljudstvo, ki je živelo na prostoru med Baltikom in severnim Jadranskim morjem dolga tisočletja.

Priče razširjenosti in kulture Venetov v širšem evropskem prostoru so tudi imena gora, rek, krajev, ki so vsa slovenskega izvora. Šavli je temeljito raziskal pojavljanje venetskih oziroma slovenskih imen v alpskem prostoru (ne navadno je, da jih je našel tudi zunaj evropskih meja, celo na bližnjem vzhodu) in pojav oprl na teorijo, po kateri se je prvotno indoevropsko ljudstvo jezikovno zdiferenciralo v balto-slovensko skupino, ta pa v tri velike skupine: zahodne, vzhodne in južne Slovence. Slovenščina je po svojem izvoru zahodnoslovenska in ima ohranjenih še veliko značilnih indoevropskih in praslovenskih prvin.

TU DON MUJI DUX!

Slednje je pomagalo Mateju Boru, ki se je prebil do velikega in pomembnega odkritja. Kot prvu je uspelo podati sprejemljivo razlago venetske gramatike in razbrati venetske napise. O vsem tem obširno piše v drugem delu knjige, ki nosi naslov Venetščina in venetski napis.

Podrobno dokumentiran in temeljito opravljen posel. Svoj čas, ko so se študije prvokrat zagledale beli dan v Književnih listih Dela, so bile deležne ne samo polemičnega zavračanja, marveč tudi posmeha. Bor pa je vztrajal, dopolnjeval in preverjal svoja odkritja ter prišel, kot je trdno prepričan, do resnice. Venetščina je v svoji osnovi praslovenski jezik oziroma ima slovenščina svoje korenine v venetščini. Kot slavistu mu je bilo tako mogoče prodreti v skrivnost starih zapisov, medtem ko drugi raziskovalci zaradi nepoznavanja slovenskih jezikov in narečij seveda trdega oreha venetščine niso mogli streti.

Prav vznemirljivo je Borovo odkrivanje pomena zapisov na starem slovenskem spomeniku, na vojvodskem prestolu pri Gospe Sveti na Korškem. Kljub preklesavanju dela zapisa spomenik ostaja priča tisočletne slovenske/venetske zgodovine. Na njem sta namreč napisana, ki se po Borovi metodi branja venetščine glasila: Veri ma sveti veri, kar naj bi pomenilo Prisegaj, ampak pri sveti veri, in Tu don muji dux, v sedanji slovenščini Tu doni moj duh. Vsekakor zares sprejemljiva in logična zapisa na mestu, kjer so pred davnimi stoletji delili pravdo.

Kako torej? Kdo ima prav, uradna zgodovina ali naši venetologi?

Na vprašanje ni mogoče nepristransko odgovoriti, še posebno ne, ker doslej pravega znanstvenega soočanja med enim in drugim ni bilo. Venetologi so bili deležni hudih, vendar počeznih kritik, nemalokrat tudi smešenja, vendar so vztrajali in dopolnjevali orožarno dokazov o pravilnosti svojih teorij. Knjiga Veneti naši davni predniki jih je polna. Morda vsi nimajo enake teže in jih bo znanost ovrgla, vendar pa po tej knjigi ni več mogoče zgolj z nasmeškom zavrniti drugačne zgodovinske podobe o prastarih koreninah Slovencev. Protidokazi bodo morali biti dovolj trdni.

Dokler pa se spor okrog Venetov v znanstvenih krogih ne razčisti, naj velja tako enim kot drugim venetski pozdrav Osti jarej! Bor ga je prevedel kot Ostani jar (zdrav, mlad).

M. MARKELJ

Obzorja

ZELENA ZAVEZA

Pišemo leto 2089. V osrčju Kočevskega Roga se dogajajo skrivnostne reči. Videostikavt (človek, ki stika za novicami, torej nekakšen novinar) odkrije, da zvezna vojska koplje tajno odlagališče radioaktivnih odpadkov iz vse Evrope, s čimer naj bi prezadolžena Balkanija prišla do denarja za poravnavo stoletnih dolgov Svetovni banki in se izvlekla iz gospodarske krize. Javno odkritje nakane sproži vseslovenski ekološki in politični upor. Skupine zelenih iz Novega mesta se prve spopadejo z vojaki, zeleni sprožijo narodno gibanje, pisatelj Albert začne z gladovno stavko, vse skupaj pa se spremeni v poskus odcepitve od Balkanije.

Tako se, kratko označeno, prepleta pripoved, ki jo je znani pisec fantastične proze Miha Remec izdal pod naslovom Zelena zaveza in je pred kratkim izšla pri Založbi Borec. Remec se je v političnofantastičnem romanu, kot je označil delo v podnaslovu, lotil aktualnih problemov in jih, kot se za dobro fantastično prozo spodobi in kar tovrstna literatura omogoča, razprl, da se iz sedanje zamegljenosti in nepozornosti kažejo v vsem svojem pomenu in možnih posledicah.

Nedvomna odlika Remčevega pisanja je stroga notranja logika, ki obvladuje pripoved v vseh njenih elementih vključno z dognanim besedjem, ki ga po potrebi ustvarja na novo, da bi označil ali nove naprave ali pojme in medčloveška razmerja. Dodajmo, da Remec v izrisavanje slovenstva vnaša satirične in ironične podudke, kar daje romanu nekoliko humoren značaj, čeprav je podoba sveta, kot jo začenja, dovolj temačna. Vsekakor je knjiga vredna branja, in to ne samo zato, ker je razmeroma redka ptica na nebu slovenske tako imenovane znanstvenofantastične proze.

M. MARKELJ

NA POLU EROTIKE

Slovenski pesnik Denis Poniž je začrtal območje svoje poezije z obema dosedanjima pesniškima zbirkami, najprej z Dionizovimi pes-

mimi, nato pa še z Desetnicami. Medtem ko je prva izhajala iz risa slovenskega pesniškega modernizma, pa se je druga vsa zasedla v intimo, pri čemer je postala središče pesnikovega zanimanja erotika. Te dni je v zbirki Nova slovenska knjiga pri Mladinski knjigi izšla nova Poniževa pesniška zbirka Štirje letni časi. Z njo pesnik nadaljuje tam, kjer je bilo v Desetnicah, izšlih pred desetimi leti, osredičeno najizrazitejše območje intime oziroma skoraj izključno eros.

Pesmi, ki jih obsega nova zbirka, so nastale v letih 1983 do 1986, dopolnjene in

prepesnjene pa so bile v adventu 1988. S tem pojasnilom, natisnjem na samem začetku, je pesnik bržčas želel dati na znanje, da je novo delo nastajalo dalj časa, da ga je gradil premišljeno in ga dal iz rok šele potem, ko ga je tudi ustrezno obdelal in obrusil. Zbirko je razdelil na pet ciklov in prve štiri poimenoval po letnih časih, le da jim je pomešal ustaljeno zaporedje: zima, jesen, poletje, pomlad. Dodal je še peti letni čas — inferno amoroso, celoto pa sestavlja v strogo urejen poetološki sistem. Ta se zunaj kaže že po tem, da so vse pesmi zgrajene iz enakega števila verzov — iz osmih.

Še bolj kot formalna podoba zbirke Štirje letni časi je izzivalna njena pomenska in doživljajska vsebina, kot je zapisal Vasja Predan v spremni besedi. Vsebina je namreč že od samega začetka vsa v območju čutnega, tako rekoč od prvega stiha dalje. Ljubezen, strast, ženska — to so pojmi, ki dajejo vsebino in pomen življenju čutnega — doživijo svoje letne čase. Čas brez ženske je čas brez besede, se zaveda pesnik, to pa je tudi čas brez poezije. Ni romantičnega brezkrobnja, neskončnih sladkih sanj. Ko minejo štirje letni časi, pride še peti — inferno amoroso. Čas dvomov, nepotešene sle, ki nenehno vrta s svojim rezilom. Pesnik — blodnik strasti — ostaja sam, iz spominov se mu utrgajo pesmi, edino pfačilo za izkušnjo preživetega.

Bralcu pa je prepuščeno, da po branju Štirih letnih časov sam presodi, kako je z romantično držo človeka v realnem svetu ostrih robov. Vendar pa zato te Poniževe pesniške zbirke ne bo bral ne z večjim ne z manjšim užitek.

I. ZORAN

TROCKI O BALKANU

Med knjigami, ki naj bi pomagale razslojiti poglede na Kosovo, središnji problem jugoslovanske krize, je

Zabeleženo

SLOVENSKI INTELEKTUALCI

Slovenska družba je v spreminjanju, ki ga določa hotelje po modernizaciji, po usmeritvi v sodobne svetovne tokove. To pomeni prehod v postindustrijsko družbo, se pravi v družbo, za katero so značilni: obvladovanje informacij, znanje, civilnost, človekove pravice, intelektualizacija. Z drugimi besedami povedano: gre za družbo, v kateri razumniki igrajo pomembno vlogo. Zastavlja se vprašanje, ali je intelektualizacija slovenske družbe možna.

Vprašanje je toliko bolj aktualno, če vemo, da se je dobršen del slovenske povojne zgodovine dogajal pod bremenom antiintelektualnosti in »revolucionarnosti« (zavezanosti dogmi), kar je del slovenskih razumnikov preobrazilo v malomeščane in uradnike, tiste, ki se niso pokorili zveličavnosti ene ideje, pa je politika odstranjevala v vrsti afer in procesov. Razumnik, posameznik, ki »obdeluje« ideje in ga bistveno določa dvom, ne more biti dogmatik, je avtonomen in le kot tak razumnik v sodobnem pomenu te besede. Na Slovenskem pa imamo našim razmeram (vojaška družba) prilagojen tip intelektualcev, ki jih je Dimitrij Rupel v svoji knjigi Sloven-

tudi zanimiva in nenavadna knjiga, ki je pred kratkim izšla pri Državni založbi Slovenije v zbirki Aktualno. In sicer gre za prevod člankov ruskega revolucionarja in publicista Leva Trockega, zbranih pod skupnim naslovom Kosovsko vprašanje.

Trocki je v obdobju balkanskih vojn kot vojni dopisnik bival v takratni Srbiji in s časniki jezikom zabeležil politični in siceršnji utrip tega dela Balkana. Balkan je videl kot dokaj zmeden kos Evrope, splet žepnih držav z liliputanskimi kralji, »edini izhod iz morilske zmede in nacionalnega ter državnega kaosa, ki določa življenje na Balkanu,« pa je videl v »združitev vseh narodov polotoka v ekonomsko in politično celoto«, v demokratično federacijo. Trocki je torej videl rešitev, ki se je po prvi svetovni vojni izvršila, ozemelsko in politično sicer drugače, saj je novonastala Jugoslavija združila druge narode, kot jih je prevedevala njegova zveza, pa tudi ni šlo za zvezo enakopravnih narodov.

Vprašanje, kakšna naj bo balkanska federacija, je še danes aktualno, saj nekatera pretekla gledanja nikakor niso izginila, kot tudi ni izginila težnja po nasilnem urejanju zadev.

O Kosovu v knjigi sicer ni kaj prida govora, če izvzamemo beležke o boju srbske vojske z Albanci med vojno 1912. leta. Skoraj da bi bil primernejši naslov Balkansko vprašanje. Knjiga govori največ o Srbiji in Bolgariji, a tudi o silnicah, ki so se izkazovale že pred sedmimi desetletji in ki na nek način delujejo še danes. Knjiga tako nima zgolj dokumentarne, marveč tudi aktualno politično vrednost.

M. MARKELJ

ski intelektualci opredelil kot »organsko« v nasprotju z avtonomnimi. Knjiga je izšla pred kratkim pri Mladinski knjigi v zbirki Nova slovenska knjiga.

»Zalostinka o položaju slovenske inteligence«, kot je avtor svoje delo označil na predstavitvi, skozi predstavitev in analizo konkretnih dogajanj, od afere okrog Kocbekove knjige Strah in pogum do dogajanja ob ustanavljanju Nove revije, preverja nekatere svoje predpostavke in kritično pripombe o slovenskem humanističnem razumništvu in možnostih prehoda slovenske družbe iz vojaške v civilno. Ruplova knjiga tako predstavlja polemično, zanimivo in vprašujoče branje, po katerem se spleča poseči.

PONATIS POKRA

Pri Cankarjevi založbi so izdali ponatis danes že slovi-te pesniške zbirke Tomaža

Šalamuna POKRA, ki je izšla »davnega« 1966. leta v samozaložbi in se iz »sirotka« spremenila v prelomno knjigo prelomnega obdobja slovenske poezije. Šalamun je s svojim novim pesniškim jezikom sprožil pravi val posnemovalcev, hkrati pa pomembno vplival na nadaljnji razvoj slovenskega pesništva s svojim osvobajanjem pesniškega jezika. Odprl je »okno svobode za nov, neposreden pogled na besede«, kot je v predgovoru k tej drugi izdaji napisal Tomaž Brejc.

Pričujoči zapisi temeljijo na resničnih dogodkih, ki so pred tremi in več desetletji razburjali dolensko javnost. Le osebe in kraji v njih so, ker so glavni junaki povečini že pošteno odslužili svojo kazen, izmišljeni.

Obesil sina

2. oktobra ob 23.55 je na novomeški postaji milice zavonil telefon. 45-letna Sonja je miličnikom razburjeno hotela pripovedovati, kako njen mož z nožem v roki grozi hčerki, da jo bo ubil. Prosila je za takojšnjo pomoč, sicer da bo prepozno. Miličnika, ki sta nemudoma odhitela na kraj dogodka, sta v hiši našla možkega, ki je na ves glas navijal gramofonske plošče, vmes pa razbijal po stanovanju in grozil. Drugega jima ni preostalo, kot da ga zapreta v marico, nakar sta prisluhnili Sonjini zgodbi.

»Mož Vojko je tistega dne popival, kot počenja že vrsto let. Domov je prišel ob 15.30 in takoj pričel razbijati stole, na-

to se je spraval nad psa in ga pretepel, nakar je pretepel še otroke. Ti so mu zbežali iz hiše, a jih je kmalu ujel in vnovič pretepel s pasom za hlače. Nato je ponovno odšel v gostilno. Vrnil se je pozno zvečer, ko so otroci že spali. Vnovič se jih je polotil in jih pričel tepsti. Vse je nato spodil iz hiše, k sebi v kuhinjo pa je poklical 12-letno hčer, naj mu speče jajca. Nato ji je v roke dal nož, češ naj ga zakolje. Če tega ne bo storila, bo on zaklal njo in potem še sebe. Po teh besedah je ugasnil luč in zaprl vrata. Hči je pričela jokati in klicati na pomoč. Prvi so priskočili sosedi, nato sem poklicala še vas,« je v solzah pripovedovala Sonja.

Ob tem dogodku je prišlo na dan vse trpljenje, ki so ga ob vselej vinjenem Vojku preživljali Sonja in otroci. Nekega poletnega dne je bilo, ko je Vojko ponovno prišel vinjen domov. Najprej je pretepel hčerko, ker je pri njej našel prijateljico, in jo vrgel ob jarek pri hiši, globok kake pol metra in poln vode. Podobnih dogodkov je bilo nič koliko, najhuje je bilo prav 2. in 3. oktobra. Drugega oktobra sta ga miličnika, kot smo že zapisali, odpeljala na treznjenje v prostore postaje milice. Ko pa se je naslednjega dne vrnil, se je odpravil na podstrešje. Tam je od hčerke zahteval, naj mu prinese sekiro, češ da bo ubil mater. Ko ga ni hotela poslušati, se je spraval nad drugo hčerko in jo pretepel. Pa ne le to. Otrokom je preprečeval, da

bi se učili, podil jih je od knjig, poleg tega jim je trgjal zvezke in jih metal v ogenj. Sodu pa je izbil dno dogodek, ko je obesil lastnega sina.

Enajstletni Mirko je tistega dne vojakom, ki so imeli blizu hiše vaje, nesel steklenico vode. Ko se je vračal v hišo, ga je zalotil oče. Pričel je vpiti in sinu očitati, da vojakom nosi alkohol, namesto da bi ga pustil njemu. Mirko mu je zatrdil, da je bila v steklenici zgolj navadna voda. Vojka je to tako razkačilo, da je sina zagrabil in pretepel, zatem pa iz hiše poklical ženo in ostale otroke ter jim povedal, da bo Mirka obesil. Družino je nato nagnal nazaj v stanovanje, Mirku pa okoli vratu nataknil zanko iz bakrene žice, ki jo je prej pridrtil na podstrešni tram. Sina je postavil na lestev in ko je zanko okoli vratu zategnil, je Mirka sunil s lestve, tako da je obvisel na zanki. Le še nekaj trenutkov ga je ločilo od zanesljive smrti, ko so iz hiše pritekli žena in ostali otroci ter Mirka, vsega plavega v obraz, sneli iz zanke in mu tako rešili življenje. Ceno temu so vnovič plačali s številnimi udarci.

Take in podobne srhljive zgodbe so prihajale na dan potem, ko so se za Vojkovo početje pričeli zanimati miličniki. Ni bilo drugega, kot da so ga 3. oktobra sredi noči vnovič priprli. Sojenje je počakal za rešetkami. Senat novomeškega okrožnega sodišča ga je obsodil na 3 leta strogega zapora, pri tem je upošteval, da gre za podpovprečno inteligentnega človeka, kroničnega alkoholika, ki kaže znake cerebralne prizadetosti; bistveno je bila prizadeta njegova zmožnost razumeti pomen dejanj. Vojko je že pred pravno močnostjo sodbe zaprosil, naj ga premestijo v KPD Dob, kjer ga je tudi pričakalo obvestilo, da je vrhovno sodišče Slovenije njegovo pritožbo zavrnilo in potrdilo sodbo prvostopenjskega sodišča. Prav tako je bila kasneje zavrnjena tudi zahteva za izredno omilitev kazni. Navzlic temu pa Vojko kazni ni odsedel v celoti; kake pol leta, predno bi mu potekla, je na Dob prispel sklep komisije za pogojne odpuste republiškega sekretariata za pravosodje, organizacijo uprave in proračun, s katerim so se mu odprla vrata v svobodo.

OBRAZI

Mož s čevljar-skega voza

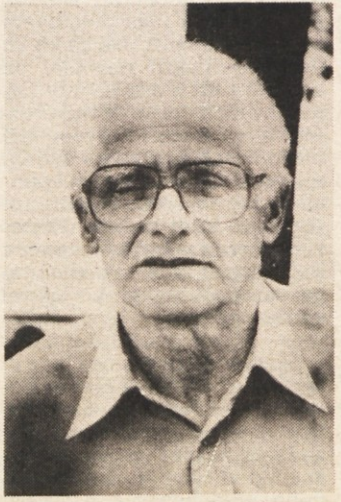
Včasih so imele delavnice svoj vonj. Takoj ko si z ulice stopil v prostor, te je objel in vedel si, če si prišel k pravemu mojstru. Čevljarke delavnice še posebej. Prostor je bil nasičen duha po sveže ustrojenu usnju, lepilih in mazilih. Prijeten vonj je bil to in odnesel si ga s sabo v kosu starega časopisa, kamor je mojster zavil popravljene čevlje.

Beletov Anton ga ima gotovo še dobro v spominu, čeprav je že pri sedemdesetih. Če le more, odide tja gor visoko v hrib Straške gore, skoraj tik pod gozdom, kjer ima vinograd, pa od tam uživa prelepi razgled na dolino Krke. Vsa pokrajina je kot na dlani pred njim, od roških hribov pa tja do Ljubna, Gorjancev in Trške gore. Sveže sape pihljajo tukaj gori, vendar iz Antonovega spomina ne bodo nikoli izbrisale tistega značilnega vonja čevljarke obrti. Predolgo ji je bil zapisan. Ne, Anton ne bo pozabil nanj, boji pa se, da bo poznavanje čevljarke obrti, takšne, kot je bila nekdanj, nepovratno izginilo iz zavesti sedanjih generacij. Čevljarjev, tistih pravih, ki ne pilejajo samo pete, je vse manj, vajencev pa menda ni več. Nesluten razmah obutvene industrije,

ki množično proizvaja izdelke vseh mogočih modelov in iz vseh mogočih materialov, je opravil svoje. Ljudje obutev ponosijo in odvržejo, tistih, ki bi še znali ceniti plemenitost in zdravje pravega usnja, pa je premalo, da bi obrt ostala pri življenju.

Bele iz Gornje Straže je torej upokojen čevljar, vendar šila in kopit še ni vrgel v kot. Včasih se še oglašajo njegovo kladivo. Tok, tok, tok, se zasliši in delavnice, ko zabija lesene klinčke v debele podplate. Ko je treba popraviti ortopedske čevlje za kakega invalida, je pravi le star, izkušen mojster. Pa še ena stvar je, zaradi kate-re Bele še vedno skrbno čuva svoje staro orodje in naprave iz čevljarke delavnice. Pred leti, ko so v straškem turističnem društvu razmišljali, kako bi popestrili in poživilo svojo dejavnost, je prišel Anton s predlogom: »Naredimo šušarski voz!« In res so ga. Sedaj je menda edini v Sloveniji in Stražane vabijo z njim na vse večje prireditve. To nedeljo bo nastopal tudi na Srečanju v moji deželi v Dolenjskih Toplicah. Na šušarskem vozu so vsa najbolj značilna stara orodja iz čevljarke delavnice, na njem pa se pelje tudi Anton, ki mimogrede pokaže nekatera opravila, na primer šivanje ali pribijanje podplatov. Včasih vzame na voz še mojstre iz sorodnih obrti, sedlarje ali tapetnike.

Bele se je rodil pred kakimi sedemdesetimi leti v Gorenji

Straži in še danes živi v svoji rojstni hiši, le da je precej preurejena. Pa tudi drugega se je okoli precej spremenilo. »Bila je to kmetijska vas včasih, pravi Anton. »Tudi mi smo imeli kmetijo, sedaj pa smo tako rekoč v mestu, toliko novega se je tukaj okoli zgradilo. Pri nas je bilo doma šest otrok in takoj po osnovni šoli sem moral v uk v Novo mesto. Za vajuca me je vzel mojster Grilc, ki je imel delavnico tik pri mostu, tam, kjer je danes prodajalna Seme. Pri njem nas je delalo tudi po trideset in lahko si predstavljate, koliko tolklanja je to bilo. Izdelovali in popravljali smo vse vrste čevljev. Nove čevlje smo izdelovali na akord. Za en par smo dobili 12 do 15 din, odvisno pa od tega, kakšen je bil; mojster pa je zanj iztržil 120 do 150 din. Na dan sem napravil par in pol do dva para čevljev.«

Seveda se čevljarji mojster Anton še dobro spominja, kakšne so bile cene tiste čase, ko je moral kot vajenec s carjarjem po novomeških trgovinah kupovati malico za starejše sodelavce, kajti cene se takrat niso spreminjale tako kot sedaj, ko se nam zdi čudno, če ena zdrži kar en teden. Takrat je kilogram dobrega kruha iz Forškove pekarnje čez cesto stal 4 dinarje, pa pika. En liter vina je stal 10 dinarjev, prav tako kilogram mesa, kilogram sladkorja pa je bil po 12 din. Dobri škornji iz Grilčeve delavnice so vrgli 300 din.

Pri mojstru Grilcu je Anton ostal vse dotlej, dokler ni moral obleči uniforme. Potem se je začela vojna, prišel je v ujetništvo, po vojni pa se je v Straži oženil z domačinko Kristino, s katero sta dobila pet otrok, sedaj pa imata tudi že štiri vnuke. Družino je Anton preživljal s čevljarstvom. Takrat je to še šlo. Po vojni so v Straži ustanovili čevljarstvo podjetje, ko pa je to sredi šestdesetih propadlo, je Anton delal na svojem do upokojitve leta 1977. Sedaj, meni Anton, se čevljarstvo na stari način ne splača: »Zastonj ne moreš narediti, če pa bi računal dejansko ceno, bi se stranki zdelo preveč. Žal je tako samo v nekaterih poklicih.«

TONE JAKŠE

Nesojeni rudnik izpodjeda domačijo

Tisto leto, ko so v Globokem odpirali poskusne jaške za morebitni izkop premogovih zalog, je Mavsarjevo družino v Dečnih selih doletela nesreča. Plaz jim je odnesel sadovnjak s 400 mladimi jablanami. V dolino je izginila tudi cesta do hiše in ostali so odrezani od sveta. Tega je štiri leta, morda celo pet, se spominja Ivan Mavsar in obenem pové, da so mu ob nesreči takoj priskočili na pomoč pri Kostaku, kjer je še danes zaposlen. Z buldožerjem so mu napravili novo pot do hiše vrh pobočja, ki se še danes poseda.

»Ponoči ne morem spati,« pripoveduje, »ker v hiši vse škriplje in nas je strah, da nas bo lepega dne odneslo vse

skupaj po hribu navzdol. Hiša ima polno razpok in bivanje v njej ni več varno. Zaradi nagibanja se bojim, da bo potrgalo električne žice s konzolami vred. Tudi vodnjak je počen. Globok je 24 metrov in pred plazom nam ni nikoli zmanjkalo vode, lani pa je bilo v času suše v njem samo blato. Tudi zdaj je voda kalna in lepega dne bo izvir morda za zmeraj presahnil.«

Družina Mavsar se bo morala izseliti drugam, toda možnosti za nov dom ima vsak dan manj. Pred tremi, štirimi leti so jim na občini svetovali, naj bi odšli v Brezino. Mavsar je dejal, da je bila za kmeta primerna samo ena hiša, vendar tam niso bile urejene zadeve z dediči. Za tisto hišo so mu baje

na izvršnem svetu obljubili, da bi jo adaptirali. Potem je vse skupaj padlo v vodo in medtem ko so stekle stvari na zemljiški knjigi in so se razčistili tudi odnosi z dediči v tujini, je cena poskočila in Mavsarjevi niso mogli več ponuditi kupnine. Druga hiša v isti vasi je imela premajhno dvorišče za kmetijo, tretja pa premajhno parcelo. Potem so se odločili, da bodo raje gradili in ostali bližje domačiji, njivam in travnikom, ki jih še vedno obdelujejo. Lokacijsko dovoljenje so dobili na parceli kakih petsto metrov od sedanjega doma. Če bodo živeli tam, potem bi lahko še naprej uporabljali stara gospodarska poslopja in kozolec. Tudi sadovnjak na bregu zahodno od hiše za sedaj še rodi, čeprav se terase postopoma pogrezajo.

Mavsarjevi imajo nekaj manj kot poldrugi hektar obdelovalne zemlje, vendar je vsa v hribu in ob mokrem vremenu težko dostopna. Lani so zelo malo pridelali, ker jim je vreme preprečilo razvoj gnoja po njivah. Redijo konja, da z njim kaj pripeljejo in zorjejo, v hlevu pa imajo še kravo, da niso brez mleka. Čez leto zredijo po tri prašičke, in to je vse. Z zemljo in z Ivanovim zaslužkom se mora preživeti pet ljudi; starši, stara mati in dve hčeri, ki se šolata. Starejša Alenka je na Filozofski fakulteti v Ljubljani in je trenutno brez štipendije, mlajša pa obiskuje gostinsko šolo v Novem mestu. Ta sicer ima štipendijo, toda ta gre pretežno za internat, a denar za vožnje domov in za obleko morajo prispevati starši.

Ivan Mavsar je pred dvaindvajsetimi leti adaptiral staro hišo, ker se je že podirala in ker je bila premajhna za večjo družino. Takrat mu je Kostak izdatno pomagal v denarju, delu in materialu. Dobil je za sto takratnih milijonov dinarjev nepovratne pomoči, za sto milijonov kredita na trideset let in za tristo milijonov dinarjev vrednosti v materialu in delovnih urah, ki so jih napravili Kostakovi delavci.

Ves ta trud je potem uničil plaz in družina se bo zelo težko ločila od domovanja na pobočju. Nesreča jih je prisilila v

to, da spet gradijo, vendar zdaj sploh ne napredujejo. Šele prvo ploščo imajo, drugo so nameravali zabetonirati s kreditom. Zanj so zaposlili pri Kostaku, vendar so jim prošnjo zavrnili in Ivan je nad odločitvijo komisije močno razočar-

ran. Na mesec zasluži poldrugi milijon dinarjev, kar zado- stuje komaj za straniščno okno. Ne gre mu v račun, da kljub razpisnim pogojem, ki zahtevajo drugo ploščo, pri njem niso naredili izjeme. Saj ne gradi hiše zato, da bi imel razkošnejše bivališče, ampak iz potrebe, ker se družina ne more več izpostavljati nevarnosti. Ivana je najbolj prizadelo, da sta bila med prosilci mož in žena in sta oba dobila posojilo, a nekaterim so odobrili kredit že drugič. Mavsar je poskusil tudi na stanovanjski skupnosti v Brežicah, vendar so ga napotili v Krško, ker je tam zaposlen. Pred dvema letoma so ga obiskali predstavniki brežiških občinskih družbenopolitičnih organizacij, vse pregledali, popisali, vendar pomoči ni bilo. Odzval pa se je Rdeči križ in taje zbral 95 milijonov starih dinarjev. Za to vsoto je Ivan kupil opeko in armaturne mreže za ploščo. Ženo sta se pred kratkim oglašila v prodajalni Kerametala, da bi dobila cement na odplačilo. Bilo je zaman, ker cemen-

ta ne prodajajo na kredit, čeprav bi bil zaradi obresti zelo drag. V začetku februarja letos je Mavsar poskusil spet na izvršnem svetu občinske skupščine v Brežicah. Dvakrat je bil tam, a je zvedel samo to, da denarja ni. Napotili so ga na Cestno podjetje, verjetno zaradi tega, ker so tam dobili nekaj denarja za sanacijo plazov. Ko si ni več vedel pomagati, je ponovno poklical v naše uredništvo, rekoč, da se ne počuti kot občan, da ga povsod zavračajo, čeprav pomagajo ljudem, ki so do pomoči manj upravičeni. »Ljudje mi pravijo, da je vse odvisno od občine,« je dejal, »in ko so bili tukaj Trboveljčani, so povedali, da pri njih za plazove takoj poskrbijo, pomagajo prizadetim in ukrepanje vse, kar je potrebno. Mavsar še vedno misli, da se je pri njem zgodila nesreča zaradi odpiranja podzemnih rudniških rovov, čeprav strokovnjaki menijo, da rudnik na to nima nobenega vpliva.

J. TEPPEY

Zreb je izmed reševalcev 22. nagradne križanke izbral ANKO KRIŽANEC iz Bračne vasi in ji za nagrado dodelil knjigo nemškega pisatelja Heinza Stalderja Voda na soncu. Nagradniki čestitamo in ji želimo prijetno branje!

Rešite današnjo križanko in pošljite rešitev najkasneje do 10. julija na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 24.

REŠITEV 22. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 22. nagradne križanke je, brana v vodoravnih vrsticah, takšna: IGOR, AMARU, RTA, DAKAR, AMENORETA, FA, ALI, NR, BORIS FAKIN, TEL, LAH, AK, STONOGA, ION, MAROGA, OTROBI, REK, JABLANAC, AGAR, DORE, IKE, DURI, EPIR, RUK.

MISLIJ

Dvom je lastnost vsakega človeka, ki pokaže minimalno mero ustvarjalnosti.

B. M. ZUPANČIČ

Ljudje s slo po uničevanju, mučenju in ubijanju so pripravljene stopiti pod vsako zastavo.

O. KRIŽANOVSKI

DL	HOMERSKI JUNAK	DRUGO IME ZA STAROGR BOGA PANA	SINGULAR	SESTAVIL UDRI	STANE ZAGAR	ITERARNO DELO V STRIH DELIH	JEZERO NA MEJI ZDA-KANADA	TELUČEK	ZENSKO IME
ANGL SVETLO PIVO LITER				PREDOVNA AM PISATELJICA GERTRUDE KRAVEČ					
MATERIAL V GRADBE NIŠTVU					SODOBNI KIT PESNIK				
ASTRONAVT ARMSTRONG MOČNIK						TEKOČA, VODA VINSKA PČIVKA			
DL	TROPSKA SMOLA	JAP DRUŽABNA IGRA JEZERO NA RINSKEM		VRSTA ENCIMA BEOTUEC				LAT DRUGACE	EDEN OD DUMASOVH M. KRETIVJEV
GR MIT CAROVNICA					IGLASTO DREVO	BIBLUSKA OSEBA	STAR DENAR DESNI PRITOK DRINE		
OSEBNI ZAMEK				NAUK O UŠESNIH BOLEZNIH PLESALKA PAVLOVA				LAT ENAKO OKKER TOM	
LEGENDARNI IT. VIOLINIST INICCOLO									
MOJZESOV BRAT				URALCAL-TAJSKI NAROD					
DENARNA ENOTA					ANTUN NAJIS		IT KRITIK KERMALNER		

Klopi so lahko zelo nevarni

Pri izletih v gozd bodite pozorni na klope, saj vas lahko »obdarijo« z nadležno boleznijo — V Sloveniji 1600 obolelih

Borovnice, gobe, jagode, želja po gibanju v naravi in miru, vse to vabi nestnega človeka v gozdove. In če že v naših gozdovih razen v kočevskih in noranjskih ni več nevarnih divjih zveri, to nikakor ne pomeni, da so izleti v gozd povsem brez nevarnosti. Kačam in stelim živalim, na katere se naleti tudi v manjših gozdovih, se da ogniti, malo težje pa se je ubraniti komaj vidni nadležni, ki se s listja spušča na obiskovalce gozdov.

To so klopi. Te drobne živalce iz reda pršic, ploščatega telesa s štirimi pari nog in s ostrim sesalom, žive v travi, na grnovju, suhem listju, v drevesni skorji in glicah pa tudi v zidnih razpokah v hlevih. Hranijo se s krvjo sesalcev in tudi človeka. Dokazano je, da klopa prenaša 49 vrst ptic in 29 vrst sesalcev. Radi se govorijo tudi na človeku. Zagrižejo se v kožo gostitelja in mu sesajo kri. Vse to bi bilo nič tako nevarnega, ko bi pri tem početu klopi ne prenašali klice nalezljivih bolezni, kot so meningitis, povratna mrzlica in v zadnjem času še ena nadležna, in sicer lajmska bolezen oziroma borelija.

Čeprav gre dejansko za staro bolezen, pa se je zanimanje zanjo povečalo lele pred poldrugim desetletjem, ko se je razpasla v ZDA. Na ameriškem kontinentu so jo tako rekoč na novo odkrili in ji dali ime lajmska bolezen po mestu Lyme, kjer so najprej postali pozorni nanjo. Po statističnih podatkih je od leta 1980 zbolelo v Ameriki približno 6000 ljudi, ocenjuje pa se, da je obolelih najmanj 15.000. Strokovnjaki so ugotovili, da se bolezen širi z ugrizom klopa xodes dammini, samo klica pa so odkrili nekaj let kasneje, in sicer gre za svedrasto spiroheto iz rodu borrelia. Kasneje so ugotovili, da borelijo prenašajo tudi brenciji in nekateri drugi insekti. Trajni gostitelj klice je gozdna divjad, od koder jo klopi skozi svoje tri stadije razvoja lahko prenesejo na človeka.

Čim bolj je pisatelj zakoninjen v svojem okolju, tem bolj ga vsi ljudje razumejo; čim bolj narodnosten je, tem bolj mednarodnosten postane.

I. B. SINGER

Bolezen se je razširila po vsem svetu in jo poznamo tudi pri nas. Po dosedanjih podatkih je za lajmsko borelijo v obdobju zadnjih štirih let v Sloveniji obolelo približno 1600 ljudi. Na Dolenjskem je bilo, kot navaja dr. Dušan Harlander iz novomeškega Zavoda za socialno medicino in higieno, le 6 primerov, od tega največ (4) v trebanjski občini. Letos beležijo le en primer in en sum. Dolenjska in Bela krajina sta torej v tem pogledu neproblematični, podobno, kot velja tudi za meningitis, ki ga prenašajo klopi, saj sta beli lisi na epidemiološkem zemljevidu Slovenije. Bolezen se pojavlja le posamično, kar pa ne pomeni, da v dolenjskih gozdovih ni potrebno biti previden.

Bolezen ima različne stopnje in oblike, zato je ni lahko prepoznati, zlahka jo zamenjamo z nekaterimi kožnimi boleznimi, kasneje pa tudi z drugimi boleznimi zaradi srčnih, revmatičnih in živčnih poškodb, ki se pojavijo v kasnejših stadijih bolezni.

Klica pride v človeka z ugrizom klopa. Največ kužnih ugrizov je junija in julija ter oktobra in novembra, v času, ko ljudje radi obiskujejo gozdove. To je torej obdobje, ko je treba biti najbolj pazljiv. Če pri ugrizu pride do prenosa klice v telo, se na koži naredi izpuščaj rdečkaste barve, ki se v koncentričnih krogih razširi od mesta ugriza, lako se pojavijo tudi nepravilni obroči. Izpuščaji lahko izginejo in se pozneje pojavijo tudi na povsem drugih delih telesa, tudi daleč od mesta ugriza. Običajno spremljajo kožne izpuščaje še zdravstvene težave, ki so sicer značilne za gripo: povišana temperatura, slabo počutje, utrujenost, bolečine v mišicah. Te težave tudi brez zdravljenja izginejo.

Sledi druga stopnja bolezni, za katero so značilni znaki okvar živčevja in srca. Tretjina bolnikov ima glavobole, znake meningitisa, prehodne ohromitve in podobno. Možno so tudi težave s spanjem in zbravnostjo, bolnika zapuščajo spomin, pojavijo se bolečine v vratu, križu, rokah in nogah, tudi težave z dihanjem. Nekaj manj kot desetino bolnikov prizadenejo motnje srčnega ritma. Smrtne okvare srčne mišice so na srečo dokaj redke.

Tretja stopnja se začne po nekaj tednih, mesecih ali celo letih, prizadene pa

predvsem sklepe in je podobna revmatičnemu artritisu. Sklepi, še posebno kolena, zatekajo, posledice pa so vedno huje.

Kaj storiti? Če pride do okužbe, se pravi do ugriza klopa, in se na koži pojavijo sumljivi znaki, je najbolje poiskati zdravniško pomoč. V Ljubljani na Univerzitetni infektološki kliniki dela posebna ambulanta, kjer se lahko oglasite brez napotnice in se tudi pozanimajte za informacije. Sicer pa so tudi zdravniki splošne prakse pri nas seznanjeni z boleznijo in bodo bolnika napotili na pravo mesto.

Za zdravljenje je zelo pomembno, da bolezen pravočasno odkrijemo in zdravimo že v prvi fazi razvoja. Prepoznavanje okuženosti je sicer precej težavno, saj je dokazovanje prisotnosti spirohete z laboratorijskimi testi zahtevno.

Najboljša je in ostaja preventiva. To pomeni preprečevanje ugriza klopa. V gozd pojdemo le primerno oblečeni, z dolgimi rokavi, zaprtimi obuvali, če se le da, v obleki z gladko tkanino ter s kapo ali ruto na glavi. Klop se spusti tudi na glavo, med lasmi pa je težko pravi čas odkriti kožni izpuščaj. Dobro se je tudi namazati s sredstvi, ki odganjajo mrčes. Po vrnitvi iz gozda se je treba skopati in pregledati kožo, če ni kje vanjo zarit klop.

Klopa je treba takoj odstraniti. Najbolje je uporabiti pinco ali kleščice ali pa uporabiti olje ali petrolej za lažjo odstranitev zajedalca. Po odstranitvi je treba ugriz tudi razkužiti.

Kakor ne gre nevarnosti prevlečevati, je ne kaže tudi omalovaževati. Če ste ljubitelj gozda in sprehodov po gozdu ali vas v gozd vodijo delovne in poklicne poti, potem nekaj več pozornosti ne bo odveč.

M. MARKELJ

Ni bilo umora

Že kmalu po tistem, ki je leta 1978 papež Janez Pavel I. po samo 33 dneh papeževanja nenadoma umrl, so se začele širiti govorice, da na oni svet ni šel po božji volji, temveč da so mu pri tem pomagali drugi. Pred petimi leti je celo izšla knjiga/Davida Yalopa V imenu božjem, v kateri avtor zatrjuje, da so papeža zastrupili.

Resnica je končno prišla na dan, in sicer v knjigi, ki je pod naslovom Tat v noči izšla prejšnji mesec. Knjigo je napisal britanski publicist John Cornwell, dovoljenje za raziskavo pa mu je pred dvema letoma odobril sam Vatikan.

Avtor se je dela lotil temeljito. Kar nekaj mesecev je porabil za pogovore z vsemi ljudmi, ki so bili tako ali drugače vpleteni v papežovo življenje in njegove zadnje dneve. Mnogi ljudje so spregovorili šele zdaj, ko je vsa zadeva dobila blagoslov Vatikana. In tako je publicist na osnovi vseh mogočih izjav in dokumentov prišel do spoznanja, da je Janez Pavel I. umrl zaradi pljučne embolije, ne pa zaradi srčne kapi, kot se je ob smrti glasilo uradno sporočilo Vatikana.

Papež torej ni bil umorjen, vendar je raziskava vseeno vrgla nekaj senc na ravnanje Vatikana. Cornwell je namreč ugotovil, da je papež umrl zaradi malomarnosti odgovornih. Nekaj dni pred smrtjo so ga mučili hude bolečine v prsih, udje pa so mu zatekli. A vendar ni nihče poiskal pomoči zdravnikov.

BORUT KOS:

V DEŽELI ISLAMSKE REVOLUCIJE

Povedal je, da je 30 let delal v neki kemični tovarni v Tabrizu, kjer so ga po revoluciji zaradi pomanjkanja dela odpustili. Tako se je z družino znašel na cesti. Moral je vrniti tudi stanovanje. Sedaj pa se preživlja z občasnimi deli.

Odpravil sem se na bazar, kjer sem po dolgem barantanju kupil preprogo, nato pa odšel na ogled mesta, ki je zame najlepše v vsem Iranu. Za razliko od drugih je polno zelenja. Ob reki, ki teče skozi mesto, je park, v katerem se zbirajo ljudje in v senci dreves z družinami preživljajo prosti čas. Mesto je zelo živahno in polno zgodovinskih znamenitosti. Čeprav se vse nahaja v središču mesta, na največjem odprtem trgu na svetu (kot trdijo), je lahko ostal tukaj več kot tri dni, kolikor sem si jaz vzel časa, pa bi še ne videl vsega niti bi se ga ne naveličal. Navsezadnje sem tudi stike s študenti, ki so za silo obvladali angleško. Povedali so mi, da je Isfahan politično mnogo bolj mirno mesto in da je

Homeinijeva policija tukaj manj prisotna kot v drugih mestih. Na žalost pa sem ugotovil, da to ne drži popolnoma.

Ker je bila vročina neznosna, sem oblekel majico z odrezanimi rokavi in se sprehajal po mestu. Ko sem stal pred neko trgovino in se pogovarjal s trgovcem, sem na hrbtu naenkrat začutil hladno cev. Dvignil sem roke ter se počasi obrnil. Pred menoj je stal vojak z avtomatsko puško in mi z očmi pokazal na vojaško vozilo, ki je že čakalo name. Potisnil me je na zadnje sedeže med dva vojaka, sam pa je sedel poleg voznika in odpeljali smo se.

Nekaj minut smo vsi molčali. Jaz sem čakal, da mi kaj povedo, vendar najbrž niso znali angleško. Tisti, ki me je potisnil v vozilo, je čez čas začel kazati na ljudi, ki so hodili po pločnikih in mi s kretinami pokazal na moje odrezane rokave ter na njihove srajce z dolgimi rokavi. Delal sem se nevednega in mu stalno ponavljal: »Turist, turist«, ter zmigoval z ra-

Da se fantu s kmetijo ni prav lahko oženiti, vedo slovenski kmetje, ki jih ljubezen do zemlje in rodbinske zapuščine še drži pri kmetovanju. Še posebno velja to za hribovske kmetije. Kljub vsemu pa pri nas zadeva ni tako huda, kot je v Južni Koreji, deželi gospodarskega čudeža. Kot poroča revija Newsweek, je število kmečkih fantov, ki si zaradi samotnosti vzamejo življenje, vznemirljivo veliko. V nekaj mesecih letošnjega leta se je ubilo 21 mladih kmetov, ker niso več prenesli samotnega življenja, nevest pa nikakor niso mogli dobiti. Raje so si izbrali smrt kot staranje v samoti in brez družine.

»To je eden najhujših problemov naše dežele,« pravi profesor s seulske univerze Kim Sung Soo. »Gre za biti ali ne biti.«

Razlogi, zakaj so mladi kmetje ostali brez nevest, so jasni in preprosti: na podeželju ni dovolj za moštitev godnih deklet. Mlade ženske trumoma zapuščajo korejsko podeželje v želji po boljšem in lagodnejšem življenju v mestih. Silovit gospodarski razvoj v zadnjih dveh desetletjih, zna-

Najslajši je boj za oblast, slajši celo od tega, da imaš oblast.

M. DJILAS

Ne jemlji si nikoli v ničemer drugega vodnika kot razum.

M. AVRELIJ

Družba spodbuja nove ideje, kadar dopušča čim večjo različnost v mišljenju. Družba pa jih ubija, kadar dopušča v mišljenju le eno smer.

V. PEČJAK

V sanjah so skrita vrata večnosti.

M. STERLE

Rešeni sloni?

Prepoved uvoza slonovine v ZDA in ES — Konec morije?

Tako kot nosorogom tudi slonom grozi propad zaradi pohlepa in brezobzirnosti trgovcev in divjih lovcev. Slonovina kost je blago, ki gre po vsem svetu dobro v prodajo, kot surovina ali v dragih izdelkih. A ker so lovci starejše živali z velikimi okli že pobili, morajo zdaj pobiti trikrat več slonov, da bi se dokopali do enakih količin slonovine. To pa pomeni, da se število slonov hitro zmanjšuje. Od 1.300.000 slonov, kolikor jih je bilo leta 1979, se je njihovo število skrčilo za polovico.

To je dovolj resen opomin, da je treba nekaj narediti. WWF, svetovna organizacija za varovanje narave, je pozvala svet k zatiranju trgovine s slonovino. ZDA so se odzvale in kot prva država na svetu sprejela prepoved vsakršnega uvoza slonove kosti ali slonokoščenih izdelkov. Pred dnevi je temu zgledu sledila tudi Evropska skupnost.

Prihodnje leto naj bi mednarodni dogovor o ilegalni trgovini z ogroženimi živalskimi vrstami dopolnili z amandmajem, ki bo prepovedal vsakršno trgovanje s slonovino. Do takrat bi divji lovci najbrž zdesetkali slonje črede, če ne bi razviti del sveta že sedaj sprejel prepovedi.

čilen za Južno Korejo, je odprl množino novih delovnih mest v tovarnah in uradih, z njimi pa nove možnosti za osamosvojitve in boljše življenje žensk.

Dekleta si ne pomišljajo kaj dosti, ko je treba zapustiti podeželje. Tradicionalna vloga ženske na kmetijah ni lahka: trdo mora delati na poljih in skrbeti za moža, otroke in gospodinjstvo. Življenje korejske kmetice je zelo trdo in prinaša kaj malo radosti.

A z zemlje ne beže samo dekleta. Tudi fantom je bolj všeč beli mestni kruh. Tudi s trdim delom na kmetiji ni mogoče zaslužiti toliko, kot zasluži navaden delavec v tovarni.

Tako se podeželje prazni, vztrajajo pa tisti, ki morajo, ki nečejo družinskih kmetij pustiti propadu, davek taki odločitvi pa je pogosto trdo in samotno življenje.

Nič ne kaže, da bo kaj bolje. Vlada kmetijstva ne spodbuja, ker ZDA pritiskajo na korejsko tržišče s svojimi kmetijskimi presežki. Zganili so se sami mestni prebivalci, nekdanji kmetje in sorodniki kmetov. Za vztrajajoče skušajo dobiti neveste na razne načine: objavljajo oglase in fotografije kmečkih fantov, prirejajo srečanja mladih kmetov z dekletji in podobno. Ali bo zato kaj manj samomorov in kaj več poročenih, pa se ta čas ne ve.

Več aristokratov

Tudi Lamborghini povečuje proizvodnjo vozil

Padajo še zadnje avtomobilske legende, bi lahko dejali na rob novic, da se tudi sloviti italijanski avtomobilski proizvajalec Lamborghini odpravlja po sledih drugih slavni malih podjetij, ki so se vključila v večja in povečala proizvodnjo svojih elitnih modelov. Lamborghini se je združil s Chryslerjem in z ameriškim kapitalom gradi novo tovarno pri Modeni.

Ferrari, ki ima podoben sloves kot Lamborghini, je že nekaj časa del Fiatovega konglomerata in proizvaja »grešnih« 4000 avtomobilov letno, kar pomeni desetkratno povečanje dosedanjega proizvodnje. Pri Lamborghinju načrtujejo dosedanj obrtno proizvodnjo 400 avtomobilov na leto prav tako dvigniti na 2500 in čez ne-

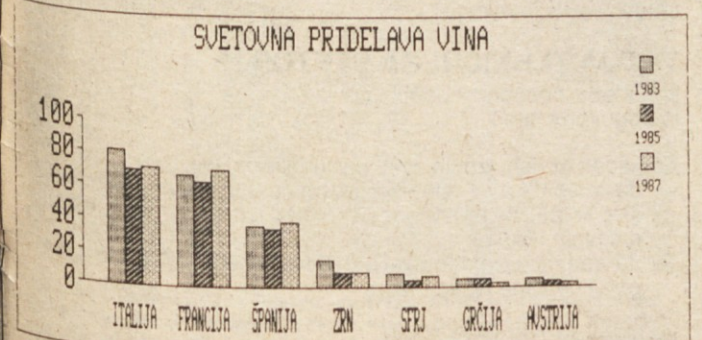

Na sliki: Lamborghinijev »cenejši« model prihodnjega leta P140, ki bo stal 75.000 dolarjev.

kaj let celo na 4000. V načrtu pa je tudi izdelava lastnega dirkalnega avtomobila razreda formula 1.

Prihodnje leto bo iz Lamborghinijevih delavnic prišlo nekaj novih vozil. Našim kupcem so povsem nedosegljiva, zato naj ljubitelji športnih avtomobilov vsaj tu zvedo nekaj podatkov. Športni dvosedeznik P140, ki bo zamenjal jalpo, bo pogonjal 3,5-litrski motor, ki bo dosegel do 240 km/h, kupiti pa ga bo mogoče za 75.000 dolarjev. Še elitnejši bo model diablo s 5,4-litrskim motorjem, ki bo avto pogonjal do hitrosti 314/h, stal pa bo 165.000 dolarjev.

svet v številkah

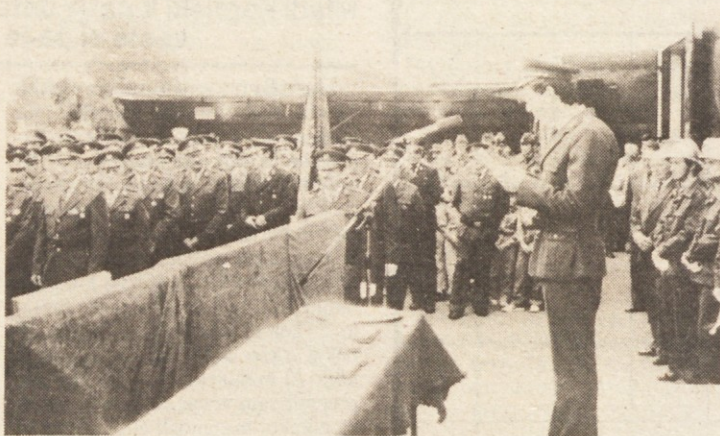
Vinska trta sicer ne raste povsod in ne razveseljuje vseh ljudstev sveta, zanesljivo pa je v naših krajih doma in je postala pomembna kulturna rastlina. Jugoslavija je po letni pridelavi vina med glavnimi svetovnimi proizvajalkami, vendar le po količinah, saj kakovosti jugoslovanskih vin svet še ne priznava tako, kot bi si naša vina zaslužila. Za slovenska vina, ki so kvaliteta in dobra, je to še toliko bolj usodno, saj na svetovnem trgu ne morejo dosegati tiste cene, ki bi jim šla. Graf kaže svetovno pridelavo vina za obdobje petih let.

POTA IN STRANKA

§

dežurni poročajo

OB JUBILEJU NOV GASILSKI DOM — Semiški gasilci so ob 95-letnici društva preteklo nedeljo otvorili tudi nov dom, ki so ga zgradili kar 5 let prej, kot so načrtovali. O zgodovini društva, ki šteje danes 186 članov in članic, je spregovoril predsednik Marjan Tomažević (na fotografiji), Ivan Štrekelj, predsednik občinske gasilske zveze, pa je dejal, da gasilci ne razmišljajo o tem, da bi postali stranka. Preštevajo se le kot gasilci, zato imajo tudi uspehe, ki jim jih marsikdo zavida. Ob praznovanju so podelili številna priznanja, med drugim za vsestransko pomoč pri razvoju gasilstva v Semiču; prejeli so jih: Iskra, krajevna skupnost Semič, semiška osnovna šola, GG Črmošnjice in semiški obrat IMV. V kulturnem programu je nastopil Šentjernejski oktet, predsednik KPO Iskra Vlado Zorc pa je odprl dom, okrog katerega so čebelarji zasadili 88 lip. (Foto: M. B.-J.)

Obvoznica je na rešet

Ribnica: predlagane štiri inačice — Najboljša bi bila kombinacija — Investitor je za najcenejšo

RIBNICA — V ribniški občini te dni razpravljajo o pripravah za gradnjo ribniške obvoznice. Zdej teče magistralna cesta skozi Ribnico, kar je zaradi njene ozkosti, ovinkov ter neprimernih priključkov zelo nevarno. V razpravi so štiri inačice. Tri potekajo pod Malo goro (levo od Ribnice gledano z ljubljanske smeri), četrta pa pod Veliko goro.

Pod Malo goro potekajo: »modra varianta« od Brega do Eurotransa (je najkrajša), »črna varianta« od bencinske črpalke v Žlebiču do križišča Lipovec—Dolenja vas z magistralno cesto in »zelena varianta« od Žlebiča mimo Ribnice in za Nemško vasjo, kjer se spet priključi na magistralno.

»Rdeče-rumena varianta« se odcepi od magistralke pri Žlebiču in poteka čez melioracijsko območje in ribniški stadion, skozi Mlako in za kasarnami. Za Nemško vasjo se spet priključi magistralki. Ta inačica je najcenejša, saj ni ovinkov, prehodov preko železnice itd. Njena slaba stran je, da preseka melioracijsko območje in stadion, gre le 10 do 15 m od kasarniškega območja in ne reši problema za Nemško vas, ker se na magistralno priključi pred Nemško vasjo.

O vseh predlogih je že razpravljaj občinski izvršni svet. Mnenje članov IS je, da bi bilo treba izdelati še nov predlog, ki bi bil kombinacija črne, zelene in modre inačice, pri čemer bi morali upoštevati zahtevo, da z obvoznico ne bi prizadeli najboljših kmetijskih zemljišč. Ta rešitev pa po mnenju izvršnikov ne bi bila dolgoročno, za slednje bi prišla v poštev kombinacija variant črna, zelena in spet črna. Seveda bo o vsem tem povedal zadnje besedo tisti, ki bo ta dela tudi plačal, se pravi republiška skupnost za ceste. Predstavniki te skupnosti pa so se v dosedanjih razpravah seveda najbolj ogrevali za najcenejšo inačico, ta pa je rdeče-rumena, za katero pa je vprašljivo tudi, če bo všeč JLA.

J. P.

MOPEDIST POD AVTO

NOVO MESTO — Vinko Petan iz Petan je 23. junija ob šestih zjutraj na motorčku pripeljal do križišča Runkove ulice in Ob Težki vodi v Novem mestu. Tu ni upošteval znaka križišča s prednostno cesto, zapeljal v križišče in tam trčil z avtom, ki ga je vozila Ljiljana Butara iz Novega mesta. Pri padcu si je Petan zlomil desno golen in izpahnil palec na levi roki. Odpegljali so ga v bolnišnico, gmotne škode pa je za milijon dinarjev.

EKSPLOZIJA ODTRGALA 26 VRAT

BREŽICE, 6. junija — V ponedeljek ob 17. uri je v stanovanjskem bloku v Gubčevi ulici v Brežicah odjeknila močna eksplozija. Izkazalo se je, da je eksplodirala plinska jeklenka v stanovanju Alojza Udoviča. Udovič je ob 17. uri vstopil v stanovanje in v kuhinji prižgal luč, tedaj pa je, kot domnevajo zaradi uhajanja plina, počilo. Eksplozija je bila tako močna, da je vsem 26 strankam v bloku odtrgalo vhodna vrata, podro pa je tudi eno steno v stanovanju. Začelo je še goreti, vendar so gasilci s pomočjo sosedov ogenj hitro pogasili. Udoviča so zaradi hudih opeklin in drugih ran odpeljali v ljubljanski Klinični center, laže pa so bile ranjene še štiri osebe. Škode zaenkrat še niso ocenili, ni pa ravno majhna.

KOT STANOVANJSKA HIŠA — Tak je videti novoodprti gasilski dom v Dečnem selu, saj so ga gasilci in ostali krajani gradili zagnano, kot da gre za njihov lastni dom. Delo domačega gasilskega društva, ki šteje 65 aktivnih in 92 podpornih članov ter premore dve pionirski, žensko, moško mladinsko in moško člansko desetine, bo zdaj mnogo lažje. Velika pridobitev pa je dom tudi zato, ker bo središče vsega družbenega dogajanja v vasi. (Foto: B. Dušič)

OTROK POD AVTO

SEMIČ — Za živo mejo ob cesti Semič—Gradac pri LB v Semiču se je 20. junija popoldne igrala skupina otrok. Šestletni Mitar Pavlovič je izza žive meje stekel na cesto pred kombi, ki ga je vozil Dragomir Bedič iz Črnomlja. Voznik je naglo zavil v levo in zaviral, vendar je otroka kljub temu zadel s kesonom v glavo. Bedič je otroku nudil prvo pomoč, nato pa so hudo ranjenega fantka (počena lobanja, pretres možganov) z rešilcem odpeljali v novomeško bolnišnico.

ČEZ POL URE NI BILO MOTORJA

ČATEŽ — Alojz Kraševac iz Kržišča je 23. junija okoli 11. ure zvečer pustil svoje motorno kolo pred gostilno Mrhar na Čatežu. Jeklenega konja je lepo zaklenil in stopil v lokal. Ko se je čez pol ure vrnil, je opazil, da se je z motorjem nekdo odpeljal. Škode je za 10 milijonov.

PRIMOSTEK — Branko Sagadin iz Slovenske Bistrice je 24. junija zvečer vozil osebni avto iz Črnomlja proti Metliki. Ko je po klancu navzdol pripeljal do vasi Primostek, mu je z desne stranske ceste z osebnim avtom pripeljal Veljko Savatič. Slednji kljub znaku stop ni ustavil, zapeljal je naprej in zavil v levo. Sagadin se je hotel trčenju izogniti, zavil je v levo in avtomobil sta trčila. Savatič je bil laže ranjen. Gmotne škode je za 50 milijonov dinarjev.

IZSILJEVANJE — Jože Pečar z Vinjega Vrha je 22. junija dopoldne pri bencinskem servisu v Drnovem nameraval z motorčkom prečkati magistralo. Z njim je bila tudi Anica Smrke iz Črešnjice. Ko je bil Pečar na sredi ceste, je iz Zagreba z

OPEKARNA – RUDNIK BREŽICE INDUSTRIJSKA PRODAJALNA

	CENA DIN/KOS	PROMETNI DAVEK V %
SILIKATNI FASADNI BLOK 4/1	11.800	21,5
SILIKATNI FASADNI ZIDAK 1/1	3.210	21,5
BARVNI FASADNI ZIDAK 1/1	4.440	21,5

CEPLJEN ZIDAK V PLOŠČICE	CENA DIN/m ²	PROMETNI DAVEK V %
DOLŽINA – ŠIRINA – DEBELINA		
250 × 65 × 20 mm	60.460	21,5
250 × 65 × 30 mm	63.070	21,5
250 × 65 × 40 mm	82.190	21,5
250 × 65 × 60 mm	123.020	21,5
250 × 65 × 80 mm	166.450	21,5
250 × 120 × 33 mm	102.470	21,5
290 × 140 × 40 mm	122.960	21,5
190 × 140 × 36 mm	128.940	21,5

VSE IZDELKE NUDIMO TUDI V BARVAH!

Za gotovinsko in avansko plačilo odobravamo kupcem 25% popusta. Za virmanska plačila pa 20% popusta.

ZAHTEVAJTE INFORMACIJE IN PROSPEKTE V INDUSTRIJSKI PRODAJALNI TOVARNE PO TELEFONU 0608/61-798, 61-222.

Vlak vidiš šele s tirov

Spet je počilo

Predzadnjo soboto ob 5.40 zjutraj je na nezavarovanem železniškem prehodu v Potočni vasi na cesti med Muhabrom in Kamencami zopet počilo. Tokrat je lokomotiva zadela nos lade, v kateri je sedel voznik Janez Cesar. Vozilo je bilo močno poškodovano, osebnih poškodb k sreči ni bilo. Lahko pa bi bile, saj sicer vsak delovni dan v avtomobilu vozi tudi svoje nedoletne otroke. Kot rečeno, je bila sobota in v avtomobilu je bil voznik sam. Kaj bi se zgodilo, če bi se vozilo ustavilo nekaj deset centimetrov dlje na prehodu, bolj, da ne ugrabimo.

Vse skupaj je le manjša prometna epizoda z materialno škodo, ki jo bo moral verjetno nositi voznik sam in bi bila potemtakem vredna le kratke notice na tej strani, če ne bi domačinov ta nesreča kar krepko vznemirjala. Sprašujejo se namreč, kaj, če... Ta če pa grozljivo vidi nad vsemi, ki uporabljajo železniški prehod. Tukaj sta življenja izgubili že dve osebi, po pripovedovanju se je bilo najmanj osem trkov med cestnimi in železniškimi vozili, nevarnih situacij, ko je le sreča ali skrajna voznikova prisebnost preprečila nesrečo, pa je bilo tudi precej.

Prehod, ki je označen le z andrejevim križem nekaj metrov pred tračnicami, je namreč skrajno nepregleden, tako da je nevaren tudi za domačine, ki ga vsakodnevno uporabljajo. Zapeljati je treba skoraj na tračnice, da lahko opazite prihajajoči vlak, ki sicer pred prihodom na prehod trobi, vendar ima veliko hitrost. Za tistega, ki v slabih vremenskih pogojih ni dovolj pozoren, je to lahko usodno. Enostavno nima več manevrskega prostora, da bi vozilo ustavilo. Ob poldnici se je že večkrat zgodilo, da je vozilo zdrsnilo ravno na progo. Železniški promet proti Ljubljani je precej gost, na cesti pa tudi narašča, saj se naselja širijo, v bližnji bodočnosti pa naj bi cesto tudi asfaltirali in uredili za lokalni avtobusni promet. To pa lahko spravi v nevarnost samo še večje število ljudi. Prej je vlak vozil tukaj s hitrostjo 55 km na uro, sedaj, ko je proga posodobljena, ima 10 km na uro več. Domačini menijo, da so njihova življenja vredna še ene posodobitve, se pravi svetlobnega signala na prehodu. Menijo tudi, da je bilo opozoril, žrtev in škode dovolj. Le kaj menijo o tem odgovorni?

T. JAKŠE

TAT NA OTOČCU

NOVO MESTO — Neznaneec je v noči na 25. junij vlomil v dva avtomobila na Otočcu. Francozu Jeanu Laurentu je razbil steklo na vratih njegovega R-21. V avtu je vse premetal, odnesel pa ni nič. Francoz je na škodi za 500.000 din. Drugače je bilo z golфом Antona Mavriča. Vozilo je stalo pred domačo hišo na Otočcu. Tat je razbil steklo na vratih in odnesel torbico z dokumenti in fotoaparatom. Škode je za 3 milijone dinarjev.

Dvojna smrt na magistrali

Pri Čatežu umrla Franc Zupanc in Nevenka Petruška

ČATEŽ — Na magistrali se je pri Čatežu 20. junija ob pol sedmih zjutraj zgodila prometna nesreča, v kateri sta umrla Franc Zupanc in njegova sopotnica Nevenka Petruška, oba iz Prebolda. Zupanc je vozil z osebnim avtom iz Ljubljane proti Zagrebu. Pri Čatežu ga je zaradi neprimerne hitrosti po mokri cesti začelo zanašati. Bočno je drsel po levem prometnem pasu, po katerem je takrat iz zagrebškem smeri s tovornjakom pripeljal Jože Kovač iz Postojne. Kovač se je izogibal v desno, vendar ni mogel preprečiti trčenja. Zupanc avto je z bokom treščil v prednji levi del tovornjaka. Voznik in sopotnica sta umrla na kraju nesreče. Gmotne škode je za 172 milijonov dinarjev.

PIONIR GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE NOVO MESTO

TOZD Zaključna dela v gradbeništvu Metlika
objavlja prosta dela in naloge

GRADBENEGA TEHNIKA

Pogoji za sprejem:
— končana V. stopnja strokovne izobrazbe gradbene smeri, 3 leta delovnih izkušenj v operativi in vozniki izpit B kategorije.
Delo je na terenu.

Delavec bo sprejet v delovno razmerje za določen čas, s polnim delovnim časom.
Vloge z dokazili o izobrazbi, življenjepisom in opisom dosedanjega dela pošljite v 8 dneh na naslov:
GIP PIONIR Novo mesto
TOZD Zaključna dela v gradbeništvu Metlika, Cesta XV. brigade.

370 26

Mercator **krka** **kmetijska zadruga krka n. sub. o. Novo mesto,**

Delovna skupnost skupnih služb Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 10, 68000 Novo mesto Delavski svet DSSS
objavlja dela in naloge

VODJA TEHNIČNEGA SEKTORJA

(delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi)

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
— da imajo VII. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe organizacijske, kmetijske ali ekonomske smeri ter 3 oz. 5 let ustreznih delovnih izkušenj
— da izpolnjujejo pogoje po družbenem dogovoru o kadrovski politiki občine Novo mesto

Kandidat bo izbran za 4 leta.
Pisne prijave v zaprti kuverti z oznako »za razpisno komisijo DSSS« ter dokazila o izpolnjevanju pogojev z opisom dosedanjih delovnih izkušenj naj kandidati pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

373 26

Vindiš zopet junak maratona

Na mirnopskem teku prvič tudi mednarodna udeležba — Vindiš in Novomeščan Fabjan za minuto popravila rekord proge — Teklo jih je 700

MIRNA PEČ — Že osmo leto zapored so prizadevni mirnopski atletski delavci pripravili sedaj že tudi zunaj državnih meja poznane mirnopske teke. Prireditev je bila v soboto, 24. junija, in je bila posvečena dnevu borca. Generalni pokrovitelj je bil ribniški Riko.

Organizatorji so pričakovali rekordno udeležbo najmanj 1.000 tekmovalcev, pa se jih je pred startom zbralo okoli 700, prav toliko kot lani, vendar se letos lahko

MATJAŽ FABJAN, zmagovalce trimskega teka na 10 kilometrov: »Redno treniram in tekmuje v teku na 5 km, trimski tek v naravi me sprošča. Če bo potrebno, bom naslednje leto tekel še hitreje.«

Več tujih kot domačih motoristov

V Trebnjem 206 ljubiteljev motorjev — Trebanjci enkrat prvi, trikrat drugi

TREBNJE — Zadnji trije dnevi minulega tedna so bili v tem kraju v znamenju mednarodnega srečanja motoristov, ki je pod pokroviteljstvom Tesnil pripravila moto-klub sekcija pri AMD Trebnje. Mednarodnega srečanja motoristov se je letos udeležilo 206 motoristov, ki so se v ta kraj pripeljali iz Avstrije, Italije, ZRN, Francije, Belgije, Nizozemske in iz pobrane občine Guastalla v Italiji. Posebno priznanje je dobil Belgijec Guido Verneuen, ki je do Trebnjega prevozil največ kilometrov, kar 1525. Prireditev je letos pribavila nekaj manj domačih motoristov, kar gre zapisati slabemu vremenu, morda tudi finančnim težavam.

V nedeljski sprednostni vožnji se je pomerilo 46 motoristov. V kategoriji do 10 let je bil najboljši Janez Prosenik (ml.) iz Trebnjega na Yamahi 80. V kategoriji do 100 ccm je Peter Juvan iz Izlake dosegel najboljši čas vseh kategorij. Trebanjec Damjan Korevec pa je na tomosu APN 4 dosegel drugi čas. Drugi čas v kategoriji do 350 ccm je dosegel domačin Damjan Murglić. Prav tako drugi je bil v najtežji kategoriji nad 750 ccm tudi Janez Prosenik ml., sicer predsednik prireditve srečanja motoristov.

J. P.

DVOKOLESNE KRIŽARKE — Na srečanju motoristov sta se iz najbolj oddaljenih krajev severne Belgije pripeljala tudi dva motorja s štirimi motoristi. Vse dni sta bila to najbolj opazovana motorja, — pravi mali križarji z vsem udobjem. (Foto: J. P.)

MLADI RIBIŠKI UPI — Novomeška ribiška družina je v teh dneh ponosna na svoje pionirje Damjana Medveda, Mateja Bračiča in Rafka Teropišca (na sliki od leve proti desni), ki so med 12 ekipami iz vse Slovenije zbrali največ točk ter prejeli pokal, priznanja in medalje kot najboljša slovenska pionirska ekipa v tekmovalni lovljenju rib s plovcom. Za ta uspeh so se morali kar štirikrat izkazati na tekmah v Krškem, Sladkem Vrhu, Mariboru in Sošanju. Matej Bračič si je pripel še zlato medaljo v posamični konkurenci. Za uspeh mladih ribičev je treba pohvaliti tudi njihove starše, zagnane novomeške ribiče. (Foto: J. P.)

Št. 26 (2080) 29. junija 1989

pohvalijo tudi z mednarodno udeležbo. Nastopilo je tudi 8 tekmovalcev iz nemškega Langenhagna, tekli pa so tudi Leskovičani. Tudi letos so se tekmovalci pomerili v petih kategorijah. Tudi letos so se tekmovalci pomerili v petih kategorijah. Največje zanimanje je bilo za mali maraton, tek na 21 kilometrov, ki je veljal za odprto prvenstvo Slovenije. Vinko Vindiš iz Ptuj je bil že četrto leto tekač številka ena in je tudi letos opravičil naslov. Zmagal je zlahka s skoraj triminutno prednostjo in za nameček postavil še nov rekord proge, ki ga je izboljšal kar za dobro minuto. Nova najboljša zanka na mirnopskem malem maratonu je sedaj 1:07,37. Po zmagi je povedal: »Progo znam že na pamet in letos ni bila pretežka. Zaradi dežja sem zadnji del proge tekkel bolj previdno, sicer bi rekord lahko še nekoliko izboljšal. Na tekmo grem, da zmagam«. Imenitno se je odrezal tudi član atletskega kluba Iskre iz Novega mesta Matjaž Fabjan, ki je v trimskem teku na 10 km za dobro minuto izboljšal svoj lanski rekord proge (29,05). Najstarejši tekmovalce mirnopskega teka je bil Leskovičan Todor Stojanovič.

Rezultati Dolenjcev, ki so se v različnih kategorijah uvrstili na visoka mesta. 1500 m (starejše pionirke): 1. Pinoza (Sevnica), 3. Murn (Mirna Peč). Ženski trimski tek na 10 km: 1. Jovan, 2. Tori (obe Mirna Peč). Pionirji 600 m: 1. Prosinčki (Brežice), 2. Murglić (Mokronog), 3. Obradovič

KRANJČANI REŠILI NOVOMEŠČANE

NOVO MESTO — Ker so se igralci kranjskega Merkurja na kvalifikacijah uvrstili v medrepubliško namiznoteniško ligo — zahod, so se Novomeščani rešili izpada iz 1.A slovenske lige. Že pred začetkom prihodnje sezone se bo iz JLA vrnil Hribar, računano pa še na kakšno okrepitev, vodstvo kluba ne skriva za novo sezono velikih ambicij.

SLAP JE LAHKO UŽITEK — Fotografski aparat je zabeležil, kako sta veslača na lanskem maratonu premagovala slap na Krki pri Marinči vasi. Podoben podvigov ni manjkalo tudi na letošnjem čolnarjenju. (Foto: Emil Glavič)

Elan v slovenski ligi

Novomeški nogometaši v zadnjem kolu dosegli prvo mesto v OCL-zahod — Trener podaljšal pogodbo

NOVO MESTO — Uspešnim novomeškim ekipam v igri z žogo so se letos pridružili še nogometaši Elana, ki so si prav v zadnjem kolu priborili tako zeleno prvo mesto v OCL-zahod in s tem pravico nastopanja v SNL. Elan se je po točkah sicer izenačil z Jadran-Lamo, vendar se je zaradi razlik v golih z medsebojnih srečanj (v Novem mestu je bil rezultat 2 : 0 za Elan, v gosteh pa je bil izid 1 : 1) v višji razred uvrstila novomeška ekipa. Sredi drugega dela prvenstva se je situacija zdelala za Elan že kar brezupna, saj je za prvim mestom zaostajal še vedno za tri in enkrat celo za štiri točke. Trener Elana Vlado Klinčarovski je že razmišljal, da bi se poslovlil od ekipe, ob res imenitem uspehu svojih varovancev pa se je odločil podaljšati pogodbo.

Za nogometaše bo kaj malo počitka, saj

(Brežice). 1500 m (starejši pionirji): 1. Martinčič (Krka), 2. Majstorovič (Oto-

MIRKO SKOZI CILJ — Mirnopski so z navdušenjem pozdravili Ptujčana Mirka Vindiša, ki je v soboto za dobro minuto popravil svoj dve leti star rekord malega mirnopskega maratona.

čec), 3. Beskivanji (Sevnica). Trimski tek na 10 km: 1. Matjaž Fabjan (Novo mesto).

J. PAVLIN

Čolnarji na treh rekah

Spusti po Kolpi, Krki in Savinji — Žužemberčani so bili prvi — Neuradna ponudba Bistrice

OSILNICA, ŽUŽEMBERK — V petek, 23. junija, se je v Osilnici začel tridnevni mednarodni kajakaško-kanuistični safari po Kolpi, Krki in Savinji. Zaradi slabega vremena udeležba na Kolpi ni bila najboljša, a so na tej reki kljub temu sodelovali kajakaši in splavarji iz dveh zagreb-

Maraton in še triatlon

OSILNICA — Prvi mali maraton po dolini Kolpe bo 3. julija ob 17. uri, nanj pa so vabljene člani atletskih klubov iz Slovenije in Hrvaške. Maratonci bodo tekli na 18,5 km dolgi progi od Broda na Kolpi do Osilnice. Maraton je posvečen dnevu borca, zmagovalce pa bo prejel pokal Petra Klepa. Po maratonu bo Turistično društvo Osilnica priredilo veselilo, na kateri bo igral ansambel Henček.

Letošnji mali maraton pa je pripravila na triatlon, ki ga nameravajo pripraviti že prihodnje leto. Začel se bo s tekom od Broda na Kolpi do Osilnice, nadaljeval se bo s čolnarjenjem od Osilnice do Broda na Kolpi, nato pa zaključil s kolesarjenjem od Broda na Kolpi do Osilnice.

Letošnji prvi mali maraton pripravljata KSD Tone Ožbolt iz Osilnice in Atletski klub Kočevje. Ogled tekmovalcev v tem delu skoraj neznane Slovenije je hkrati prijeten izlet v slikovito in neomadeževano dolino Kolpe.

NOČNO STRELJANJE OB DNEVU BORCA

SEVNICA — Sevnška občinska strelska zveza vabi vse ljubitelje streljanja na tradicionalno prireditev na predvečer dneva borcev — na nočno streljanje z vojaško puško M-48. Nočno streljanje bo torej 3. julija ob 21. uri na strelišču Lzem nad Jutranjko, pomerile pa se bodo izključno 3-članske ekipe. Organizator ni poskrbel le za puške in strelivo, ampak tudi za prigrizke.

skih klubov, iz Žužemberka, Osilnice, Ilirske Bistrice in tudi iz Francije in Češko-slovaške. Organizator maratona od Osilnice do Broda na Kolpi je bilo KSD Tone Ožbolt iz Osilnice, pokrovitelj pa ribniški Riko. Veslaška karavana se je naslednji dan preselila na Krko, kjer je čolnarjenje organiziral kajak-kanu klub Žužemberk. Udeleženci so prevozili 16-kilometrsko progo od vasi Krka do Žužemberka, pri čemer so morali premagati več kot 20 večjih slapov. Zlasti na teh so posebno pozornost sicer maloštevilnih gledalcev pritegnili »maratonci« v velikih gumijastih čolnih.

Kar zadeva delo žužemberških organizatorjev, velja omeniti še dve razstavi. Kajak-kanu klub Žužemberk ju je pripravil v bankah v Novem mestu in Žužemberku in z njima predstavil čolnarjenje s fotografijami in z nekaj za ta šport potrebne opreme. Razstave v žužemberški Pošti ni bilo, ker je tako želelo poštno osebo, medtem ko so organizatorji poskusili vzpostaviti stik z javnostjo tudi na tem dobro obiskanem mestu.

Omenjeni čolnarski maraton, ki so ga zaključili v nedeljo na Savinji, očitno dobiva ime. Taka mednarodna turistično-rekreativna srečanja potekajo na treh slovenskih rekah že tretje leto, začela pa so se, ko so Žužemberčani organizirali prvi tak spust po Krki. Morda se bo z leti maraton podaljšal, saj so čolnarji iz Ilirske Bistrice tokrat povedali, da bi oni radi pridružili trem še četrto reko. To bi bila Reka.

FINALNI TURNIR

RIBNICA — Končan je finalni turnir rokometnih ekip za Pokal mladosti, ki za njima ribniško območje. Po pričakovanju so imeli največ uspeha rokometarji Inlesa-Rika, ki so bili boljši od Itasa in DVZ Ponikve. Tako bodo Ribničani imeli v tekmi za vstop v četrtfinale za nasprotnika zmagovalca ljubljanskega območja. Rezultati: Inles-Riko : Itas 17 : 12 (8 : 5), Inles-Riko : DVZ Ponikve 22 : 16 (11 : 9), Itas : DVZ Ponikve 22 : 17 (11 : 8).

TABORNIKI OB KOLPI

FARA — Taborniški odred Bičkova skala iz Ljubljane bo od 2. do 16. julija taboril ob Kolpi pod gradom Kostel. Kljub temu, da bo opravila prevoz opreme DO Emba iz Ljubljane, znašajo izdatki za posameznika, ki bo taboril, 790.000 din. Predhodnica tabornikov je pričela z urejanjem prostora, postavljanjem kuhinje, jedilnice in šotorov že 29. junija. Taborniki se bodo izpopolnjevali v različnih veščinah, predviden pa je tudi obisk bližnje okolice. Če bo dovolj toplo, se bodo kajpak kopali v Kolpi.

-vd

KRIŠTOFIĆ PONOVO ZMAGAL

SEVNICA — Konec preteklega tedna je sevnški teniški klub pripravil klubski turnir. Že drugič zapored je zmagal Marjan Krištofić, drugi je bil Anton Možič, tretji Gorazd Pipan in četrti Marko Korac. Tokrat je tekmovalo 16 igralcev, kar je precej manj kot na turnirju pred poldrugim mesecem, ko se je pomerilo 23 tekmovalcev.

JUTRI TENIŠKI TEČAJ

NOVO MESTO — Teniški klub Novo mesto organizira julija začetne in nadaljevalne tečaje tenisa za otroke in mladino v dopoldanskem času. Pričetek prvega tečaja, ki bo vodil Don Šefman, bo v petek, 30. junija, ob 9. uri. Prijave in podrobnejše informacije dobite na teniških igriščih v Portovaldu v Novem mestu.

Jugoslovanski kolesarji pred Avstriji

Dirka po Koroški — Krnčeva zmagala v Afenzu

NOVO MESTO — Jugoslovanska kolesarska reprezentanca je od 17. do 24. junija sodelovala na mednarodni dirki po Koroški. Startalo je 110 tekmovalcev iz Avstrije, Češko-slovaške, Jugoslavije, Sovjetske zveze, Španije in Švice, vendar je izredno težko tekmovalje, ki ga je spremljal dež, vzdržalo le 52 kolesarjev. Na dirki je ekipno zmagala Jugoslavija pred Avstrijo, Španijo itd. in tokrat se je zgodilo že drugič, da je jugoslovanska reprezentanca potolkla avstrijske kolesarje na njihovem terenu. Posamično je na tekmi zmagal Roman Kreuziger, letošnji svetovni prvak v ciklokrosu. Jugoslovanska bera je 2. mesto Sandija Papeža, 4. mesto Srečka Glivarja in 9. mesto Valterja Bonče. Na gorski preizkušnji je bil Srečko Glivar na 2. in Sandi Papež na 3. mestu.

25. junija sta Krkini članska in ženska vrsta vozili na krožni dirki v avstrijskem Afenzu. Na tekmovalju, ki šteje za veliko nagrado »Trantura«, je bil med člani Jure Robič 3. in Janez Božič 5. Med tekmovalci so zasedle Marija Krnc 2., Martina Sajevec 6. in Marijeta Sajevec 8. mesto. Med mladinkami je Krnčeva zmagala.

MED TROJICAMI NAJBOLJŠI ČRNOMALJCI

SEMIČ — Konec maja je bilo v Semiču košarkarsko prvenstvo trojic na en koš, ki se ga je udeležilo 10 ekip iz vse Bele krajine. Zmagalo je moštvo iz Črnomlja (Strucej, Vipavec, Žunič), drugi so bili prav tako Črnomaljši (Matkovič, Kocjan, Rade), tretji pa Semičani (Jakša, Lozar, Žbogar). V Semiču razmišljajo, da bi po letošnjem uspešnem belokranjskem prihodnje leto pripravili še doljenjsko prvenstvo trojic.

GOLF V KOSTANJEVICI

KOSTANJEVICA — Priprave na gradnjo igrišča za golf v Kostanjevici vsaj za sedaj potekajo skoraj po načrtih, tako da obstajajo stvarne možnosti, da bi se gradnja začela jeseni. V tem času potekajo dela na terenu, kjer je treba ugotoviti stanje, kar bo trajalo do konca junija. V tem času je treba ugotoviti tudi smotnost naložbe, spremeniti bo treba določeni plan, izvesti javno razpravo o tem, sprejeti ureditveni načrt itd. Znani projektant Finec Kostj Kuronen bo projekt izdelal v mesecu dni, ko bodo znani si podatki s terena.

DANES ZAČETEK TURNIRJA

NOVO MESTO — Na igrišču v Portovaldu je 56 članov novomeškega teniškega kluba odigralo klubski članski turnir za junij. Rezultati: četrtfinale: G. Lubej—Bregar 6 : 3, 3 : 6, 7 : 5; Uhl—Jozef W : O; Stokanovič—Brađač 6 : 1, 6 : 4; Šefman—Medle 7 : 5, 6 : 3. Polfinale: Šefman—G. Lubej 6 : 3, 6 : 0; Stokanovič—Uhl 6 : 1, 1 : 0, W : 0. Finale: Stokanovič—Šefman 7 : 6, 6 : 4. Danes se začneja teniški turnir za pionirje in mladince. Zrebanje je danes ob 9. uri.

Bister plemenjak s severa

V Šentjerneju si veliko obetajo od švedskega žrebca — Dobra vzgoja in karakter — Že 38 kobil

ŠENTJERNEJ — Že od marca letos je Konjeniški klub Šentjernej bogatejši za dragocenost, ki jo zanj na svoji domačiji v Praprečah pri Šentjerneju skrbo čuva član Jože Antončič. To je dvanajstletni plemenski žrebec Rapid Sund, rojen na Švedskem, kasneje pa prodan v avstrijski Gradec lastniku Heribertu Matzerju. »Srečo imamo, da prejšnji lastnik gospod Matzer, s katerim precej sodelujemo preko skupnosti Alpe-Adria, tako dobro pozna naš klub in razmere pri nas, saj svojega žrebca ne bi hotel prodati komur koli. Hotel ga je dati v dobre roke in vedel je, da se na nas lahko zanes«, pravi varuh švedskega žrebca.

Tajnik društva, veterinar Alfred Trenc, pa našteva nekaj lastnosti tega ponosa šentjernejskega konjeniškega kluba: »Konj je, čeprav zelo bister, hkrati tudi zelo miren in občutljiv ter zelo zanesljiv. Je tudi zelo higieničen. Vidi se, da je bil vzgojen v dobrih rokah. Na Švedskem je zanj skrbel neka deklica, in to se pri njegovem karakterju pozna. Pravijo tudi, da je bil na svoj prvi dom tako navezan, da v Avstriji

Šport

Božo Radkovič tretji na dirki Alpe-Jadran

Šentjernejski tekmovalce uspešen na konjeniški prireditvi v Italiji

TRST — Na tržaškem hipodromu Montebello je bila v nedeljo pozno v noč pred 3000 gledalci druga preizkušnja voznikov konj kasačev, ki tekmujejo v okviru tekmovalne Alpe — Jadran. Devet tekmovalcev iz Julijske krajine — Furlanije, avstrijske Štajerske in Slovenije se je s spoštonimi konji tržaških ljubiteljev konjenstva pomerilo na 1.660-metrski tekmovalni progi za čim boljše uvrstitve, ravno tako pa tudi za nagrado, ki je znašala 3.400.000 lir. Naše zastopstvo, v katerem je bil tudi Šentjernejski Božo Radkovič, sicer ni ponovilo uspeha izpred treh tednov v avstrijskem Wildonu, ker sta bila v nedeljo Lojze Gorjanc in Žarko Debelak zaradi galopa konj diskvalificirana, Božo pa je v hudi konkurenci zasedel odlično drugo mesto, ki mu ga je dosodil fotofiniš. Lojze Gorjanc, ki je sodil med favorite, je bil kmalu po startu diskvalificiran, Radkovič in Debelak pa sta bila v vodilni skupini. Potem je prevzel vodstvo Mariborčan Debelak. Ko je vse kazalo, da bi prvo mesto že odločeno, je osemdeset metrov pred ciljem njegov konj začel galopirati in je tako dobil avrstitev šla po vodi. Božo je držal vse napade in z odlično vožnjo edini priboril točke Sloveniji.

V ekipni razvrstitvi so vodstvo prevzeli gostitelji, ki imajo 24 točk, sledi Slovenija z 22 in avstrijska Štajerska z 10. Končna odločitev bo padla avgusta, ko bo v Šentjerneju finale te vedno bolj zanimive preizkušnje voznikov treh sosednjih dežel.

Vrsti red: 1. Genel (Frisky Jet) JFK 1.21.0, 3. Eurimaco Cik (B. Radkovič) Slovenija 1.22.2 itd.

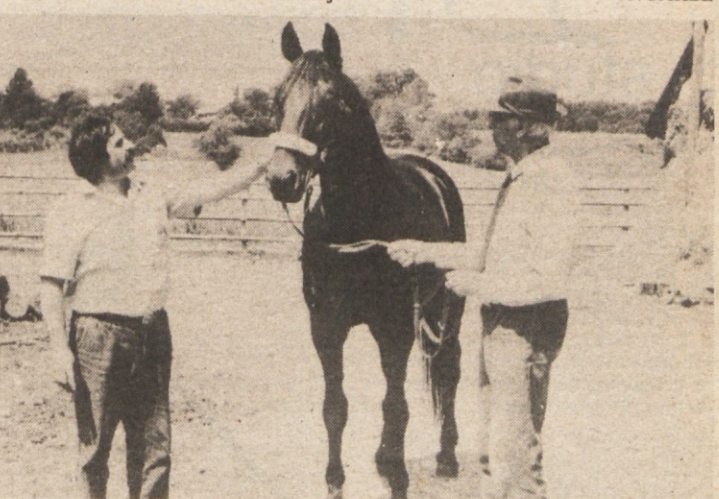
SLAVKO DOKL

METLIŠKI PLANINCI

METLIKA — Planinsko društvo Metlika, ustanovljeno pred sedmimi leti, šteje več kot 100 članov. Od ustanovitve je njegov predsednik Stane Brodarič. Vsako leto za 1. maj priredijo pohod na Klek, septembra pa na Triglav. Tradicionalni so tudi njihovi spomladanski pohodi na Gorjance, prirejujejo pa tudi izlete v druge gore, zlasti v Kamniške Alpe. Poleg tega metliški planinci skrbijo za vzdrževanje svojega dela belokranjske partizanske poti, ki so jo tudi trasirali in markirali. Občasno prirejuje razna predavanja, s sosednjim Črnomaljskim planinskim društvom pa si pripravljajo za popestritev dejavnosti belokranjskih planinskih društev.

Rapid Sund ima seveda dober kasaški rodovnik. Njegov oče je Darren Hanover, ki ima kot dvoletnik rekord 1.17.7, mati pa je Vurm. Rapid Sund je v svojih najboljših casih dosegel rekord 1.16.8. Sedaj ne teče več, zato pa naj bi svoje sposobnosti prenašal na novi rod šentjernejskih kasačev. Zaskočil je že 38 kobil iz Slovenije in Hrvaške, saj se je njegov sloves hitro razširil. Tako bo novim lastnikom kmalu povrnil izdatke, ki so ga imeli zanj, saj je znano, da dobri plemenski žrebci niso poceni. Za en skok plačajo lastniki kobil, ki so člani kluba, po 350 tisočakov, nečlani pa 500 tisočakov. Seveda ni njegova vrednost samo v denarju, ki ga prinaša za skoke, temveč predvsem v plemenitenu konjske prireje, od katere si Šentjernejski obetajo še lepe uspehe.

T. JAKŠE

ŠVED NA DOLENJSKEM — Rapid Sund, visoki in ponosni švedski žrebec, je pravzaprav zelo miren in lepo vzgojen konj in je takoj pripravljen pozirati z varuhom Jožetom Antončičem ter tajnikom društva Alfredom Trencem. (Foto: T. Jakše)

TELEVIZIJSKI SPORED

TELEVIZIJA SI PRIDRUŽUJE VSE PRAVICE DO MOREBITNIH SPREMENB PROGRAMA

PETEK, 30. VI.

16.10 — 1.40 TELETEKST
16.25 VIDEO STRANI
16.35 POLETNA NOČ, ponovitev nadaljevanj
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
18.40 GORSKA FOLKLORA: POLJSKA
18.55 RISANKA
19.15 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK 2
20.05 NAŠE AKCIJE
20.15 V HRIBIH SE DELA DAN... dok. oddaja

SOBOTA, 1. VII.

15.50 — 1.50 TELETEKST
16.05 VIDEO STRANI
16.15 POLETNA NOČ, ponovitev
17.05 TEDNIK, ponovitev
18.00 DNEVNIK 1
18.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
19.59 UTRIP
20.20 ŽREBANJE 3 x 3
20.30 S. O. S. TITANIC, ameriški film
22.15 DNEVNIK 3

NEDELJA, 2. VII.

9.05 — 13.25 in 14.55 — 23.10 TELETEKST
9.20 VIDEO STRANI
9.30 OTROŠKA MATINEJA
10.50 BOLJŠE ŽIVLJENJE, nadaljevanje, 4/14
11.30 KVARTET SAVSKI VAL
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 SAN REMO 89, zabavnoglasbena oddaja
15.10 VIDEO STRANI
15.20 PRISLUHNI MOI IŽINI, ponovitev
16.00 ZAPISANI ŠOLI, nadaljevanje, 4/13
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PRINCESA IN RAZBOJNIK, ameriški

PONEDELJEK, 3. VII.

15.50 — 1.25 TELETEKST
16.05 VIDEO STRANI
16.15 POLETNA NOČ, ponovitev
17.40 MOZAIK: ZRCALO TEDNA
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 MOZAIK: UTRIP
18.25 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
20.05 IGRISČE SREČE, drama TV Skopje
21.10 OSMI DAN
21.50 DNEVNIK 3

TOREK, 4. VII.

8.40 — 12.30 in 16.10 — 1.15 TELETEKST
8.55 VIDEO STRANI
9.05 PREDSTAVA LUTKOVNEGA GLEDALIŠČA
10.05 EDINI IZHOD, jugosl. film
11.30 ZAKLJUČNA SLOVESNOST OB 19. SREČANJU REZERVNIH VOJAKIH STARŠIN
16.25 VIDEO STRANI
16.35 POLETNA NOČ, ponovitev
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 MOZAIK: DRAVSKA DOLINA
18.40 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
20.05 FILM TEDNA: POLETJE REVOLUCIJE

SREDA, 5. VII.

16.10 — 1.15 TELETEKST
16.35 POLETNA NOČ, ponovitev
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 MOZAIK: DRAVSKA DOLINA
18.40 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
20.05 FILM TEDNA: POLETJE REVOLUCIJE

ČETRTEK, 6. VII.

16.10 — 1.30 TELETEKST
16.25 VIDEO STRANI
16.35 POLETNA NOČ, ponovitev
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 MOZAIK: PO SLEDEH NAPREDKA
18.40 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.30 DNEVNIK 2
20.05 POVEST O DVEH MESTIH, angl.-franc. nadaljevanje, 1/4

ja, 7/8
21.00 KRIMINALNA ZGODBA, nanizanka, 4/20
21.50 DNEVNIK 3
22.10 INFORMATIVNA ODDAJA ZA GOSTE IZ TUJINE
22.15 POLETNA NOČ
SCHWARZWALDSKA KLINIKA, nadaljevanje 29/48
0.00 NESREČA NA TIRIH, ameriški film
1.30 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.30 Satelitski programi — 19.00 Alpski večer 89 (ponovitev 3. oddaje) — 19.30 Dnevnik — 20.05 Zarišče — 20.35 Iz koncertnih dvoran — 22.00 Satelitski programi

22.40 POLETNA NOČ
SCHWARZWALDSKA KLINIKA, 30/48
SAMO BEDAKI IN KONJI, 4/13
1.40 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.25 Kako biti skupaj — 16.55 Ukradeni princ — 17.15 Evropski videogrami — 18.00 Gala koncert — 19.30 Dnevnik — 20.10 Oslo: mednarodni atletski miting — 23.35 Poročila — 23.40 Športna sobota — 0.00 Slike čas (tedenski kulturni magazin)

DRUGI PROGRAM

19.10 TV MERNIK
19.30 DNEVNIK 2
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 DJEKNA ŠE NI UMRLA, KDAJ BO, PA NE VEMO, 2. del nadaljevanje
21.25 ZDRAVO
23.00 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

0.00 Wimbledon: tenis — 10.00 Danes za jutri in Odpisani — 13.00 Motociklizem za VN Belgije — 15.30 Satelitski programi — 18.30 Festival antičnega gledališča — 19.30 Dnevnik — 20.00 Svet brez meja (dok. serija, 2/2) — 20.50

22.15 POLETNA NOČ
SCHWARZWALDSKA KLINIKA, 31/47
ALO, ALO 5/13
1.15 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

0.00 Wimbledon: tenis — 18.15 Dokumentarna oddaja — 19.00 Po brezkončnosti sveta — 19.30 Dnevnik — 20.05 Zarišče — 20.35 Po sledeh napredka — 21.05 Svet na zaslonu — 21.45 Zabavni orkester RTV Pristina — 22.15 Dokumentarna večer

18.35 ODDAJA ZA OTROKE
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
20.05 KLAN, 2. del franc. nadaljevanje
21.05 MEDNARODNA OBZORJA: AMERIKA, 2. del
22.05 POLETNA NOČ
1.05 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

0.00 Wimbledon: tenis — 18.00 Beograjski TV program — 19.00 Češkošlovaška folklor — 19.30 Dnevnik — 20.05 Zarišče — 20.30 Žre-

CIJE, francoski film, 1. del
21.50 DNEVNIK 3
22.15 POLETNA NOČ
1.15 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.30 Satelitski programi — 19.30 Dnevnik — 20.05 Zarišče — 20.35 Balet — 21.05 Svet poroča — 22.05 Satelitski programi

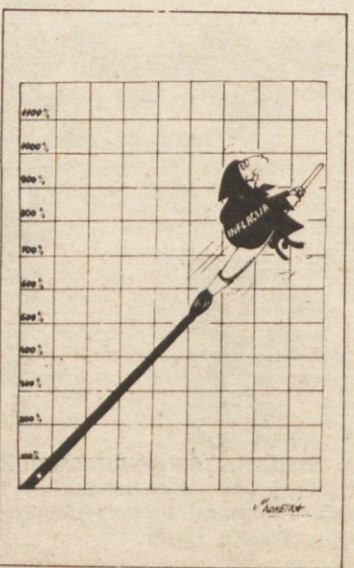
21.00 V SPOMIN CAOUNTU BASIEJU
21.55 DNEVNIK 3
22.20 POLETNA NOČ
1.20 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

18.00 Studio Maribor — 19.00 Čas, ki živi — 19.30 Dnevnik — 20.05 Zarišče — 20.35 Mali koncert — 20.50 Oči kritike — 21.20 Satelitski programi

SOBOTA:

8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Izbor pesmi tedna, 10.30 Novice, 10.45 Na sončni in senčni strani Gorjancev, 11.00 Lestvica novosti, 12.30 Pionirska oddaja, 13.30 Čestitke in želje naših poslušalcev, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novi-

ČETRTEK:
8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Studio D večeraj, danes, jutri, 12.00 Predstavitve Dolenjskega lista, 12.30 Novice, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, 17.00 Vse stranj je dobrih gostin, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

PETEK:
8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Zeleni ste, poslušajte, 12.30 Novice, 13.30 Športna oddaja, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Minute s klasiko, 17.00 Tema, 17.30 Zeleni ste, poslušajte! 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.30 Ljubo doma, kdor ga ima — 9.00 Nedotakljivi (nanizanka) — 10.00 Športnik Billy — 10.30 Darovi človeka — 11.00 Zabavnoglasbena oddaja — 11.45 Vojaki (dok. serija, 4/11) — 12.40 Zgodbe iz starih mest — 13.10 Radovedna kamera — 13.40 Resna glasba — 14.25 Ljubo doma, kdor ga ima — 14.55 Ekološka karavana — 15.30 Poročila — 15.40 Program plus (ponovitev) — 17.40 TV koledar — 17.50 Dnevnik 1 — 18.05 Številke in črke — 18.25 Narodna glasba — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Vrnitev Sherlocka Holmesa (4/7) — 20.55 TV portret — 21.25 Dnevnik 3 — 21.45 V petek ob desetih (oddaja o kulturi) — 22.50 Program plus — 1.25 Poročila — 1.30 Igrani film

TV ZAGREB

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30 Vrnitev Sherlocka Holmesa (4/7) — 10.25 He-man in osvajači vesolja — 10.55 Program plus (ponovitev) — 12.55 Zabavni program — 14.20 Zdravoteka — 14.25 Kamnita lisica (ameriški film) — 16.00 Kritična točka — 16.45 Dnevnik 1 — 17.00 Stribor (narodna glasba) — 17.30 Dubrovniška trilogija (TV nadaljevanje, 1/3) — 18.30 Prirčno vaši — 19.30 Dnevnik 2 — 20.15 Ljubezen v podzemlju (ameriški film) — 21.50 Poročila — 22.00 Festival zabavne glasbe Split 89 — 23.35 Program plus — 1.35 Poročila

Poezija — 21.25 Športni pregled — 22.10 Satelitski programi

TV ZAGREB

9.20 Poročila — 9.30 Nedeljsko dopoldne za otroke — 11.00 Kmetijska oddaja — 12.00 Izobraževalni program — 13.00 Rosovski (serijski film) — 13.50 Nedeljsko popoldne — 16.30 Potopis — 17.05 Frisco Kid (ameriški film) — 18.45 Risanka serija — 19.10 TV sreča — 19.30 Dnevnik — 20.00 Domača igrana serija — 21.00 Igrani film — 22.30 Dnevnik — 22.55 Program plus — 0.55 Poročila

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Pravljica o carju Saltanu — 9.00 Poletni program — 10.30 Jubileji kulture — 11.00 Videoklub — 12.10 Portret skladatelja — 12.40 Narodna glasba — 13.25 Poletne note — 14.25 Pravljica o carju Saltanu — 14.55 Izobraževalna oddaja — 15.30 Poročila — 15.50 Program plus (ponovitev) — 17.45 Poročila — 18.05 Številke in črke — 18.25 Dokumentarna oddaja — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Dramski program — 21.05 Resna glasba — 21.50 Dnevnik 3 — 22.15 Program plus — 0.15 Poročila

banje lota — 20.45 Poročila — 20.50 Dokumentarna oddaja — 21.35 Zabavni torek

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.30 Otroški program — 9.00 Program plus — 11.30 Slovesnost ob 19. srečanju rezervnih vojaških starešin Jugoslavije — 12.30 Poletni program — 15.00 Izobraževalna oddaja — 15.30 Poročila — 15.40 Program plus (ponovitev) — 18.05 Številke in črke — 18.25 Znanost — 19.30 Dnevnik — 20.20 Loto — 20.25 Kraljeva končnica (jug. film) — 22.00 Dnevnik — 22.20 Kontaktni magazin — 23.25 Program plus — 1.25 Poročila

TV ZAGREB

8.20 Poročila — 8.30 Otroški program — 9.00 Igrani film — 10.30 Jubileji kulture — 11.00 Zabavna oddaja — 11.30 Prirčno vaši — 12.00 Narodna glasba — 13.25 Poletne note — 14.25 Otroška oddaja — 14.55 Izobraževalna oddaja — 15.30 Poročila — 15.40 Program plus (ponovitev) — 18.05 Številke in črke — 18.25 Dokumentarni program — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 V imenu ljudstva (jug. film) — 22.35 Dnevnik 3 — 23.00 Program plus — 1.00 Poročila

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.30 Otroški program — 9.00 Igrani film — 10.30 Jubileji kulture — 11.00 San Remo 89 — 13.00 Avtomanija — 13.25 Poletne note — 14.55 Od Zrmanje do Biograda — 15.40 Program plus — 18.05 Številke in črke — 18.25 Daleč si prišla, Kathy (1. del kanadske nadaljevanke) — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Politični magazin — 21.05 Zabavna oddaja — 22.05 Dnevnik 3 — 22.30 Program plus — 0.30 Poročila

ce, 17.00 Strizemo zastoj, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

NEDELJA:
8.00 Začetek programa, 8.15 Pesem tedna, 8.30 Kmetijska oddaja, 9.30 Kronika, obvestila, 11.00 Mali oglasi, 12.30 Čestitke in želje naših poslušalcev

PONEDELJEK:
8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Strizemo zastoj — ponovitev oddaje, 12.30 Novice, 13.30 Športna oddaja, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Lestvica narodno-zabavne glasbe, 17.10 Tema, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

TOREK:
8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 12.30 Novice, 13.30 Pogovarjamo se z... 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Minute s klasiko, 17.00 Tema, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

SREDA:
8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Prispevki iz gospodarstva, 12.30 Novice, 13.30 Glasbena ura, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Čestitke in želje naših poslušalcev, 17.00 Strokovnjak v studiu.

Podelitev srebrnega znaka ZSMS

Dobitnica je šolska konferenca ZSMS ŠSPTNU iz Novega mesta

NOVO MESTO — 21. junija je bila v Domu JLA kratka slovesnost, na kateri je predsedstvo OK ZSMS Novo mesto podelilo Srebrni znak ZSMS — priznanje, ki ga ZSMS podeljuje kot potrditev aktivnosti, prispevkov, sodelovanja pri delu občinske mladinske organizacije mladim »aktivistom«, kot bi se temu včasih reklo, mentorjem ter osnovnim organizacijam in društvenim organizacijam in društvom.

Letošnja dobitnica omenjenega priznanja je bila Šolska konferenca ZSMS ŠSPTNU iz Novega mesta, ki se poleg svojega bogatega programa močno vključuje v dejavnosti v okolju, saj skrajša in prireditve v Novem mestu, na kateri sodelujejo mladi, da ne bi pri njej kot kulturniki, športniki, animatorji ipd. sodelovali tudi dijaki ŠSPTNU. Ravno tako so mnogi med njimi aktivni v organih pri predsedstvu občinske konference.

Letošnji Srebrni znak ZSMS je priznanje vsem mladincem tega razgibane kolektiva. In ne le njim, temveč tudi vodstvu šole, ki je na različne načine stalo ob strani Šolski konferenci.

V drugem delu prireditve pa je vodstvo Doma JLA nekaterim novomeškim mladincem podelilo priložnostne knjižne nagrade v zahvalo za sodelovanje in za pomoč pri realiziranju posameznih prireditev.

M. RISTIČ

POČITNIŠKI KINO

NOVO MESTO — Kino Dom kulture je za letošnje poletne počitnice pripravil bogat matinejski filmski program. Predstave so vsak torek in četrtek ob 10. uri. Počitniški spored so že pričeli s filmom Knjiga o džungli, danes ob 10. uri bo na sporedu policijski akcijski film Dinamit Jackson. Naslednji četrtek, 6. julija, bodo vrteli italijanski akcijski film Mož po imenu Buldožer. Matinejske filmske predstave za mlade bodo teklo do konca avgusta.

MLADI DOPIŠNIK

ČERNOBILA NE BO

Pred nedavnim smo obiskali informacijski center nuklearne elektrarne Krško. Sprejel nas je Miran Pribožič in v nas razbil strah, ki se je porajal ob tem imenu. Pojasnil nam je, da je 99-odstotna verjetnost, da do nesreče ne bo prišlo, kajti elektrarna je grajena po sodobnih predpisih in varnostnih določilih. Naš sistem je povsem drugačen kot v Černobilu. Vsako leto strokovnjaki opravijo zelo zahteven in temeljit pregled celotne elektrarne, pri katerem ničesar ne prepustijo naključju. Tudi voda, ki se vrača nazaj v Savo, je pod stalno kontrolo in izpolnjuje zakonske predpise.

KATJA KRNC
MATJAŽ POHAR
OŠ Savo Kladnik Sevnica

NA RAZPOTJU

Najbrž vse enkrat mine, tudi čas osnovne šole. Osem let! Oh, kako dolgo se to zdi v prvem razredu! Z leti pa spoznaš, da se vse bolj bližajo času, ko bo v srcu spet praznina, tema. Zopet se zdi, da si na začetku, da ninaš za seboj skoraj nič. Včasih se zagledam v sonce in razmišljam. Osem let mi hiti pred očmi kot veter. V nekaj minutah se spomnim dogodkov, ki bodo z menoj vse življenje. Spominjam se svojega mesta med sošolci. Spominjam se, kako so cvetele rože, prva pomlad. V svet vodi mnogo poti, za vsakogar ena. Mene mika pot, ki vodi do miličniškega poljca. Čeprav o pravilnosti odločitev nisem čisto prepričan, upam, da bom pri opravljanju tega poljca našel pravi smisel življenja.

MARJAN KOČEVAR, 8.r.
OŠ Blanca

TISOČI PLANINEC NA BOČU

Na naši šoli že sedem let deluje planinski krožek. Pod vodstvom tovariša Alica smo v tem času obiskali večino planinskih postojank v Posavju, včasih pa smo krenili tudi malo dlje. Naš zadnji izlet nas je vodil na Boč. Že v šoli nam je tovariš povedal, da bomo imeli tokrat tisočega planinca, ki naj bi prejel nagrado. Na vrh sem prispela triinšestdeseta. In ravno ta številka je pomembna tisočega planinca v teh sedmih letih. Za nagrado sem dobila planinski klubok.

TANJA KRNC, 7.b
OP Boštanj

FESTIVAL OTROKA

Naša učenkica Mateja Jankovič se bo letos udeležila festivala otroka v Šibeniku. Kar pet dni bo preživela s skupino nagrajenih učencev iz raznih krajev Jugoslavije. Nagrado si je prislužila na natečaju Malih novin in Podravke na temo o ekologiji. Mateja je že druga Artičanka, ki bo prisotna v Šibeniku v času, ko se zberejo otroci od blizu in daleč, da pokažejo svojo bogato otroško ustvarjalnost.

ANJA PINTERIČ, 6.a
OŠ Artiče

IZ OSNOVNIH ŠOL DOBIVAMO GLASILA

Mladi dopisniki očitno ne pošiljajo svojih prispevkov samo časopisom, ampak pišejo tudi v svoja lastna glasila. Tako glasilo Iz naših logov so nam poslali učenci OŠ XII. SNOUB Bršljin, Novo mesto, glasilo z naslovom Prvi poganki so nam posredovali učenci OŠ Milka Šobar-Nataša iz Novega mesta, prešli smo tudi Škrjančka iz Dobove, glasilo učencev te osnovne šole, pa še »Poskuse« učencev OŠ Tone Seliškar iz Cerkelj ob Krki in obširno glasilo, skorajda pravo knjigo mladih peres iz OŠ 7. korpusa v Žužemberku, ki so ga naslovlili Z bregov Krke. Glasilo Naša pot pa so nam poslali šentjernejski osnovnosolci.

NA KOLESARSKEM IZPITU — Na OŠ Katja Rupena je kar 97 novih kolesarjev. Veliko znanja o cestno prometnih predpisih so jim dali učitelji, ko so jih pripravljali na kolesarske izpite. Na mladih voznikih je sedaj, da bodo predpise dosledno upoštevali v prometu. (Foto: M. Pezelj, OŠ Katja Rupena)

GOZDNA ŠOLA

KOSTANJEVICA — Osnovna šola Jože Gorjup iz Kostanjevice na Krki je tudi letos v okviru programa organizirala naravoslovno raziskovalni tabor za vse učence 7. razredov. Gozdna šola je potekala od 18. do 22. junija na Gorjancih.

SEJEM NAMOČIL DEŽ, ŽUR USPEL — Mali stadion igrišča na Loki je bil v četrtek popoldan pripravljen za veliko otroško in mladinsko veselico. Žal je kmalu zatem, ko so se napolnile stojnice 1. boljšega sejma, pričelo močno deževati. Šele v večernih urah, ko je deževje prenehalo, se je Loka spet napolnila. Program na velikem odru je bil zaradi tega nekoliko okrnjen, kljub temu je nastopilo vseh osem povabljenih ansamblrov. Navdušile so sestre Dimnik, Majda Arh in Tanja Caserman, modno revijo z modeli trgovine »Julija« pa so mladi novomeški manekini izvedli v dvorani Doma JLA. (Foto: J. Pavlin)

LESARJI RAZSTAVLJALI — Ob zaključku šolskega leta so razstavljali učenci lesne šole v Kočevju svoje izdelke, ki so jih naredili pri praktičnem pouku (na fotografiji). Podobno so razstavljali svoje izdelke stanovalci doma starejših občanov v Kočevju, ki so jih dodali kar k razstavi o sladkorni boleznini. Na obih razstavah so bili izdelki naprodaj in velika večina je bila razprodanih že pred uradno otvoritvijo. (Foto: Primc)

Srednja šola kovinarske in elektrotehniške usmeritve Krško, 68270 KRŠKO, Hočevarjev trg 1

Komisija za delovna razmerja

razpisuje prosta dela in naloge:

VODJA DELAVNIC

Z višjo ali visoko izobrazbo strojne ali elektro smeri, pet let delovnih izkušenj, zaželeno znanje iz komercialnega poslovanja. Dela in naloge razpisujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom; nastop službe takoj, oziroma po dogovoru. Kandidati naj pošljejo prijave z ustreznimi dokazili o izobrazbi ter kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih zaposlitev v desetih dneh po objavi razpisa. O izbiri bodo kandidati obveščeni v petnajstih dneh po poteku razpisnega roka.

376/20

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE NOVO MESTO

Novo mesto, Novi trg 6/II

OBVESTILO O POVEČANJU STANARIN IN NAJEMNIN V OBČINI NOVO MESTO

Vse imetnike stanovanjske pravice za družbeno najemna stanovanja in najemnike poslovnih prostorov obveščamo o povečanju stanarin in najemnin, in sicer:

- s 1. julijem za 62%,
- s 1. avgustom za 21%,
- s 1. septembrom za 21%.

Sklep o povečanju stanarin in najemnin bo objavljen v 11. številki Skupščinskega Dolenjskega lista.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE NOVO MESTO

SLOVENIJALES-STILLES
Tovarna stilnega pohištva
in notranje opreme
SEVNICA

Za osnovanje novih razvojnih projektov in proizvodnih programov in kreativno strokovno delo odbor za delovna razmerja delovne organizacije Slovenijales-Stilles Sevnica vabi k sodelovanju:

1. STROKOVNJAKA ZA RAČUNALNIŠTVO IN ORGANIZACIJO

(diplomiranega inženirja elektrotehnike ali druge ustrezne fakultete, smer računalništvo — VII. stopnja zahtevnosti z vsaj 2 letoma delovnih izkušenj, znanjem uporabe PC);

2. DIPLOMIRANEGA ARHITEKTA

(VII. stopnja zahtevnosti z vsaj 3 leti delovnih izkušenj za področje projektiranja interier);

3. DIPLOMIRANEGA EKONOMISTA ALI EKONOMISTA ZA PODROČJE FINANC IN KOMERCIALE

(z 2 letoma delovnih izkušenj);

4. DIPLOMIRANEGA INŽENIRJA LESARSTVA ALI INŽENIRJA LESARSTVA

(VII. ali VI. stopnja zahtevnosti, za strokovna dela v proizvodnji individualne opreme z vsaj 2 letoma delovnih izkušenj v pohištveni industriji);

5. DIPLOMIRANEGA PRAVNIKA ZA STROKOVNA DELA PRI UREJANJU PRAVNIH RAZMERIJ PODJETJA

(z 2 letoma delovnih izkušenj).

Če ste samostojni in ustvarjalni, imate delovne izkušnje, organizacijske sposobnosti, nas obiščite ali pokličite! Predstavili vam bomo naše usmeritve, in zagotovo boste v naših programih našli tudi svojo perspektivo. Sklenitev delovnega razmerja bo veljala za nedoločen čas, pri vseh delih pa je določeno 6-mesečno poskusno delo.

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA INDUSTRIJSKO OPREMO TOZD IKON
Kostanjevica na Krki

objavlja
javno licitacijo elektromotorjev

zap. št.	moč motorja	oblika		izključna cena	kos
1.	0,25 kW/1400 ⁻¹	B14	— v okvari	280.000 din	7
2.	0,37 kW/1400 ⁻¹	B14	— rabljen	500.000	1
3.	0,55 kW/900 ⁻¹	B14	— v okvari	390.000	4
4.	1,5 kW/700 ⁻¹	B5	— nerabljen	1.300.000	1
5.	0,25 kW/1400 ⁻¹	B14	— v okvari	280.000	2
6.	0,37 kW/1400 ⁻¹	B5	— rabljen	500.000	1
7.	0,55 kW/900 ⁻¹	B14	— rabljen	580.000	2
8.	1,5 kW/1400 ⁻¹	B14	— rabljen	820.000	1
9.	11 kW/720 ⁻¹	B5	— nerabljen	3.900.000	1
10.	30 kW/2900 ⁻¹	B5	— nerabljen	4.900.000	3
11.	30 kW/2900 ⁻¹	B5	— rabljen	3.700.000	1
12.	45 kW/1400 ⁻¹	B3	— rabljen	4.750.000	2
13.	45 kW/1400 ⁻¹	B5	— pokvarjen	3.000.000	1
14.	7,5 kW/2800 ⁻¹	B5	— pokvarjen	730.000	1
15.	22 kW/2900 ⁻¹	B3	— nerabljen	4.400.000	1
16.	37 kW/1400 ⁻¹	B5	— rabljen	4.600.000	1
17.	55 kW/1400 ⁻¹	B5	— v okvari	3.600.000	1
18.	0,25 kW/900 ⁻¹	B3	— v okvari	200.000	1
19.	3 kW/2800 ⁻¹	B5	— v okvari	590.000	1
20.	0,5 kW/900 ⁻¹	B3 S	— v kvari	560.000	1
21.	1,5 kW/2800 ⁻¹	B3 S	— rabljen	1.350.000	1
22.	3 kW/1400 ⁻¹	B5 S	— nerabljen	1.600.000	2
23.	3 kW/2800 ⁻¹	B5 S	— rabljen	1.390.000	1
24.	4 kW/2800 ⁻¹	B5 S	— rabljen	2.160.000	1
25.	11 kW/2800 ⁻¹	B5 S	— rabljen	4.200.000	1
26.	15 kW/2800 ⁻¹	B5 S	— rabljen	4.300.000	1

Licitacija bo v četrtek, 6. julija, v prostorih TOZD IKON, Kostanjevica na Krki, s pričetkom ob 14. uri.
Ogled blaga bo na dan licitacije med 12. in 14. uro.
Kupljeno blago je potrebno plačati takoj. Nakup po sistemu »videno — kupljeno«. Kasnejših reklamacij ne priznamo.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE KRŠKO

Na podlagi sklepa 13. seje odbora za graditev in prenavo stanovanj skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško z dne 14. 6. 1989

objavljamo

JAVNI NATEČAJ
posojil iz združenih sredstev solidarnosti v letu 1989

Predvidena razpisna masa je 4.915.000.000 din, ki pa se deli tako:

1. za posojila OZD in DS za nakup in zidavo družbeno najemnih stanovanj 2.700.000.000 din
2. za gradnjo, nakup in prenavo stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti 1.800.000.000 din
3. za gradnjo, nakup in prenavo stanovanj in stanovanjskih hiš za nosilce obrti in pri njih zaposlene delavce 165.000.000 din
4. za gradnjo in prenavo stanovanj in stanovanjskih hiš za udeležence NOB 250.000.000 din

UPRAVIČENCI DO POSOJIL

1. OZD in DS, ki so podpisali samoupravni sporazum o temeljih plana samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško za obdobje 1986 — 1990 in združujejo sredstva solidarnosti;
2. delavci, ki združujejo svoje delo v OZD in DS, podpisnicah sporazuma;
3. delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom, in pri njih zaposleni delavci, če združujejo sredstva solidarnosti pri SSS občine Krško;
4. udeleženci NOB, stanujoči v občini Krško.

VLAGANJE VLOGE

1. OZD in DS vložijo pisemne vloge z vsemi potrebnimi dokazili, in izjavami;
2. prosilci pod točko 2 in 3 vložijo vloge na posebej tiskanih obrazcih, ki jih dobijo pri SSS občine Krško, CKZ 30;
3. prosilci pod točko 4 vlagajo pisemne vloge s potrebnimi dokazili pri SSS občine Krško.

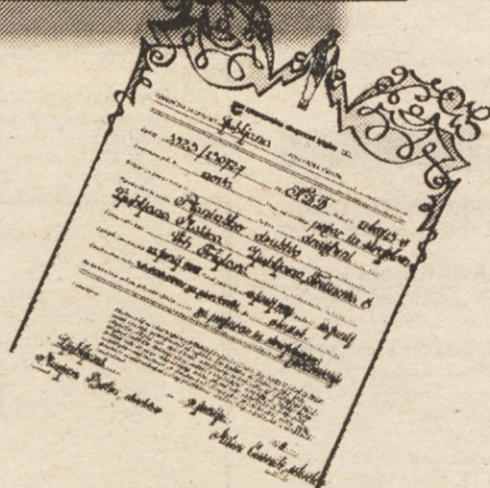
OBRETNOSTNA MERA IN ODPLAČILNA DOBA

Vsa posojila se bodo dodeljevala po fiksni 15-odst. obrestni meri z najdaljšo dobo vračila 10 let, razen posojil pod tč. 4. Mesečna anuiteta se bo na začetku vsakega leta revalorizirala z indeksom rasti osebnih dohodkov v SR Sloveniji v preteklem letu. Po preteku 3 let se bo neodplačano posojilo revaloriziralo z revalorizacijsko stopnjo, ki jo bo sprejel odbor za graditev in prenavo stanovanj, vendar največ do 50% revalorizacijske stopnje, ki jo za stanovanjske kredite obračunavajo banke. Rok za sprejem vlog je 15 dni, in sicer do 14. 7. 1989. Vloge, ki bodo vložene po tem datumu, in nepopolne vloge ne bodo obravnavane. Celotno besedilo javnega natečaja je SSS občina Krško dostavila vsem OZD in DS, podpisnicam sporazuma, kakor tudi Obrtnemu združenju Krško in ZZB NOV Krško. V razpisu so opredeljeni vsi pogoji in merila za pridobitev posojila iz združenih sredstev za vse navedene kategorije.

Krško, dne 21. 6. 1989

Odbor za graditev in prenavo

**NIČ NI TAKO VISOKO,
DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA**

Najvišjo in najbolj izpostavljeno nepremičnino v Sloveniji smo zavarovali pred krajo, požarom, strelo, potresom, eksplozijo, viharjem in obrabo. Zavarujemo pa tudi vse ostale nepremičnine ali premičnine, ne glede na to, kje stojijo ali se premikajo.

zavarovalna skupnost triglav
KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA INDUSTRIJSKO OPREMO TOZD IKON

Kostanjevica na Krki

VABI SODELAVCE S PODROČIJ:

- strojništva
- elektrotehnike
- računalništva
- ekonomije

Mogoče so vaše želje tudi naše želje!
Pisemne prijave naslovite na naš naslov:
SOP, IKON, Kostanjevica na Krki!

369 26

IMV NOVO MESTO TOZD POSEBNA VOZILA NOVO MESTO

razpisuje po sklepu delavskega sveta TOZD TPV

JAVNO LICITACIJO ZA ODPRODAJO ODPISANIH OSNOVNIH SREDSTEV

Zap. št.	naziv	tip	inv. št.	izkl. cena
1.	kamion	TAM 5000	101594	6.000.000
2.	kamionet	IMV 2200	101621	4.000.000
3.	kombi	IMV 1600	104864	3.000.000
4.	kamion	TAM 4500	1583	6.000.000
5.	kamion	TAM 4500	1581	5.000.000
6.	kombi	IMV 1600 BR	1541	3.500.000
7.	kombi	IMV 1600 BR	7067	5.000.000

Vozila so v nevoznem stanju. Licitacija bo 30. 6. 1989 ob 11. uri v avtoparku cestnotovornega prometa (Energetika IMV), kjer bo dne 30. 6. 1989 od 6. do 10. možen tudi ogled osnovnih sredstev. Pred licitacijo se vplača 10-odst. varščina. Navedena osnovna sredstva se prodajajo po sistemu VIDENO — KUPljENO. Kupljena osnovna sredstva je treba plačati in prevzeti v 10 dneh po razprodaji. Informacije na telefon 23-311, int. 828. Komisija za sredstva TOZD TPV 371/37

tedenski koledar

Četrtek, 29. junija — Peter in Pavel Petek, 30. junija — Emilija Sobota, 1. julija — Bogoslav Nedelja, 2. julija — Marija Ponedeljek, 3. julija — Tomaž Torek, 4. julija — Dan borca Sreda, 5. julija, — Cirila

LUNINE MENE
3. julija ob 5.59 — mlaj

kino

BREŽICE: 29. in 30. 6. (ob 20. uri) italijanski akcijski film Izvalavec. 1. 7. (ob 20. uri) nizozemska komedija Mama je ponorela. 2. 7. (ob 18. in 20. uri) ameriški kriminalni film Med nasprotim ognjem. 4. in 5. 7. (ob 20. uri) ameriški vojni film Rojen vojak.
CRNOMELJ: 29. 6. (ob 20. uri)

službo dobi

KV KUCHARICO takoj zaposlimo. Dober OD, možnost stanovanja. Marija Pavlin, gostilna Mačkovec 31, Novo mesto. (P26-61MO)

SAMOSTOJNO NATAKARICO zaposlim v prijetnem lokalu. Hrana, stanovanje v hiši. Tel. (061) 881-368. (P26-3MO)

stanovanja

STANOVANJE v Novem mestu išče mlad par. Martin Avguštin, Bušinja vas 2, 68331 Suhor. (2590-ST-26)

motorna vozila

DIANO, letnik 1979, registrirano do junija 1990, prodam. Igor Mirtič, Cegljenica 25, Novo mesto. (ček-MV-26)

JETTO, zelo dobro ohranjeno, letnik 1981, prevoženih 72000 km, prodam. Tel. 28-813. (P26-38MO)

AVTO SAMBA LS, dobro ohranjen, letnik 1982, porabi 5 l, prodam. Tel. (0608) 67-234. (Slavko Balja, Vel. Obrež 46, Dobova. (P26-39MO))

R 4 GTL, letnik 1985, prodam. Informacije na tel. 22-813, popoldne. Aleksander Terzić, Majde Silc 18, Novo mesto. (P26-41MO)

OPEL KADET 1,3 S, model D, letnik 1985, prodam. Tel. (0608) 67-231. (P26-42MO)

GOLF D S paket, december 1984, prodam. Šmarjeta 11, v soboto. (2581-MV-26)

MOTOR APN 6, malo rabljen, ugodno prodam. Tel. 85-048. (2583-MV-26)

GOLF D, letnik 1983, prodam. Tel. 24-374. (2582-MV-26)

Z 750, letnik 1985, prodam. Štefan Kastelic, Mihovec 6, Novo mesto. (2559-MV-26)

JAVO 350, letnik 1988, prodam. Juršič, Vel. Cerovec 31, Novo mesto. (2561-MV-26)

GOLF diesel, letnik 1985, in nov jugo 45 ugodno prodam. Tel. 27-434. (2562-MV-26)

126 P, letnik 1982, in ležišče z jogijem prodam. Telefon 27-455. (2563-MV-26)

Z 101, letnik 1984, ugodno prodam. Lado Brajkovec, Gornji Suhor 14 c, Suhor. (2566-MV-26)

PRIKOLICO za osebni avto in poškodovano Z 101, letnik 1985, prodam. Tel. 85-038. (2569-MV-26)

126 PGL, april 1987, prodam. Tel. 28-312. (2554-MV-26)

Z 128, letnik 1986, prodam. Muhič, Petane 5, Novo mesto, tel. 86-181. (2553-MV-26)

APN 6, dobro ohranjen, prodam. Tel. 24-457. (2556-MV-26)

OPEL KADET, letnik 1981, C tip (uvoz iz ZRN), prodam. Marjan Vukšič, Zelebej 2, 68330 Metlika, tel. 58-170 int. 193, popoldne. (P26-16MO)

GOLF DIESEL S paket, letnik 1985, in FIAT 126 P, letnik 1977, obnovljen, prodam. Tel. 28-794. (2555-MV-26)

FIAT 126 P, letnik 1987, prodam. Tel. (068) 85-057. (P26-19MO)

126 P, letnik 1980, prodam. Borut Magister, Pod smreko 1, Črnomelj, tel. 51-371. (P26-21MO)

ameriški film Črna vdova. 30. 6. (ob 20. uri) angleški film Kurir ter (ob 22. uri) ameriški erotični film Dekleta iz taksija. 2. 7. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Zakon orožja. 2. 7. (ob 20. uri) nemški erotični film Zaljubljena Melodi. 3. 7. (ob 21. uri) gledališka predstava Gala.
MIRNA PEČ: 30. 6. film avstralski Coca cola Kid.
NOVO MESTO — DOM KULTURE: 29. 6. (ob 20. in 22. uri) ameriški pustolovski film Dinamit Jackson. 30. 6., 1. in 2. 7. (ob 20. uri) ter 3. in 4. 7. (ob 20. in 22. uri) ameriški vojni film Železni trikotnik. 30. 6. ter 1. in 2. 7. (ob 22. uri) ameriški erotični film Desert s smetano. 5. 7. (ob 20. in 22. uri) ameriška komedija Nisem neumna.
NOVO MESTO — DOM JLA: 30. 6. ter 1. in 2. 7. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Rambo — 3 del. 3. in 5. 7. (ob 20. uri) ameriški film Odpadli angel. 4. 7. (ob 20. uri) Hiša ob progji.

ALFA ROMEO 33 1.3 S, letnik 1987/2, 25000 km, prodam. Kličite na telefon (068) 51-590 po 20. uri! (P26-22MO)

Z 1300 prodam. Tel. 27-396. (2557-MV-26)

R 11, letnik 1986, zelo dobro ohranjen, malo vožen, prodam. Tel. 23-991. Ogleđ vsak dan od 16. do 19. ure. (P26-23MO)

126 PGL, letnik 1987, prodam. Franc Uršič, Prečna 28, Novo mesto. (2558-MV-26)

R 4, december 1978, obnovljen, poceni prodam. Pavel Judež, Slakova 1, Novo mesto, popoldne telefon 44-040. (P26-26MO)

Z 850, letnik 1984, prodam. Anton Gorenc, Vinica 24, Šmarješke Toplice. (P26-27MO)

APN 6, letnik 1986, prodam. Dol. Težka voda 23, Novo mesto. (2570-MV-26)

GOLF JX diesel, letnik 1986, prodam. Tel. (0608) 31-640. (P26-33MO)

LADO 1200 S, letnik 1984, registrirano do junija 1990, prodam. Informacije na tel. 24-255. (P26-34MO)

OPEL Ascono, letnik 1974, registrirano do januarja 1990, v zelo dobrem stanju, prodam. Vel. Slatnik 15, Novo mesto. (2571-MV-26)

Z 850 in GOLF diesel S paket, 1984, prodam. Tel. (068) 76-160. (P26-58MO)

R 4, letnik 1979, in Z 101 po delih ter NOBELOVCE ugodno prodam. Fink, Kettejev dvored 41, Novo mesto, tel. 21-826, int. 400. (2599-MV-26)

UNO 55 S, letnik 1985, prodam. Tel. 28-647. (2600-MV-26)

ZASTAVO 750 prodam. Jože Umek, Uršna sela 30, tel. 65-676. (2603-MV-26)

FIAT 750, letnik 1977, poceni prodam. Tel. 57-145. (2605-MV-26)

PEJČKA prodam. Ogleđ popoldne. Denžič, Zagrebška 26, Čatež — Brežice. (2601-MV-26)

Z 128, letnik 1986, ugodno prodam. Tel. (068) 25-008. (2607-MV-26)

Z 101 GT 55, letnik 1984, prodam ali menjam za manjši avto. Komljanec, Križaj 33, Podbočje. (2608-MV-26)

R 4 GTL, letnik 1984, prodam. Tel. 25-307. (P26-59MO)

GOLF JGL, letnik 1981, prodam. Jakše Jože, Mali Podluben 5, Novo mesto, tel. 86-207. (P26-60MO)

Z 125 P, letnik 1980, registrirano za eno leto, in VW, letnik 1973, registriran in vožen, prodam. Tel. (068) 21-013. (P26-62MO)

ZASTAVO 750, letnik 1985, prodam. Jože Vovk, Vratno 1, Šentjernej. (P26-71MO)

Z 101 komfort, letnik 1981, prodam. Tel. 24-516, zvečer. (P26-76MO)

Z 750, letnik 1984, prodam. Tel. 49-519. (2615-MV-26)

R 4, december 1983, poceni prodam. Tel. (0608) 32-158. (2541-MV-26)

KAMION Z 650 AD, 5 ton, letnik 1984, malo vožen, zamenjam za novejši R 4, ostalo v gotovini. Tel. (065) 26-849. (P26-2MO)

JUGO 45 A, letnik 1986, prodam. Kren, Kristanova 30, Novo mesto, tel. (068) 23-340. (2465-MV-26)

R 4, letnik 1977, prodam zelo poceni. Sreč Kastelic, Trg 17, Mirna peč. (P26-11MO)

R 4, karamboliran, letnik 1983, skupaj ali po delih prodam. Marjan Pleskovič, Gor. Gomila 4, Šentjernej, tel. 42-375. (P24-15MO)

Z 750 LE, staro 6 let, registrirano do junija 1990, prodam. Lojze Papež, Vel. Strmica 12, tel. 49-610. (2551-MV-26)

ZASTAVO 101, letnik 1986, prodam. Mimi Jovanovič, Cesta herojev 36, Novo mesto, tel. 23-000. (2572-MV-26)

R 4 GTL, letnik 1986, prodam. Sušteršič, Zagrebška 21, Novo mesto, tel. 22-456, popoldne. (P26-37MO)

Z 750, letnik 1985, prodam. Tel. 27-573 ali 57-739. (2574-MV-26)

Z 750, letnik 1980, registriran do aprila 1990, karoserija obnovljena, zelo ugodno prodam. Ivan Vidmar, Sadinja vas 18, Dvor. (2575-MV-26)

Z 750, letnik 1979 (karoserija 1984), registrirano do aprila 1990, prodam. Brađač, Dvor 74. (2575-MV-26)

MOTOR AVTOMATIK ABMS, star eno leto, ugodno prodam. Gačnik, Metlika, tel. 58-360. (2577-MV-26)

Z 750, letnik 1973, registrirano do aprila 1990, prodam. Udovč, tel. 25-111. (2578-MV-26)

DŽIP WILLIUS z diesel motorjem prodam. Sp. Vodalca 31, Tržišče pri Mokronogu. (P26-44MO)

Z 128, letnik 1987, in R 18 TLJ, letnik 1985, prodam ali zamenjam za cenejši avto. Tel. (068) 27-377. (ček-MV-26)

PRODAM APN-6, kot nov. Zupančič Jože, Kristanova 24, tel. 26-123.

UGODNO PRODAM Z 750, letnik 1970, in hrastova vrata 2,20 x 2,20 (enokokrilna). Svenir, Češča vas 22 a. (2611-MV-26)

Z 750 LE, letnik december 1982, prodam. Tel. 65-553. (2588-MV-26)

Z 750 LE, letnik 1980, prva barva, dobro ohranjeno, prodam. Cena 1.500 DEM. Franc Miketič, Preloka 48 (Jakovin), Vinica. (P26-45MO)

R 5 GL, letnik 6/87, rdeče barve, prevoženih 28.000 km, prodam. Danijel Vohar, Pod Cvingerjem 27, Dol. Toplice. (P26-64MO)

R 4, star 20 mesecev, zelo ugodno prodam. Tel. 25-925. (P26-47MO)

Z 101, 1989, 65 KS, H100, registrirano do aprila 1990, prodam. Tel. 22-019. (P26-48MO)

Z 101, letnik 1984, prodam. Alojz Štine, Nad mlini 57, Novo mesto. (P26-51MO)

126 P, letnik 1986, 16.000 km, prodam. Tel. 42-444. (P26-52MO)

GOLF diesel, letnik 1983, prodam. Tel. 41-149, Andrej Cujnik, Groblje 53, Šentjernej. (P26-53MO)

126 P, star 6 mesecev, registriran do 16. januarja 1990, prodam. Tel. 24-044, Dušana. (2591-MV-26)

JUGO 45 A, letnik junij 1987, prodam. Tel. 27-562. (2594-MV-26)

Z 750, letnik 1976, registriran do aprila, prodam. Tel. 26-708. (2596-MV-26)

R 4 GTL, letnik 1982, prodam. Janez Livk, Družinska vas 90, Šmarješke Toplice. (2598-MV-26)

126 P, 1983, prodam. Nataša Šuštaršič, Zagrebška 21, tel. 22-456, popoldne. (P26-55MO)

R 4 GTL, letnik 1985, prodam. Tel. 42-318, popoldne. (P26-56MO)

126, letnik 1987, in Z 750, letnik 1973, neregistrirano, v voznem stanju, prodam. Tel. (068) 73-075. (P26-64MO)

GOLF DIESEL, 4 vrata, letnik 1986, temnordeč, prodam. Tel. (068) 23-445. (P26-64MO)

FIAT 126 P, avgust 1982, prevoženih 39800 km, nujno prodam. Tel. (068) 73-205. (P26-67MO)

Z 750, starejši letnik, registrirana do maja 1990, prodam. Župan, Šentjernej, tel. 41-109. (P26-68MO)

BT 50, star eno leto, prodam ali z ustreznim doplačilom zamenjam za ATX 50 ali APN 6. Tel. (068) 26-150. (P26-70MO)

BX 16 TRS, junij 1987, 22000 km, prodam. Telefon (068) 27-122. (2609-MV-26)

ZASTAVO 750, letnik 1980, prodam. Lidija Špehek, Drejčeta pot 28, Novo mesto, tel. 25-826. (2610-MV-26)

BMW 316/4, letnik 1987, ugodno prodam. Tel. (0608) 69-629. (P26-72MO)

UGODNO PRODAM LADO karavana 1200, letnik 1981, motor v okvari ter buldožer TG 50 v dobrem stanju. Buldožer menjam tudi za osebni avto. Tel. (0608) 77-311. (P26-74MO)

CTX 80, letnik 1988, se v garanciji, prodam. Tel. 26-570. (P26-75MO)

R 18 GTS, letnik 1981, originalni francoski, prodam. Golob, Malenska vas 12, Mirna peč. (2613-MV-26)

Z 101, letnik 1986, ugodno prodam. Anica Kužnik, Vrhovo 6, Mirna peč. (P26-78MO)

Z 128, karamboliran, prodam. Marko Jurekič, Ul. žrtv fašizma 2, Otočec. (2616-MV-26)

prodam

KONJSKO PRIKOLICO, enoosno, prodam. Igor Celič, Uršna sela 50, tel. 65-681

SEDEŽNO KOTNO garnituro, ohranjeno, prodam. Tel. (068) 25-742. (P26-79MO)

PRODAM nov motor Tomos s prikolic (trikikel-100 x 110 cm), pokrito s cerado, primerno za zasebnika. Cena je 1500 dem. Telefon (0608) 70-367, od 17. ure dalje. (P26-25MO)

KOBILO, težko, zelo lepo, prodam. Staniša, Konec 12, Novo mesto. (2564-PR-26)

PRODAM kombinirko MF 50 A v brezhibnem delovnem stanju in kombi IMV 1600, letnik 1979, motor generalno obnovljen. Tel. 24-792. (2565-PR-26)

OMARE 3,9 m in mizo za dnevno sobo prodam. Tel. (061) 572-784, po 17. uri. (P26-30MO)

OVERLOG Singer, namizni, in Bagat 555 s kovinsko glavo, nerabljen, ugodno prodam. Tel. (0608) 33-674. (P26-31MO)

SPALNICO poceni prodam ali zamenjam za drva. Drska 27 a, Novo mesto, tel. 26-051. (2576-PR-26)

BTV Iskra in **MINI STOLP** Fischer prodam ali menjam za avto. Tel. 25-170. (2580-PR-26)

CENTRIRNI STROJ Hofman geometik 5 in R 2 ter šotor za dve osebi prodam. Tel. (068) 22-022. (2584-PR-26)

PRODAM kuhinjsko napo Marles-Petonia, zamrzovalno skrinjo 310 l — Gorenje, črno-beli TV, šivalni stroj Bagat in manjši kompresor. Informacije na tel.: 24-953.

ELEKTROMOTOR, rabljen, 1400 obratov, 10 KS, in pomivalni stroj TS 70/1 prodam. Tel. 27-142. (P26-50MO)

DIATONIČNI HARMONIKI C. F. A., primerno za začetnika, prodam. Tine Košmerl, Petelinjek 33, Novo mesto. (2592-PR-26)

ZLOŽLJIVO žensko kolo »Rog« ugodno prodam. Tel. (068) 25-652. (2589-PR-26)

ČOLN MAESTRAL z motorjem tomos 4,5 prodam. Tel. 49-404, popoldne. (2595-PR-26)

MAESTRAL 18 in tomos 4 prodam. Tel. 24-974. (2597-PR-26)

POHIŠTVO za otroško sobo poceni prodam. Tel. 28-245, popoldne. (ček-PR-26)

JOGI POSTELJO Meblo in otroško pohištvo oranžne barve prodam. Tel. (068) 27-234. (P26-54MO)

DESKE, gruš, kotel za kuhanje žganja, prodam. Ogleđ popoldne. Tel. 26-581. (P26-57MO)

SURF prodam. Tel. 23-756, zvečer. (P26-69MO)

PRODAM motor Perkins (64 KS) za traktor ali TAM 2000, peč EMO (14000 kalorij), suha bukova drva (20 m). Telefon (068) 56-536. (ček-PR-26)

ŠIVALNI STROJ Ruža elektronik Sept, skoraj nov, prodam. Telefon 22-020. (2545-PR-26)

DVOSTRANSKI kopirni rezkar za les prodam. Janez Langenfuš, Ulaka 8, Velike Lašče, tel. (061) 781-269. (2547-PR-26)

FRIZERSKO OPREMO prodam. Katarina Cvitovac, Gor. Mrzlo Polje 16, Duga Resa, tel. (047) 81-887, popoldne. (P26-7MO)

VINO, belokranjsko črno (500 l), prodam. Tel. 56-445, po 18. uri. (P26-8MO)

KOMAT (21,5 cole) prodam. Tel. 41-163. (P26-12MO)

kupim

MOTOR za WV 1600 kupim. Tel. 24-792. (2565-KU-26)

PARCELO za gradnjo hiše (6 do 10 arov) v Brežicah ali okolici, z gradbenim dovoljenjem, ali parcelo s starejšo hišo kupim. Tel. (0608) 34-641, Rešek. (P26-14MO)

posest

BREŽICE — sever: vseljivo hišo v Arčičah: prtiličje 80 m² in urejeno podstrešje, gospodarsko poslopje, dvojna garaža, 28 arov zemlje, ograjeno, voda, elektrika, telefon, prodam. Sabolek, Socialističke revolucije 28, Zagreb, tel. (041) 415-962 ali (0608) 62-446. (P26-49MO)

GOZD (4866 m²) v Stari vasi, travnik (2

KOMUNALA

Na podlagi 5. člena zakona o družbeni kontroli cen (Uradni list SRS, št. 9/85), 3. člena odloka o družbeni kontroli cen v občini Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list, št. 9/88) in 5. člena odredbe o dajanju soglasja k cenam (Skupščinski Dolenjski list, št. 8/89) je delavski svet DO Komunala Novo mesto v razširjenem sestavu dne 26. 6. 1989 po predhodnem soglasju komiteja za družbeni razvoj občine Novo mesto (št. 38-01/89-8 z dne 22. 6. 1989) sprejel

SKLEP: o cenah osnovnih komunalnih storitev

	cena
I. Proizvodnja in distribucija vode (cena din/m ³):	
— gospodinjstvo	4.600
— družbena dejavnost	5.420
— gospodarstvo	9.950
II. Prečiščevanje in odvajanje odplak (cena din/m ³):	
A. Kanalizacija:	
— gospodinjstvo	2.060
— družbena dejavnost	3.030
— gospodarstvo	4.450
B. Čiščenje odpadnih voda:	
— gospodinjstvo	700
— ostali	2.100
III. Odvoz in odlaganje odpadkov (cena din/m ³):	
— gospodinjstvo	330
— družbena dejavnost	610
— gospodarstvo	1.440

V skladu s tehničnim pravilnikom o javni kanalizaciji (Skupščinski Dolenjski list, št. 7/87) se pri družbenem sektorju in obrti pri čiščenju odpadnih voda upošteva faktor onesnaženosti.

Navedene cene začnejo veljati s 1. 7. 1989.

Predsednik DS:
FRANCI KONCILIJA

OSNOVNA ŠOLA »DRAGOTIN KETTE« NOVO MESTO, p.o.

Svet osnovne šole
»DRAGOTIN KETTE«
Novo mesto

razpisuje prosto delovno mesto

SNAŽILKE

v popoldanskem času za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Nastop dela je 21. 8. 1989.

Pogoji za zasedbo: končana osnovna šola, dve leti delovnih izkušenj, poskusna doba 1 mesec.
Kandidati naj pošljejo prijave z ustreznimi dokazili o izobrazbi ter kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih zaposlitev v osmih dneh po objavi razpisa.
O izbiri bodo kandidati obveščeni v petnajstih dneh po poteku razpisnega roka.

375/26

ZAHVALA

Mirno, kot je živel, nas je mnogo prezgodaj v 67. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast, brat, stric in zet

JOŽE PERKO

Ob Težki vodi 55, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in vaščanom, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pospremili pokojnika na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo pljučnemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, patronažni sestri Majdi za obiske in lajšanje bolečin na domu, Mizarstvu Ivana Kranjca, kolektivoma NOVOTEKS — TOZD Konfekcija in PIONIR-TOZD GS, pevskega zboru Šmihel za zapete žalostinke ter gospodu kaplanu za lepo opravljeni obred. Vsem prisrčna hvala.

Žalujoci: Vsi njegovi

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša draga sestra in botra

FRANČIŠKA MARKOVIČ

iz Podturna

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in vaščanom, posebno družinam Miklič in Avguštin, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pospremili pokojno k zadnjemu počitku. Hvala pevcem za zapete žalostinke in g. kaplanu za opravljeni obred.

Žalujoci: brat Alojzij, sestra Pepca in ostali sorodniki

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

MARIJA GAZVODA

iz Dol. Kamenc št. 47

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali pokojnici cvetje in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ter GIP Pionirju, strojepisnici in računovodstvu. Posebna zahvala zdravniškemu osebju kirurškega oddelka novomeške bolnišnice za njihov trud, še posebej dr. Janezu Kramarju in patronažni sestri Mariji Dragan. Iskrena hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

Ljubezen, zvestoba, trud in trpljenje,
skrb za nas — to je bilo tvoje življenje.

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 78. letu zapustil naš dobi oče, stari oče

ANTON TURK

z Vinjega Vrha 2

Najiskrenejša zahvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem, organizaciji ZZB in gasilskemu društvu Bela Cerkev, kolektivu pljučnega oddelka bolnice, tov. Kopini za poslovilne besede ob odprtem grobu ter g. župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustil naš dragi

BLAŽ MLAČAK

iz Kamanja 23

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo osebju nevrološkega in urološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za skrbno nego in zdravljenje, sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč, izrečeno sožalje in podarjeno cvetje ter vsem, ki so dragega pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala gasilcem in ZZB za spremstvo in poslovilne besede.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 60. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi

MARTIN MATKO

iz Dol. Kamenc 69

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, darovali vence in cvetje ter pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebaj se zahvaljujemo družinam Podvinski in Mlakar za nesebično pomoč, SPG Pionir Novo mesto, Ljubljanskim mlekarjam-TOZD Marketing Novo mesto, pevskega zboru za lepo zapete žalostinke, zdravnikom kirurškega oddelka novomeške bolnice za trud, da bi pokojnega ohranili pri življenju, in gospodu župniku za opravljeni obred. Vsem in vsakemu posebej še enkrat najlepša hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je zapustil naš dragi ata in stari ata

FRANC MARKOVIČ

iz Podturna 33, Dol. Toplice

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izraženo sožalje, delavcem Doma starejših občanov, zlasti sestri Dragici za skrb in nego, ter zdravstvenemu osebju Splošne bolnišnice za lajšanje bolečin. Posebno zahvalo smo dolžni gasilcem in govorniku tov. Puhanu. Vsem, ki ste pospremili našega ata na zadnji poti, posebno g. kaplanu, se še enkrat najlepše zahvaljujemo!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 67. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, zet in tast

KAREL ZUPANČIČ

iz Črnomlja

Iskrena hvala vsem, ki ste pokojnika pospremili na zadnji poti, izrazili sožalje ter darovali cvetje. Hvala sosedom za vso pomoč, duhovniku za lepo opravljeni obred, cerkvenemu pevskega zboru Mili glas in vsem govornikom za besede slovesa.

Žalujoci: vsi njegovi

Tam, kjer si ti, ni sonca, ni luči,
nihče ne ve, kako v srcu nas boli.
Tam skupaj smo v nemi bolečini,
a z nami so prelepi le spomini.

V SPOMIN

27. junija je minilo žalostno leto, odkar nas je v 26. let u starosti za vedno zapustila naša draga

MOJCA DOLMOVIČ

roj. MIKLIČ

z Broda 24, Novo mesto

Hvala vsem, ki ji prinašate cvetje in prižigate svečke.
VSI NJENI

ZAHVALA

Po hudi boleznini nas je zapustil naš dobi mož, oče, stric in ded

JOSIP DRUŠKOVIČ

s Potoka pri Straži

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom in vaščanom, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam stali ob strani in pokojnega spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja župniku za opravljeni obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 43. letu nas je zapustil dragi mož, oče, brat, bratranec in stric

JANEZ FINK

iz Smolenje vasi

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za pomoč, izraze sožalja in podarjeno cvetje ter vsem ostalim, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nas tolažili ter našega Janeza v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebna hvala DO Pionir, Labod, Obratovalnici Koračin, Agroservisu Novo mesto, 3. e razredu kov., 5. c razredu, Obrtni zadrugi Hrast, ZDPUN Občina Novo mesto. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

TEREZIJE MIGLIČ

iz Metnaja nad Stično

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem Predilnice Litija, vaščanom Velikega Vidma in Metnaja za izrečeno sožalje in pomoč. Posebno zahvalo smo dolžni sestri Rozi, družinam Gramovšek in Tori iz Vel. Vidma 3, ki so za našo mamo tako lepo skrbeli in jo negovali med njeno hudo boleznijo. Iskrena hvala patronažni službi iz ZD Trebnje, posebno sestri Mojci Mihevc za skrb in nego med boleznijo, g. župniku za opravljeni obred in besede tolažbe, pevcem za zapete žalostinke in vsem, ki ste pokojno od blizu in daleč v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: sin Lojze, snaha Vera, vnuka Bogdan in Izidor

Litija, 20. junija 1989

BOJAN GORNIK

prvaka, v računalništvu in matemati...

Bojan, odličnjak od prvega razreda, se je vpisal na novomeško gimnazijo...

Za nedavno srečanje pionirjev gasilcev iz vse Slovenije v Metliki...

A. BARTEJ

Nov balet in vsakdanji naliiv

Na dolenski kresni noči v Mokronogu so praznovali mokrih nog — Dve pravljici iz dveh čisto različnih časov — V tej noči so tudi čarali

MOKRONOG — V Mokronogu je bila 24. junija letos tradicionalna dolenska kresna noč...

Na kresni noči so člani ljubljanskega baletnega ansambla odplesali balet »Mokronoči«...

skrivnostni svet kresne noči obiskovalce popeljali dr. Ivo Pavšič, Jani Jošovec...

Kot nekako pripada mokronoškem krajevno imenu, je bilo v tej noči tudi mokrote...

RAZSTAVA O SLADKORNI BOLEZNI

KOČEVJE — V Likovnem salonu v Kočevju so 21. junija odprli razstavo o preprečevanju in zdravljenju sladkorne bolezni...

PAPIRNATO POHIŠTVO

KRŠKO — V Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja v Krškem bo od 28. junija do 8. julija od 10. do 18. ure razstava izdelkov iz papirja...

SEJEM MALIH ŽIVALI

NOVO MESTO — V nedeljo, 2. julija, bo v Novem mestu spet sejem malih živali, in sicer od 9. do 12. ure pred sportno dvorano pod Marofom...

MEDVED KRADE

RIBNICA — Ne krađejo le ljudje, ampak tudi medvedje. Pred kratkim je v vasi Podklanc pri Sodražici medved sredi belega dne ubil kranjcu svinjo...

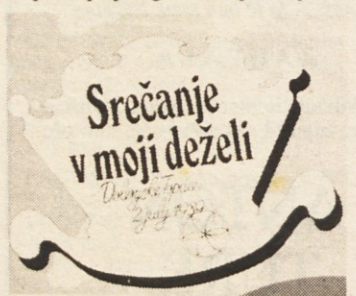
V nedeljo na osrednje »Srečanje«

»Srečanje v moji deželi« v Dol. Toplicah bo v vsakem vremenu — Slavnostni govornik Jože Smole — Za izseljence bo maševal dr. Alojzij Šuštar

DOLENJSKE TOPLICE — Tudi ta teden se nadaljuje prireditve »Srečanje v moji deželi.« ki bodo dosegle svoj vrhunec na nedeljski osrednji prireditvi...

Danes zvečer ob 20. uri bo v restavraciji Rog samostojen nastop skupine manekenov »Lida« iz Brežic, jutri pa bo ob istem času in na istem kraju večer zborovske narodne pesmi »Nocoj pa, oh, nocoj«...

V soboto bo premor, med katerim se bodo prireditelji pripravili na velikonedeljsko slavo. Na ta dan se bo ob deseti uri pričel na vpadnicah v Dolenjske Toplice sprejem gostov na posebej za to

pripravljenih parkiriščih. Med sprejemom bodo v naselju na različnih krajih nastopale glasbe, folklorne skupine, tamburaši in mažoretke iz Kočevja...

SREČANJE HARMONIKARJEV, RALLY IN NOGOMET

STUDENEC — V nedeljo, 2. julija, bo ob 15. uri na Studencu tradicionalno srečanje harmonikarjev; prireditve, ki jo prireja občinska zveza kulturnih organizacij iz Sevnice in studenško prosvetno društvo, bo hkrati izborna za srečanje harmonikarjev v Ljubecni za »Zlato harmoniko Ljubecne«...

rom poletel balon Balonskega društva iz Ljubljane.

Ob dvanajsti uri se bodo nastopajoči in gostje v povorki vprežnih vozil, ki jih bo priskrbelo Turistično društvo iz Straže, ob pritrkavanju cerkvenih zvonov skozi naselje odpeljali na Gozdno jaso, kjer bo osrednji program...

Na zabaviščnem prostoru bodo še družbene igre in tekmovanja, povsod bodo stojnice z izdelki domače obrti,

prikazali bodo žganjekuho, oglarsko kopo, kovaštvo, izdelavo čipk in pisanic ter nekaterih še živih narodnih obrti ter običajev. Zvečer bo igral ansambel Don Juan.

Ves čas bo gostom na voljo menjalnica, ptt služba ter več informacijskih postaj, kjer se bo moč seznaniti s turistično ponudbo ter se prijaviti za krajshe polete z avionom ali za izlete po okoliških zidnicah ter za prevoze s konjsko vprego.

Idejno zasnovane prireditve, ki bo imela značaj narodnega zbora, z močnim poudarkom na še živih ljudskih tradicijah, je predlagal znani etnolog dr. Janez Bogataj, celostno podoba plakata in znaka prireditve pa je izdelal Zvone Pelko.

Še to: prireditve bo v vsakem primeru, saj so organizatorji za primer slabega vremena pripravili tudi precej velikih šotorov in platenih streh.

T. JAKŠE

Žolnir, Müller in Tri lučke

To so najboljše naše gostilne — V Studiu D bodo podobne ocenjevalne akcije nadaljevali

DOLENJSKE TOPLICE — V zdravilski restavraciji je bila v soboto zvečer zaključna prireditev velike akcije »Vse manj je dobrih gostiln«, ki jo je od januarja letos v tridesetih radijskih oddajah pripravljala in vodila regionalna radijska postaja Studio D...

LTH iz Škofje Loke, Vinsko klet iz Metlike, Karlovske pivovarno, Avtotehniko Celje, in Presad iz Gabrovnice. Med večjimi dobitki je 7-dnevno potovanje v Tunis dobila Marjeta Tome iz Loške vasi pri Dolenjskih Toplicah, motorček Tori Tončka Zore iz Šmarjeških Toplic, Karolina Pleško iz Otočca pa si bo izbrala čolnarjenje po Kolpi, ki jo je prispevala turistična poslovalnica Integral iz Črnomlja...

»Zvezdice ne zagotavljajo vedno kakovostne in zanimive ponudbe. Ljudje so se na našem radiju večkrat pritoževali nad gostinskimi lokali, zato smo se lotili te akcije. Gostinci so se nad takšnim zbiranjem ocen jezili, češ da te ocene niso strokovne. Kot kaže, po njihovem mnenju gost nima pravice do javnega mnenja, še manj pa to povedati na glas.« je povedal odgovorni urednik radia Sandi Pirš. Akcija »Vse manj je dobrih gostiln« bo zagotovo prispevala k pestrejši in boljši ponudbi, seveda pa na dolenskem radiju pripravljajo že novo podobno oddajo. Prvo so ugodno ocenili tudi pri slovenski turistični zvezi in republiškem komiteju za turizem in gostinstvo.

četrtkovih oddajah. Velike kristalne pokale so prejeli: za prvo mesto gostilna Žolnir iz Kostonjvice; druga po številu glasov je bila gostilna Müller iz Črnomlja, tretje mesto pa je pripadlo gostišču Tri lučke s Sremiča pri Krškem.

Med več kot 15.000 dopisnicami so v Dolenjskih Toplicah izžrebali tudi petnajst srečnežev, ki so prejeli nagrade pokroviteljev akcije: Novolesa iz Straže, GIP Pionir, MIP iz Nove Gorice, Jelovice in

M. LUZAR

ŽOLNIRJU NAJVEČJI POKAL — Veliki kristalni pokal je iz rok direktorja radia Uroša Dularja prevzel Oto Sevek iz gostilne Žolnir v Kostonjvi, ki so jo poslušalci Studia D največkrat zapisali na poštno kartico. Na sliki leva sta tudi Vera Marušič in Renata Mikec, voditeljici oddaje »Vse manj je dobrih gostiln«. (Foto: J. Pavlin)

Praznovanje z zreliimi češnjami

Razstava češenj v Brusnicah — Češnje, edino blago »revnih Brusnic« — Slavnostna povorka, vozovi in nekaj iz kmečkega življenja

BRUSNICE — »Brusniška češnja je najlepša češnja; to je tudi vse, kar nam morejo nuditi revne Brusnice.« Tako je leta 1938 pisalo v Sadjarju in vrtarju. Naj ugibajo na drugem mestu, kakšne so danes Brusnice, tu pa bodi zapisano, da so češnje še zmeraj lepe in poznane, kar je potrdila tudi razstava v Brusnicah 18. junija letos.

V znamenju češenj je bila cela nedelja. Dopoldne sta na proslvi, ki je bila posvečena tudi brusniškemu krajevno prazniku, KUD in OŠ Brusnice izvedla program, kulturnikom pa se je na odru pridružil predsednik sveta KS Brusnice Tone Deželan, ki je povedal, kar je navada reči ob podobnih slavnostih. Popoldne, ko je le prenehala dež, so domačini iz Velikih in Malih Brusnic in Rateža s traktorji ter kravjo in konjsko vprego pa z vozovi, na katerih je iz kotlov tekla žganjica in na katerih so vejali žito in rezali slamo, pripravili dolgo povorko. V osnovni šoli so organizatorji pripravili razstavo češenj, izdelkov iz češenj in borovnic in še česa. Sladokosci niso prezrli češnjevega zvitka, štrudlja, ki so ga spekle domačinke.

V brusniški češnjevi dan seveda spada tudi prikaz gojenja češenj, ki ga je pripravil pod vodstvom Roberta

ČEŠNJA JE ZDRAVILNA — Prvo drevo v vašem sadovnjaku naj bo jabolko, drugo pa češenja, je zapisal francoski zeliščar M. Messegue, znan tudi po slavnem izreku, da ima narava vedno prav. Za pomlad svetuje dve ali tridnevno kuro s češnjami, ki izčisti kri. Češnji kot edini hrani se ni treba odreči niti diabetikom, saj češnjevi sladkor, lavulozo, telo zlahka asimilira. Tudi debelšni ljudje si lahko teh sadežev privoščijo po mili volji, ker vsebujejo kaj malo kalorij. Češnje so zaradi majhne količine maščob, soli in beljakovin zelo pomembne za bolniško dieto, posebno pri srčnih bolnikih in boleznih obtočil, pri ledvičnih boleznih, enako pa tudi pri protinu in revmatizmu.

Otoško poletje se začne v soboto

Modna revija, ples, pivo in se kaj

OTOČEC — Takajšnje grajanje okolje je središča gostinska in turistična točka na Dolenjskem, zato otoški delavci počutja obiskovalcev ne prepuščajo naključju. In kako so dosegli, da se gostje ob dolgih letnih večerih ne bojo dolgočasnili? Brez »žive« glasbe kajpak ne bi bilo nič, cel julij, razen ob ponedeljkih, moč peslati, kakor bo igral znani ljubljanski ansambel Odiseja. Po lanskih dobrih izkušnjah bo tudi tokratno letoje na Otočcu v znamenju karlovskega piva; za tri popita piva bo dobil četrto zastavo, na otoški karloški »pir« pa se bo splačalo iti tudi za ker bo na koncu poletja žreb Pivo omogočil obisk munhenskega Okroberfesta, silvestrovanja, vikend plesa v Strunjanu, sezonske smučarske kate in še kaj.

Uvodna prireditev otoškega poletja bo že to soboto, ko bo z Odisejo nastopil pevec Alberto Gregorič, naprednimivejša pa bo kajpak modna revija Laboda in Novoteksa; dekleta plesne skupine Kaj bodo prikazale modne novosti za jesen in zimo ter športne oblačila, z modnimi dodatki pa sodeloval krški butik Napoleon. Če iskovalci se bodo lahko posladkali z izvrstnimi slaščicami Zmajčkove butika, pester program pa bo poveljal Franci Potočnik.

10. MLADINSKI RAZISKOVALNI TABO

STARI TRG — V Starem trgu Kolpi bo od 3. do 13. julija v okviru raziskovalnega mladinskega taborniškega tabora v Beli krajini. Okrog 30 mladincev iz vse Slovenije in tudi iz tujine bo raziskovalo ljudsko umetnost, tvenno in družabno življenje, arhitekturno, noše, obrt in še kaj, pripravili bodo tudi video delavnico.

STUDIO D LISTA NAJBOLEŠIH TOP LESTVICA DOLENJSKEGA LISTA

- Top lestvico sestavljajo v uredništvu radia Glas Ljubljane in teleteksta ljubljanske televizije. Po valovih Studia D jo lahko slišite vsako soboto ob 11. uri preberete pa vsak četrtek v Dolenjskem listu. 1 (3) I want it all — QUEEN 2 (5) Heigher Group — FEELIES 3 (6) Badtance — PRINCE 4 (1) Here comes your man — THE PIXIES 5 (8) Heart of steel — SANDMEN 6 (2) Those days are over — GODFATHERS 7 (—) Cult of personality — LIVING COLOUR 8 (—) Armageddon days are over — THE THE 9 (10) Funky Cold Medina — TONE LOC 10 (4) Li'l Lisa Jane — THE DIRTY DOZEN BRASS BAND

STUDIO D LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE Studia D in Dolenjskega lista

- Žreb je nagrado Studia D ta teden dodelil MAJDI PUNGERČAR s Trebelnega. Lestvica pa je ta teden takšna: 1 (1) Za ljubi mir — FANTJE Z VSEH VETROV 2 (2) Pri nas Belokranjcih — ANSAMBEL T. VERDERBERJA 3 (4) Bodi z menoj do jutra — ANSAMBEL J. BURNIKA 4 (6) Sanjam spet — ANSAMBEL B. KOVAČIČA 5 (3) Avtošola — RŽ 6 (5) Šentjernejski korenjaki — MLADI VAL 7 (—) Sestavljena polka — KARLI GRADIŠNIK 8 (7) Ljubezen pod Gorjanci — ANSAMBEL JERKO 9 (9) Ustavi naj se čas — FANTJE TREH DOLIN 10 (8) Dobro jutro — TOPLAR Predlog za prihodnji teden: Premlada za ljubezen — NAGELJ

Glasujem za: Moj naslov: Kupone pošiljajte na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličite nas lahko vsak četrtek popoldan, med 19. in 20. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.

bivalstva. Glede krožkevega dela držijo verjetno tudi to, da ga šolski mentor lahko vodi, saj Brusničani (in okoljani) znajo gojiti češnje, ki jih je v veliko ljubeznijo do tega sadja zasledil Martin Marinč. Letošnjim nagradjencem Ludviku Pavlinu, Jožetu Skrbcu, Tonetu Banu, Ivanu Žiberni in Dušanu Miheliču, če jih naštejemo le 5, je podelitvijo nagrad to priznala ocenjevalna komisija, ki pa se je odločala po številu glasov obiskovalcev.